

เอกสารวิชาการ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง
การปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

โดย

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐
กลุ่มที่ ๘

เอกสารวิชาการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ
หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๖

ชื่อเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ชื่อผู้วิจัย ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๘

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ ดร.ชวลิต โพธิ์นคร

อาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ ร.ท. จิรัฏฐ์ เหาប់ตย์ ร.น.

คณะกรรมการเอกสารวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกได้ตรวจสอบและอนุมัติให้เอกสารวิชาการฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

พลตรี ผู้อำนวยการหลักสูตร

(ชยุตรา เสริมสุข)

ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

คณะกรรมการสอบเอกสารวิชาการ

พันเอก

(กฤษกมล ธรรมมานุกูล)

ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กรรมการ

(นิสิต อินทมานโน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ดร. กรรมการ

(ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต)

ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ผู้วิจัย คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง
สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๘

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์คือ ๑) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒) เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ๓) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเชิงปริมาณครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำนวน ๓๒๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ๑) เพศ ๒) ระดับชั้นเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ๓) แบบสอบถามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ ๔) แบบสอบถามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของนักเรียน และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน ส่วนที่ ๓ แบบวัดความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน ลักษณะของแบบวัดความรู้เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ส่วนที่ ๔ แบบสอบถามระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ่ วิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ส่วนวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีการสนทนาแบบกลุ่ม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวคำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยแตกต่างกัน จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จากคำสัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า ๑) ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนอยู่ในระดับมากและในระดับต่ำพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ การร่วมชุมนุมทางการเมือง การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน การใช้ความรุนแรงทางการเมือง และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ตามลำดับ ๒) เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนตัวแปรประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกัน ๓) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มี ๒ ปัจจัย คือ ปัจจัยความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว มีความสัมพันธ์ในทางบวกและปัจจัยฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบ ๔) ปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวน ๑ ตัวแปร คือความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว โดยตัวแปรความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๓๔.๐ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ๕) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา จากคำสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มพบว่าในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือปัจจัยด้านครอบครัวทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการกล่อมเกลางานการเมืองของครอบครัว ส่วนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมนั้น การร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า ปัจจัยที่นักเรียนไม่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเกิดจากความกังวลที่อาจจะทำให้ตนเองและครอบครัวเกิดความเดือดร้อน

คำสำคัญ: พฤติกรรมการมีส่วนร่วม, การเมืองไทยของนักเรียน, ความสนใจการเมือง.

Abstract

Title A Study of Factors Affecting Political Participation Behaviors in Thai Government of High School Students of Sakonraj Wittayanukul School The Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

Name Students workshop on Security Psychology Program for School Administrators Offices of the Basic Education Commission, Class 10, Group 8

The objectives of this research were : 1) To study the level of participation behavior in Thai politics and government of high school students. 2) to compare the political participation behaviors in Thai government of high school students Classified by gender class level GPA, family economic, status Experience in public service activities political, interests, family governance and knowledge of Thai politics and administration. 3) Study factors influencing behavior Political Participation in Thai Government of High School Students : A Case Study of Sakonratchawitthayanukul School Students.

The samples in this quantitative study were 324 high school students at Sakonratwittayanukul School. The tool used to collect data was a questionnaire divided into 4 parts as follows: Part 1 Information about respondents 1) Gender 2) Class level 3) A questionnaire on the student's grade point average. which is a multiple choice question 4) The questionnaire on the economic status of the students' families. Part 2 questionnaire on the experience of doing public activities of the students and the political and governance interests of the students' families. Part 3 Political and Government Knowledge Test Form of Students The nature of the knowledge test is a multiple-choice questionnaire with 4 options, 10 items. Part 4 Behavioral questionnaire on participation in Thai politics, which was a multiple choice questionnaire. The statistics used in data analysis were percentage, mean score, standard deviation T-test was used to test the difference in mean scores of samples of two groups, and one-way analysis of variance was used to test the difference in mean scores of samples more than two groups. Way Analysis of Variance) in case there is a statistically significant

difference. Therefore, a pairwise difference test was performed. Scheffe's method was used to analyze the Pearson correlation coefficient. and stepwise multiple regression analysis. As for the qualitative research method The researcher used a group discussion method. to collect information Set open-ended questions The sample group was from students in grade 12 at Sakolratchawitthayanukul School. There were 2 groups of 7 people in each group with different levels of political participation behavior. Data were analyzed by analyzing content from interviews from focus group discussions.

The results of the research were as follows: 1) the level of participation behavior in Thai politics and government of high school students at Sakolratchawitthayanukul School; Overall is low. And when considering the items, the students' participation behaviors in Thai government politics were at a high level and at a low level the behavior was the most average. is that the average of political opinions through online media is at a high level Followed by a name for a public issue. political rallies Participating in community meetings or activities political violence and participation in political organization activities were at the low averages, respectively. 2) Comparison of the participation behaviors in Thai politics and government of high school students found that gender variables, class level GPA family economic status political interests, family governance and knowledge of Thai politics and administration are different There are different behaviors in political participation and Thai governance. There was a statistical significance at the 0.05 level. There was no difference in political participation behavior in Thai governance. 3) The relationship between personal factors of high school students at Sakolratchawitthayanukul School and political participation behavior in Thai government. It was found that personal factors of high school students at Sakonratwittayanukul School had a significant correlation at the 0.05 level. have a positive relationship and the economic status of the family were negatively correlated.

4) Factors affecting political participation behaviors in Thai government of high school students had 1 variable, namely family interest in politics and government. By the variables of political interests, family governance. can affect the behavior of participation in Thai politics and government of high school students

34.0 percent and was statistically significant at the 0.01 level. 5) Data analysis results by content analysis From the focus group interview It was found that among students who participated in politics, factors affecting political participation namely the family factor due to the political refinement of the family Behavior participate in it Contributing political opinions through online media was the most engaging behavior among students. Among the students who were not involved in politics, it was found that The factor that the students did not participate in politics was due to concerns that they might cause trouble to themselves and their families.

Keywords: participation behavior, students' Thai politics, political interest.

คำนำ

เอกสารวิชาการฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๖ รุ่นที่ ๑๐ (สจว.สพฐ.๑๐) กลุ่มวิชาการที่ ๘ ทั้งนี้ สมาชิกในกลุ่ม ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในการศึกษาครั้งนี้ เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ๒) เปรียบเทียบพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ๓) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยดำเนินการศึกษาวิจัยเอกสาร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการวิจัยเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดตัวแปรเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลจากการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) วิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

คณะผู้เข้ารับการอบรม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดทำเอกสารฉบับนี้จะมีข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจรูปแบบการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีตามสังคมและวัฒนธรรม

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๘
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร.ชวลิต โพธิ์นคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษางานวิชาการ และ ร.ท.จิรัฏฐ์ เหราบัตย์ ร.น. อาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ ในการให้คำปรึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และให้กำลังใจ ตลอดเวลานับตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ คณะผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ นายพรราชา ฉายกล้า อดีต ครูวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ นายมงคลชัย รัตนอ่อน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริศักดิ์ อาจิวชัย คณบดีคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดร.ฉวีวรรณ โยคิน ศึกษาพิเศษชำนาญพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑ นายสนอง เทพอักษรณรงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ เขต ๑ ที่ได้กรุณา ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือ ให้มีความสมบูรณ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะ อันเป็นประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบพระคุณ นายยงคัยุทธ เชื้อนพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ครูและ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ พลตรี ชยุตรา เสริมสุข ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ตลอดจนคณาจารย์ในสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวก และ จัดบรรยากาศในการเรียนรู้เป็นอย่างดี นับว่าเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่ายิ่งในการศึกษา หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๖ และขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในการเปิดโอกาสและสนับสนุนการอบรมเชิงปฏิบัติการและการทำวิจัยครั้งนี้

คุณงามความดีอันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ และเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีตาม สังคมและวัฒนธรรม เป็นแนวทางในการพัฒนาการเมืองการปกครอง ของเยาวชนอัน จะส่งผลดีต่อกระบวนการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ และสังคมโลกต่อไป

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐ กลุ่มที่ ๘
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
คำนำ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญแผนภาพ	ฏ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
สมมติฐาน	๔
วิธีการและขอบเขตของการวิจัย	๕
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	๗
นิยามศัพท์เฉพาะ	๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๐
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๒
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง	๑๓
แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๑๖
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๒๒
ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	๒๓
โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล	๓๓
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓๖
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๙
วิธีการศึกษา	๓๙
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๙
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๔๐
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	๔๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิจัย	๔๖
ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๘
ตอนที่ ๒ ผลวิเคราะห์ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรม สาธารณสุขประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	๔๙
ตอนที่ ๓ ผลการศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียน	๕๒
ตอนที่ ๔ ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ไทยของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตัวแปรตามเพศ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณสุขประโยชน์ ความ สนใจทางการเมืองการปกครองของ ครอบครัว โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และตัวแปรระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจขอ ครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย	๕๓
ตอนที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทาง เศรษฐกิจขอครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณสุขประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของ ครอบครัว และ ๕) ความรู้ทาง การเมืองการปกครองไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองไทย	๗๔
ตอนที่ ๖ ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของ ครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณสุขประโยชน์ ๔) ความสนใจ ทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการ ปกครองไทย ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย	๗๕
ตอนที่ ๗ ผลการวิเคราะห์การสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group) พฤติกรรมการ มีส่วนร่วมทางการเมืองไทยของนักเรียน	๗๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๘๐
สรุปการวิจัย	๘๑
อภิปรายผล	๘๘
ข้อเสนอแนะ	๙๔
บรรณานุกรม	๙๖
ภาคผนวก	๑๐๑
ผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๑๐๒
ผนวก ข ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)	๑๐๓
ผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๐๙
ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ	๑๑๖
ผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ	๑๑๗
รายชื่อสมาชิก	๑๑๘

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๔ - ๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตัวแปรตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียนแผนการเรียน คณะแผนกเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทาง เศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล	๕๕
๔ - ๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ ด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของ ครอบครัวและด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามรายปัจจัย	๕๗
๔ - ๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำ กิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามปัจจัยรายข้อ	๕๘
๔ - ๔ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยด้านความสนใจทางการเมือง การปกครองของครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามปัจจัยรายข้อ	๕๙
๔ - ๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทาง การเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามรายรูปแบบ	๖๐
๔ - ๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทาง การเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามปัจจัยรายข้อ	๖๑
๔ - ๗ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทาง การเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามเพศโดยรวมและรายพฤติกรรม	๖๔
๔ - ๘ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยรวมและรายพฤติกรรม	๖๕
๔ - ๙ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมทาง การเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามคณะแผนกเฉลี่ยทางการเรียน โดยรวมและรายพฤติกรรม	๖๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔ - ๑๐ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยรวมและรายพฤติกรรม	๖๙
๔ - ๑๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์โดยรวมและรายพฤติกรรม	๗๑
๔ - ๑๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความสนใจทางการเมือง การปกครองของครอบครัวโดยรวมและรายพฤติกรรม	๗๒
๔ - ๑๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามความรู้ทางการเมือง การปกครองไทยและรายพฤติกรรม	๗๔
๔ - ๑๔ เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามเพศ	๗๕
๔ - ๑๕ เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์	๗๖
๔ - ๑๖ เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว	๗๗
๔ - ๑๗ เปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามระดับชั้นเรียน	๗๗
๔ - ๑๘ แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยทดสอบความแตกต่างของระดับชั้นเรียนรายคู่	๗๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
๔ - ๑๙	เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียน	๗๙
๔ - ๒๐	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียน โดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนรายคู่	๗๙
๔ - ๒๑	เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	๘๐
๔ - ๒๒	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยทดสอบความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	๘๑
๔ - ๒๓	เปรียบเทียบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความรู้ทางการเมืองการปกครอง	๘๒
๔ - ๒๔	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามความรู้ทางการเมืองการปกครอง โดยทดสอบความแตกต่างของความรู้ทางการเมืองการปกครอง	๗๗
๔ - ๒๕	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง	๘๔
๔ - ๒๖	การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)	๘๕

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

๑ - ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

๙

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

“...ในบ้านเมืองนั้น มีทั้งคนดีและคนไม่ดี ไม่มีใครจะทำให้ทุกคนเป็นคนดีได้ทั้งหมด การทำให้บ้านเมืองมีความปรกติสุขเรียบร้อย จึงมิใช่การทำให้ทุกคนเป็นคนดี หากแต่อยู่ที่การส่งเสริมคนดีให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และควบคุมคนไม่ดีไม่ให้มีอำนาจ ไม่ให้ก่อความเดือดร้อนวุ่นวายได้...” (พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชการที่ ๙) ในพิธีเปิดงานชุมนุมลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๖ ณ ค่ายวชิราวุธ อ.ศรีราชา จ.ชลบุรี เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๒)

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยยึดถือหลักการว่าอำนาจสูงสุดในประเทศเป็นของประชาชน ประชาชนปกครองตนเองมีฐานะเป็นเจ้าของประเทศ ดังนั้นประชาชนจึงต้องรับผิดชอบ ต่อความเจริญหรือความเสื่อมของประเทศหรือสังคมของตนเอง ในการสร้างความเจริญให้เกิดขึ้นหรือ ป้องกันความเสื่อมมิให้เกิดขึ้น ประชาชนจึงต้องเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบในการบริหารปกครอง บ้านเมืองในทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน การปกครองนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับ คุณลักษณะสำคัญหลายประการของพลเมือง หนึ่งในคุณลักษณะเหล่านั้นคือ การมีความเข้าใจ หลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เข้าใจการเลือกตั้งและมีส่วนร่วมทางการเมือง (ปริญญา เทวานฤมิตรกุล, ๒๕๖๑)

ประเทศไทยนั้น นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตย ปัญหาหลักในการพัฒนาระบอบ ประชาธิปไตย นอกจากปัญหาในด้านโครงสร้างและสถาบันทางการเมืองแล้ว ยังมีอุปสรรคในด้าน การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน จนอาจกล่าวได้ว่า ประชาธิปไตยของไทยนั้นล้มลุกคลุกคลานมาเกือบตลอด เพื่อให้ได้มีระบอบประชาธิปไตยที่ สมบูรณ์นั้น ประชาชนจำเป็นต้องสนใจการเมือง ต้องติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการเมืองและ ต้องมีความกระตือรือร้นที่จะมีบทบาทร่วมทางการเมือง ดังนั้นการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองและการ มีส่วนร่วมทางการเมือง จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อประชาชน และโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาซึ่ง ได้รับสมญานามว่า “ปัญญาชน” เป็นผู้มีระดับความรู้และสติปัญญาสูง อันจะเป็นกำลังสำคัญของ ชาติและเป็นพลังที่สำคัญทางการเมืองที่มีต่อการพัฒนา ระบอบประชาธิปไตยทั้งในปัจจุบันและ อนาคต (มยุรี ถนอมสุข, ๒๕๕๔)

หลังจาก ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ นักศึกษารวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมปลายมีความตื่นตัวทางการเมืองและทางสังคมสูงมาก พวกเขาสนใจอ่านหนังสือ ชมนิทรรศการและเข้าร่วมฟังอภิปราย เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาประเทศให้เป็นธรรม และเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างคึกคักมาก กลุ่มที่เป็นพวกหัวก้าวหน้าเป็นนักกิจกรรม ศึกษาปัญหาของชาวนา คนงาน และปัญหาต่าง ๆ ของประเทศอย่างเอา จริงเอาจัง บางคนถึงกับหยุดพักการเรียนเป็นอาสาสมัครลงไปทำงานเพื่อศึกษา และจัดตั้งองค์กรในหมู่ ชาวนาและคนงาน นักศึกษายังได้ร่วมกับประชาชนในเรื่องการเรียกร้องลดค่าเช่านา การเรียกร้องการเพิ่ม

ค่าจ้างและสวัสดิการของแรงงาน การร่วมประท้วงเจ้าหน้าที่รัฐที่มี พฤติกรรมไม่เหมาะสม การเสนอให้มีการปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปทางเศรษฐกิจสังคมในด้านต่าง ๆ แม้นักศึกษาอาชีวะ ซึ่งเคยชอบตักกันเพราะเป็นหนทางแสดงออกความสามารถทางหนึ่งที่เหลืออยู่ก็เลิกตักกัน เพราะพวกเขาได้รับการยอมรับจากสังคมและมีความเชื่อว่าพวกเขาก็สามารถมีบทบาทในการสร้างประเทศให้เป็นประชาธิปไตยและเป็นธรรมขึ้นได้ (วิทยากร เชียงกูล, ๒๕๖๑)

การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นกลไกสำคัญเสมือนหัวใจในระบอบประชาธิปไตย โดยเป็นการกระทำที่มีผลต่อการได้มาซึ่งอำนาจทางการเมือง หรืออำนาจการปกครองและการพ้นจากอำนาจ นั้นรวมทั้งมีผลต่อนโยบายและการปฏิบัติตามนโยบายรัฐ ดังนั้นผู้ปกครองในระบอบประชาธิปไตยซึ่ง มีความชอบธรรมแห่งอำนาจปกครอง อันมีที่มาจากเหตุผลและหลักนิติธรรม จะอ้างความชอบธรรม แห่งอำนาจปกครองนี้ได้ก็ต่อเมื่อผู้ถูกปกครองเชื่อว่าการใช้อำนาจของผู้ปกครองนั้น ถูกต้องตาม กฎหมายและมีเหตุผลเพียงพอ ผู้ปกครองจึงต้องไม่ละเมิดกฎหมายและใช้อำนาจการปกครองอย่างมี เหตุผล (วัชร ไซยสาร, ๒๕๕๕)

การเข้าร่วมและอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญที่รวมกับองค์ประกอบอื่นแล้วทำให้เกิดเอกลักษณ์ ซึ่งเอกลักษณ์มีหลายองค์ประกอบคือ ร่างกาย เพศ สังคม อาชีพจริยธรรม อุดมคติและคุณลักษณะทางจิตใจ ซึ่งประกอบกันเป็นตัวตนทั้งหมด จึงจำแนกบุคคลได้โดยดูลักษณะที่ปรากฏภายนอก ลักษณะนิสัย เพศ บทบาท สัมพันธภาพทางสังคมและการเป็นสมาชิกในกลุ่มอาชีพและการทำงาน การเข้าร่วมและอุดมการณ์ทางด้านศาสนาและการเมือง รวมถึงการปรับตัวและลักษณะทางบุคลิกภาพ จึงอาจกล่าวได้ว่าเอกลักษณ์ คือความคิดรวบยอดทั้งหมดของตัวตน อุดมการณ์ทางการเมืองมักได้รับการสำรวจตรวจกันในวันรุ่นตอนปลาย (ประณต คำฉิม, ๒๕๕๙)

การเมืองเข้าไปมีบทบาทกับคนทุกวัยโดยเริ่มเห็นได้ชัดคือวัยรุ่น ธรรมชาติในตัววัยรุ่นและ พัฒนาการของวัยรุ่นถือว่าเป็นพลังสำคัญอยู่ในการพลิกโฉมทางการเมือง ความสนใจทางการเมืองและ ความสำนึกทางการเมือง เพราะว่าเป็นช่วงเวลาที่ยุวกกำลังแสวงหาอุดมการณ์ทั้งส่วนตัวและ อุดมการณ์ของสังคม เป็นช่วงเวลาที่ยุวกมีความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนอย่างแน่นแฟ้นและจงรักภักดี จึงมักรวมกลุ่มกันได้ง่ายมากกว่าคนในวัยต่างๆ สามารถสร้างกลุ่มที่มีโครงสร้างแบบองค์กรทำให้สร้าง พลังกดดันทางสังคมได้ง่าย เป็นช่วงเวลาที่ยุวกแสวงหาวีรบุรุษหรือผู้นำที่น่าเชื่อถือ หากผู้นำทาง สังคมและการเมืองคนใดคนหนึ่งทำให้เขาประทับใจ เชื่อถือได้ เขาจะจงรักภักดี และทำตาม แบบอย่างไม่ต้องตั้งคำถาม สงสัยในความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือหรือความไม่น่าเชื่อถือ เป็นช่วงเวลาที่ยุวกพัฒนาความนึกคิดอย่างมีเหตุผล เข้าใจเหตุผลของเหตุ การณ์ทางสังคมและการเมืองจึงอาจ ยอมรับแนวคิดทางสังคมและการเมืองใดการเมืองหนึ่งที่ตนเห็นทิศทางเดียวกับเหตุผลของตน (ศรีเรื่อน แก้วกังวาน, ๒๕๕๙)

ในสภาวะการณ์ปัจจุบันนี้ ซึ่งอาจจัดได้ว่าเป็นยุคแห่งความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมือง จนเกิดการก่อกบฏ แบ่งขั้วแบ่งสี การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมประชาธิปไตยอย่างสร้างสรรค์ จึงนับว่าเป็นเรื่องวิเศษ ถูกต้อง ดีงาม และได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด ยิ่งถ้านักเรียนได้เป็นผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมประชาธิปไตยด้วยแล้ว ยิ่งวิเศษยิ่งกว่า ทั้งนี้ก็เพราะว่านักเรียนเป็นบุคลากรสำคัญของ

ชาติที่จะกุมบังเหียนชะตาชาติบ้านเมืองในอนาคต เด็กรุ่นนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า และเป็นเสมือนคลื่นลูกใหม่ที่มีพลังขับเคลื่อนประชาธิปไตยมีพลังความมุ่งมั่นสร้างสรรค์มีดวงจิตที่สะอาด บริสุทธิ์งดงาม ปราศจากเลศนัย และผลประโยชน์ที่แฝงเร้นอยู่เบื้องหลัง ดังนั้นนักเรียนจึงเป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่สำคัญยิ่งที่จะงอกงามขึ้นมาอย่างอุดมสมบูรณ์ด้วยความเป็นประชาธิปไตย (สว่างไชยสงค์, ๒๕๖๑)

แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สนใจการเมืองหรือเรื่องของสังคม ขณะที่นักศึกษาปัญญาชนและบางกลุ่มมีความคิดและแนวทางอย่างสุดโต่ง โดยขาดการมองปัญหาของประชาชนแบบคิดวิเคราะห์เชิงโครงสร้างของประเทศอย่างจำแนกแยกแยะเป็นเรื่อง ๆ ไป ถึงวันนี้เราจะมีประชาธิปไตยแบบเลือกตั้ง แต่ประชาชนยังมีปัญหาทั้งทางเศรษฐกิจสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น นักศึกษาปัญญาชนส่วนที่ยังเป็นนักอุดมคติเพื่อประชาชนและยึดแนวทางปฏิรูปเศรษฐกิจการเมืองสังคมเพื่อความเป็นธรรมและประชาธิปไตยสำหรับคนส่วนใหญ่มีเหลือน้อยลง มีเวทีแสดงน้อย มีบทบาทน้อย เมื่อเทียบกับพวกเคลื่อนไหวการเมืองแบบสุดโต่งเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (วิทยากร เชียงกูล, ๒๕๖๑)

ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยจะดำเนินไปอย่างสัมฤทธิ์ผลนั้นขึ้นอยู่กับตัวแปร ๓ ตัวแปร คือ ๑) สภาพสังคมและเศรษฐกิจต้องเอื้ออำนวย เช่น ในทางสังคมนั้นประชาชนที่มีการศึกษาในระดับหนึ่ง มีความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครอง มีการตื่นตัวทางการเมือง มีโอกาสเข้าถึงสื่อสารมวลชน และมีโอกาสเข้าถึงข่าวสารข้อมูล ในระดับเดียวกันในทางเศรษฐกิจ ถ้าเป็นเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรมหรือกึ่งอุตสาหกรรม กึ่งเกษตรกรรม ซึ่งยิ่งนำไปสู่ชุมชนเมืองยิ่งขึ้น และจะส่งผลกระทบต่อตรงต่อการศึกษาและความตื่นตัวทางการเมือง ฯลฯ ก็จะมีส่วนสนับสนุนเป็นอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน และการพัฒนาระบอบการปกครองการปกครองแบบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ๒) โครงการสร้างและกระบวนการประชาธิปไตยโดยระบุนิติรัฐธรรมนุญ ให้มีรัฐสภา มีสถาบันฝ่ายบริหาร มีกระบวนการเลือกตั้ง กระบวนการตรวจสอบ ฯลฯ และที่สำคัญต้องรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง ๓) ตัวแปรสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน นั่นคือวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งจะต้องมีการเคารพสิทธิปัจเจกบุคคล การเคารพความเสมอภาคทางการเมืองและทางกฎหมายของปัจเจกบุคคล การเปิดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยทั่วไปของฝ่ายที่ปกครองอำนาจรัฐมีความอดกลั้นต่อความคิดเห็นต่าง ๆ ฯลฯ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนี้ จะเป็นเสมือนวิญญูณที่หล่อเลี้ยงระบบประชาธิปไตย เพราะถึงแม้ตัวแปรที่หนึ่งหรือสองจะออกมา ดีเลิศ อย่างไรก็ตามถ้าขาดส่วนที่เป็นจิตวิญญูณคือส่วนที่เป็นประชาธิปไตย ก็จะไม่ช่วยให้มีการผลักดันให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชนอันเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดของการพัฒนาระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ต่อเนื่องและยั่งยืนได้ (ลิขิต ธีรเวคิน, ๒๕๕๓)

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่ากลุ่มนักเรียนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการเมืองการปกครองเป็นอย่างยิ่งเพราะนักเรียนเป็นต้นกล้าประชาธิปไตยที่จะงอกงามขึ้นมาอย่างอุดมสมบูรณ์ด้วยความเป็นประชาธิปไตย ดังนั้นการเข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วม

ทางการเมืองการปกครองของนักเรียนจะทำให้เกิดพลังการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในฐานะที่คณะผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา นักเรียนให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งกำลังจะมีสิทธิในการเลือกตั้งโดยศึกษาในรูปแบบกรณีศึกษา นักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนการพัฒนาหลักสูตรให้สามารถส่งเสริมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสนับสนุนและกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทของตนที่มีต่อการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในฐานะพลเมืองที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทยในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน คณะแผนกเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประสบการณ์ในการทำกิจกรรม สาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครอง
๓. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

สมมติฐาน

๑. นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
๒. นักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
๓. นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน
๔. นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๕. นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๖. นักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๗. นักเรียนที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

๘. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะ ประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

๙. ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมือง การปกครอง ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

วิธีการและขอบเขตการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ผู้วิจัยได้กำหนด ขอบเขตของการวิจัยดังนี้

๑. ขอบเขตเชิงพื้นที่

พื้นที่ศึกษาครั้งนี้คือโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร เนื่องจากยังเป็นโรงเรียนชั้นนำของเขตตรวจราชการที่ ๑๑ และกลุ่มของโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับและรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองและปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ เอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ แนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ ๑) เพศ ๒) ระดับชั้นเรียน ๓) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๔) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๕) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ๖) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๗) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยโดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอน

ปลาย มาตรฐานตัวชี้วัดที่ มาตรฐาน ส. ๒.๑. เข้าใจและ ปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทยดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุขและมาตรฐาน ส. ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขนำมาใช้ในการกำหนดตัวแปรต้น ส่วนในด้านตัวแปรตามนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และได้สรุปรูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาใช้เป็นกรอบของ การวิจัยครั้งนี้ โดยจัดแบ่งออกเป็น ๖ รูปแบบ ประกอบด้วย ๑) การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็น สาธารณะ ๒) การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ๓) การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน ๔) การร่วมชุมนุมทางการเมือง ๕) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ๖) การใช้ ความรุนแรงเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการวิจัย

๓. ขอบเขตด้านวิธีการ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลใน การศึกษาค้นคว้านี้ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยอาศัยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และผู้ศึกษา ได้สร้างขึ้นเองจากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ ที่ต้องการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบวัดที่สร้างขึ้นจากการประยุกต์ใช้ตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีจำนวน ๒ แบบ มีรายละเอียดดังนี้ ๑) เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaires) ๒) สนทนากลุ่มย่อย (Focus Group)

๔. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียน สกลราชวิทยานุกูล ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๙๒๕ คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำนวน ๓๒๒ คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, ๑๙๗๐ : ๖๐๘-๖๐๙) และได้มาจากการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ระดับชั้นละเท่า ๆ กัน จำนวนระดับชั้นละ ๑๐๘ คนรวมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๓๒๔ คน

ส่วนวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีศึกษาแบบเจาะจง โดยเลือก กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๒๔ คน แล้วเลือกแบบเจาะจงกับนักเรียนที่มีระดับ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยแตกต่างกันจำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน (สมพันธ์ เตชะ อธิก, ๒๕๕๖) โดยจำแนกนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม และกลุ่มที่ ไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ผู้วิจัยได้กำหนด กรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

๑. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

๑.๑ ตัวแปรต้น (IV) ได้แก่

๑.๑.๑ เพศ ได้แก่

- ๑) ชาย
- ๒) หญิง

๑.๑.๒ ระดับชั้นเรียน ได้แก่

- ๑) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
- ๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
- ๓) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๑.๑.๓ คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

- ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนสูง
- ๒) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนปานกลาง
- ๓) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนต่ำ

๑.๑.๔ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

- ๑) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง
- ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง
- ๓) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ

๑.๑.๕ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

ได้แก่

- ๑) ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับสูง
- ๒) ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับปานกลาง
- ๓) ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับต่ำ

๑.๑.๖ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว แบ่งออกเป็น ๓

ระดับ ได้แก่

- ๑) ความสนใจทางการเมืองการปกครองระดับสูง
- ๒) ความสนใจทางการเมืองการปกครองระดับปานกลาง
- ๓) ความสนใจทางการเมืองการปกครองระดับต่ำ

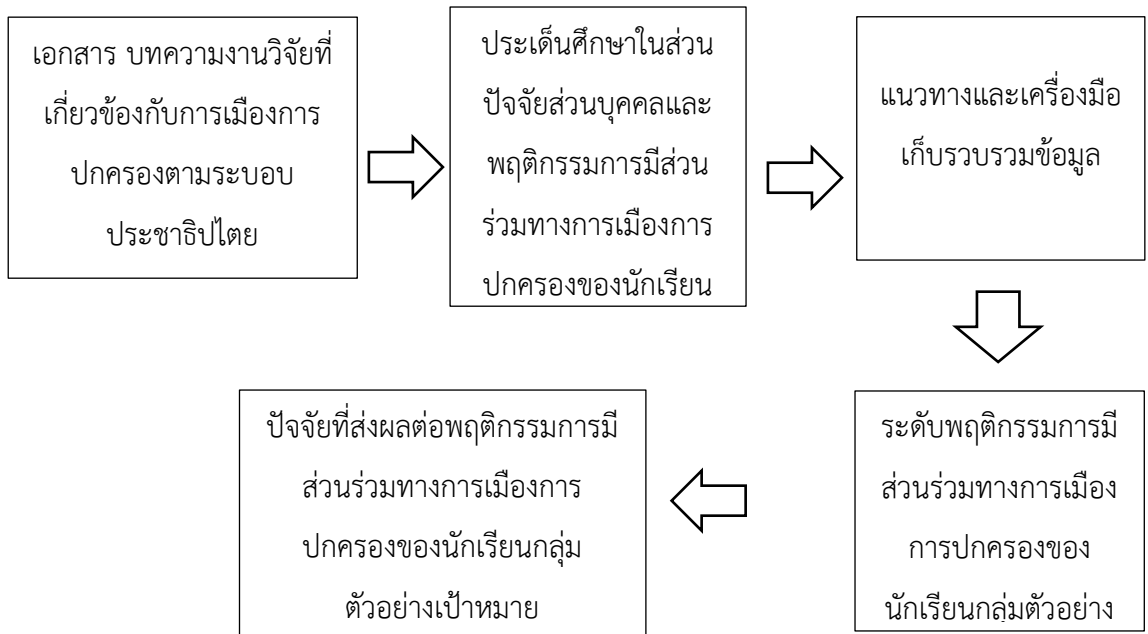
๑.๑.๗ ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย แบ่งเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

- ๑) ความรู้ทางการเมืองระดับสูง
- ๒) ความรู้ทางการเมืองระปานกลาง
- ๓) ความรู้ทางการเมืองระดับต่ำ

๑.๒ ตัวแปรตาม (DV) ได้แก่

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และได้สรุปรูปแบบกิจกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองมาใช้เป็นกรอบของการวิจัยครั้งนี้ โดยจัดแบ่งออกเป็น ๖ รูปแบบประกอบด้วย ๑) การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ ๒) การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ๓) การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน ๔) การร่วมชุมนุมทางการเมือง ๕) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ และ ๖) การใช้ความรุนแรงทางการเมือง

๒. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. รูปแบบพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้วยความสมัครใจที่ไม่ว่าจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องและจะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะ เป็นในระดับท้องถิ่นหรือ

ระดับชาติ โดย แสดงออกดังต่อไปนี้ ๑) การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ ๒) การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ๓) การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน ๔) การร่วมชุมนุมทางการเมือง ๕) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ๖) การใช้ความรุนแรงทางการเมือง และ ๗) การรับรู้ ติดตามข่าวสารด้านการเมืองการปกครอง

๑.๑ การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ หมายถึงการที่นักเรียนร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านต่าง ๆ ทางสังคม ซึ่งส่วนใหญ่ล้วนแล้วแต่เป็นประเด็น (Public Issue) ที่มีผลกระทบต่อสังคมส่วนใหญ่ อาทิ ประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ประเด็นด้านการเมือง ประเด็นเศรษฐกิจ ประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงประเด็นปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

๑.๒ การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง หมายถึงการที่นักเรียนร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรใดองค์กรหนึ่งทางการเมือง โดยมีเป้าหมายเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมก็ได้

๑.๓ การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน หมายถึงการที่นักเรียนเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนให้ดีขึ้น

๑.๔ การร่วมชุมนุมทางการเมือง หมายถึงการที่นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มกันในการดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อแสดงให้เห็นสังคมประจักษ์ถึงแนวทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่ม ซึ่งได้ใช้การชุมนุมและการเคลื่อนไหวของมวลชนในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มตนได้ตั้งไว้

๑.๕ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ หมายถึงการที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตกับเพื่อนฝูงของตนเองหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่าง ๆ

๑.๖ การใช้ความรุนแรงทางการเมือง หมายถึงการที่นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

๒. นักเรียน หมายถึงนักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ปีการศึกษา ๒๕๖๕

๓. คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน หมายถึงผลการเรียนปัจจุบันของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งตามเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน

๔. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึงรายได้รวมของบิดา - มารดาหรือผู้ปกครองที่ได้รับในแต่ละเดือน

๕. ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ หมายถึงการที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น โรงเรียน ชุมชน และสังคม ด้วยความสมัครใจ กระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน

๖. ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว หมายถึงการที่ครอบครัวนักเรียนให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง การเปิดรับข่าวสารการเมือง ข้าราชการ ชาวอื่น ๆ การสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมือง ความรู้เกี่ยวกับการเมือง ตลอดจนการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง

๗. ความรู้ทางการเมืองการปกครองหมายถึงความรู้ทางการเมืองการปกครองในรายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐานของนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มาตรฐานตัวชี้วัดที่ มาตรฐาน ส. ๒.๑. เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุขและมาตรฐาน ส. ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๘. ระดับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน หมายถึงระดับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมของนักเรียนแสดงออกในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีเกณฑ์ โดยใช้มาตรวัดความถี่ของการมีส่วนร่วมการเมืองการปกครองกำหนดเกณฑ์ในการให้ค่าคะแนน ๓ ระดับ คือ ระดับคะแนน ๒ มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองเป็นประจำ ระดับคะแนน ๑ มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองเป็นบางครั้ง ระดับคะแนน ๐ ไม่มีส่วนร่วมการเมืองการปกครอง และการแปลผลคะแนนระดับการมีส่วนร่วมการเมืองการปกครองได้ ดังนี้

๑.๓๔ - ๒.๐๐ หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองอยู่ในระดับ มาก

๐.๖๗ - ๑.๓๓ หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองอยู่ในระดับ ปานกลาง

๐ - ๐.๖๖ หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองอยู่ในระดับ น้อย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอน

๒) ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย

๓) ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จะนำไปใช้ในการพัฒนานักเรียนทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

บทที่ ๒

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราช-วิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ ๑) ศึกษาระดับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ๒) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียนคะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประสบการณ์ใน การทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ ทางการเมืองการปกครอง๓) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพซึ่งผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมทฤษฎีบทความเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและประเด็นการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประเด็นในการทบทวนวรรณกรรม มีดังนี้

๑. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง
 - ๑.๑ พฤติกรรมทางการเมือง
 - ๑.๒ พฤติกรรมทางการเมืองไทย
๒. แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 - ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
 - ๒.๒ นิยามและความหมายการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง
 - ๒.๓ รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๓. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๔. ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน
 - ๔.๑ แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
 - ๔.๑.๑ ความหมายของความรู้
 - ๔.๑.๒ ประเภทของความรู้
 - ๔.๑.๓ การวัดความรู้

- ๔.๒ การกล่อมเกลາทางการเมือง
- ๔.๓ กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง
- ๔.๔ ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน
 - ๔.๔.๑ หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - ๔.๔.๒ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ช่วงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ - ๖
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ส่วนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง
- ๕. โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
- ๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - ๖.๑ งานวิจัยในประเทศ
 - ๖.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง

๑. พฤติกรรมทางการเมือง

การเมืองเป็นเรื่องของทุกสิ่งเป็นคำกล่าวที่ไม่เกินจริงอย่างแน่นอนเมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ทางการเมืองของไทยในปัจจุบัน และผลจากการเมืองนี้เองที่ทำให้ชีวิตของมนุษย์ได้แสดงพฤติกรรมบางอย่างออกมา ไม่ว่าจะเป็นการประท้วงเมื่อไม่พอใจกับการบริหารบ้านเมืองของภาครัฐบาล การต่อต้านและเรียกร้องเมื่อมีนโยบายใดนโยบายหนึ่งมีผลกระทบต่อประชาชน รวมถึงการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ประชาชนได้แสดงพฤติกรรมออกที่ชัดเจนที่สุด และถูกต้องตาม กฎหมายสูงสุดของประเทศดังนั้นวิถีชีวิตของมนุษย์ย่อมหนีไม่พ้นจากการเมืองเพราะการเมืองกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (จรรยา สุภาพ, ๒๕๑๔) ที่กล่าวว่าชีวิตมนุษย์ทุกยุคทุกนามไม่ว่ามนุษย์นั้นจะอยู่ในแห่งหนตำบลใดก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงจากอิทธิพลอำนาจ หรือแรงกระทบกระเทือนของการเมืองได้ ไม่ว่านมนุษย์จะเข้าไปในลักษณะหรือกระบวนการในการเมืองหรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมของมนุษย์ย่อมเกี่ยวหรือผูกพันกับการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (นันทนา วรรณะภูติ, ๒๕๓๙ ได้สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมืองหมายถึงลักษณะการแสดงออกในการกระทำหรือ การปฏิบัติที่มีผลก่อให้เกิดการพัฒนาร่วมมือหรือขัดแย้ง และวิถีทางที่ใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม กลุ่มตนเองและสังคมส่วนใหญ่ซึ่งคนเราต้องมีการกระทำที่มีผลกระทบต่อตัวบุคคล สังคม และระบบ การเมืองทางใดทางหนึ่งด้วย

อนุสรณ์ ลิ่มมณี และทิพาพร พิมพ์สุทธิ (๒๕๒๐) ได้ชี้ให้เห็นว่าอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์มีด้วยกัน ๕ ประเภท ดังนี้

๑. อิทธิพลทางสังคมจากกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งในระบบสังคมหนึ่ง ๆ จะมีการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมอื่น ๆ และทุกสังคมจะมีลักษณะพิเศษโดยเฉพาะของตนเอง เราแบ่งกลุ่มสังคมเป็น ๓ ประเภท คือ กลุ่มปฐมภูมิ สมาชิกในสังคมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เช่น ครอบครัว

และกลุ่มทุติยภูมิ สมาชิกมีความสัมพันธ์กันทางด้านอาชีพและศาสนา ส่วนกลุ่มอ้างอิง สมาชิกมีความพยายามเลียนแบบอย่างกัน ดังนั้นการแสดงออกถึงพฤติกรรมทางการเมืองของกลุ่มเหล่านี้มีความสำคัญ ดังนี้

๑.๑ กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) มีความสำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมืองเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีครอบครัวเป็นหน่วยแรกที่บ่อนกระบวนการเรียนรู้ให้แก่เด็กอบรมสั่งสอนในสิ่งที่ควรไม่ควร เมื่อเด็กเติบโตขึ้นจะมีความรู้สึกประทับใจและรู้หน้าที่ควรปฏิบัติในฐานะพลเมืองดีได้นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนที่เป็นองค์การที่สำคัญในการถ่ายทอด ค่านิยม ความเชื่อและทัศนคติให้แก่เด็กอีกทางหนึ่งด้วย

๑.๒ กลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) มีความสำคัญต่อพฤติกรรมทางการเมือง โดยการป้อนข้อมูลข่าวสารและการติดต่อสื่อสารกันในระหว่างกลุ่ม เช่น กลุ่มเชื้อชาติ กลุ่มศาสนา และกลุ่มข้าราชการ เป็นต้น

๑.๓ กลุ่มอ้างอิง (Reference Group) มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางการเมืองเช่นเดียวกัน อาทิ กลุ่มชนชั้นทางเศรษฐกิจสังคม กลุ่มศาสนา กลุ่มเชื้อชาติ และกลุ่มชุมชน เป็นต้น

๒. อิทธิพลทางสังคมจากชนชั้นในสังคม หมายถึงสถานภาพและชนชั้น ซึ่งอาจวัดได้จากอาชีพ รายได้ และการศึกษา เป็นต้น การศึกษามีความสัมพันธ์โดยตรงกับชนชั้นและพฤติกรรมทางการเมือง กล่าวคือ คนที่อยู่ในชนชั้นสูงจะมีพฤติกรรมทางการเมืองคล้าย ๆ กับผู้ที่มีการศึกษาสูง ส่วนความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ คือผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจต่ำจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองน้อยกว่าผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองหรือชุมชนจะเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองสูงกว่าผู้ที่อยู่นอกเมือง ซึ่งเหตุผลในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจสูง ได้แก่ มีกำลังทรัพย์ และเวลาที่เกี่ยวเนื่องกับการเมือง ทั้งโดยตรงและอ้อม

๓. อิทธิพลของบุคลิกภาพต่อพฤติกรรมทางการเมือง การตัดสินใจทางการเมืองและการแสดงออกทางการเมืองของบุคคล สืบเนื่องมาจากสถานภาพทางสังคม มรดกทางวัฒนธรรม และสภาพจิตใจของแต่ละบุคคล เช่น ลักษณะความเป็นประชาธิปไตย ความสามารถในการควบคุมต้องการอำนาจ มีความอดทนอดกลั้นต่อความไม่แน่นอน เป็นต้น

๔. อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อพฤติกรรมทางการเมือง ซึ่งวัฒนธรรม หมายถึงพฤติกรรมทุกอย่างของชีวิตมนุษย์อันเป็นแบบแผนของสังคมที่ยึดมั่นถือปฏิบัติกัน ทั้งทางเศรษฐกิจ การเมือง ศาสนา สังคม การทหาร และอื่น ๆ ซึ่งอิทธิพลของวัฒนธรรมนี้จะส่งผลที่สำคัญยิ่งต่อความมั่นคงทางการเมืองด้วย

๕. อิทธิพลของโครงสร้างต่อพฤติกรรมทางการเมือง คือการเข้าร่วมในทางการเมืองดังจะเห็นได้จากการกำหนดคุณสมบัติผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งซึ่งส่งผลในการจำกัดการเข้าร่วมทางการเมืองของผู้ที่มีการศึกษาต่ำ และสถานภาพทางสังคมต่ำด้วย

นอกจากนี้พฤติกรรมทางการเมืองของมนุษย์ที่แสดงออกมายังขึ้นอยู่กับลักษณะนิสัยซึ่งประกอบด้วยความเชื่อ ค่านิยมและบุคลิกภาพ สิ่งกระตุ้นพฤติกรรมและพลัง เช่นอาหาร เสี่ยงป็น เป็นต้น ทัศนคติและสถานการณ์ (ณรงค์ สิ้นสวัสดิ์, ๒๕๑๘) ดังนั้นเมื่อต้องการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเมืองให้เข้าใจอย่างละเอียดลออจำเป็นที่จะต้องพิจารณาตรวจสอบสิ่งเร้าในปัจจุบัน

ผลกระทบของบุคลิกภาพในการเลือกสิ่งเร้าตลอดจนข้อสมมติ ๓ ประการ คือ ความเชื่อทัศนคติ และความต้องการทางสรีรวิทยาและจิตวิทยา เพื่อจะช่วยให้เราเข้าใจถึงสิ่งซับซ้อนของกระบวนการซึ่งนำไปสู่พฤติกรรมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี และจะทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้น

พีระศักดิ์ หินเมืองเก่า (๒๕๓๗) พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนสามารถแสดงออกมาในทางลักษณะภายในของปัจเจกบุคคล ได้แก่ ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพ เป็นต้น และแสดงออกโดยอาศัยลักษณะภายนอกที่เป็นสภาวะแวดล้อม ได้แก่ สถานการณ์ ศาสนา การศึกษาการเมือง เศรษฐกิจสังคม และองค์กรต่าง ๆ เป็นต้น

๒. พฤติกรรมทางการเมืองไทย

จากลักษณะโครงสร้างพื้นฐานของสังคมไทยและกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมและการเมืองของไทยที่มีพื้นฐานมาจากหลายระบบ จึงทำให้สังคมไทยและคนไทยมีพฤติกรรมทางการเมืองพอสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ลักษณะอำนาจนิยม คนไทยส่วนใหญ่ชอบอำนาจเด็ดขาด เคารพเชื่อฟังและอ่อนน้อมต่อผู้มีอำนาจ รวมทั้งมอบอำนาจและความรับผิดชอบทุกอย่างไว้ที่ผู้นำ ไม่ว่าจะระบบการเมืองระดับชาติหรือครอบครัว มักจะรวมอำนาจไว้ที่ผู้นำการทำงานจึงมักจะมีลักษณะสั่งการจากเบื้องบนลงมาล่างมากกว่าจะเริ่มจากเบื้องล่างขึ้นบน

๒.๒ นิยมระบบเจ้านายกับลูกน้อง ในสังคมไทยคนส่วนใหญ่อยู่ในระบบพวกพ้อง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ ผู้นำจะเป็นผู้มีอำนาจวาสนา มีบารมี ต้องสามารถให้ความคุ้มครอง และให้ผลประโยชน์กับลูกน้องได้ ส่วนลูกน้องจะให้การสนับสนุนและบริการแก่นาย ในสังคมไทยจะปรากฏในระบบราชการและในวงการเมืองว่าการเป็นเจ้าคนนายคนได้รับการยกย่องมาก

๒.๓ ยึดมั่นในตัวบุคคลมากกว่าหลักการ ลักษณะคนไทยเป็นผู้เล็งผลเลิศในทางปฏิบัติมากกว่าจะยึดมั่นในอุดมการณ์ กล่าว คือ จะสนใจกับสิ่งที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสภาพความเป็นจริงโดยไม่ยาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องที่ทำไม่ได้หรือได้รับประโยชน์แก่ตนเองอย่างชัดเจน

๒.๔ มีการจัดลำดับฐานะในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ระบบศักดินาทำให้มีการแบ่งชนชั้นในสังคมไทยให้รู้จักที่ต่ำที่สูง ไม่ควรตีตนเสมอผู้ใหญ่ คนไทยยึดถือสิ่งที่ติดตัวมา เช่น ชาติ วุฒิ วิทยุฒิ และคุณวุฒิ มากกว่าความสามารถของบุคคล บุคคลที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ถือว่าเป็นผู้ใหญ่ที่ผู้น้อยจะต้องให้ความเคารพเชื่อฟัง การยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้ทำให้คนไทยยอมรับความเสมอภาคของบุคคลได้ยากทั้งในแง่หลักการและการปฏิบัติ

๒.๕ ความเป็นอิสระนิยม คนไทยรักความอิสระ ชอบทำอะไรตามลำพังตนเอง ไม่ชอบการถูกบังคับหรือตกลูกอยู่ภายใต้การออกคำสั่งของบุคคลอื่น ขาดระเบียบกฎเกณฑ์ในการดำรงชีวิต ขาดระเบียบวินัย ทำให้ต่างคนต่างอยู่ การรวมกลุ่มทางการเมืองเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งจึงเป็นไปได้ยาก ความรับผิดชอบต่อสังคมยังมีน้อย

๒.๖ ยึดมั่นในประเพณีดั้งเดิม คนไทยจำนวนไม่น้อยยึดมั่นในความเชื่อ ค่านิยม ทัศนคติแบบเก่า ๆ กล่าวคือ ยังเชื่อมั่นในเรื่องภูตผีปิศาจ ไสยศาสตร์ของขลังและโชคลางอยู่ โดยยึดถือ สิ่งเหล่านี้เป็นที่พึ่งทางใจโดยเฉพาะเมื่อประสบปัญหาหรือความเดือดร้อน จึงเป็นการยากที่คนไทย จะยึดหลักเหตุผล รู้จักวิเคราะห์วิจารณ์ ไม่เรียกร้องการบริการจากรัฐโดยตรงแต่ใช้วิธีร้องเรียน

ขอความกรุณา แต่จะมีลักษณะอนุรักษ์นิยม ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงเพราะจะทำให้เกิดความไม่มั่นคง

๒.๗ ความเฉื่อยชา ไม่กระตือรือร้นหรือสนใจต่อกิจกรรมทางการเมือง คนไทยโดยทั่วไปจะพอใจในสภาพที่เป็นอยู่ของตนเอง จะยอมรับสภาพที่เสียเปรียบของตนเอง โดยถือว่าตนเองทำบุญมาเพียงแค่นี้เพราะเชื่อในกรรมเก่า จึงไม่กระตือรือร้นชวนชวายเป็นเรื่องของการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นนำ

๒.๘ ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ร้ายและขาดความไว้วางใจในผู้อื่น คนไทยจำนวนมากขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการแก้ปัญหาหรือการเอาชนะสิ่งแวดลอมหรือได้รับปฏิบัติด้วยความไม่เป็นธรรม เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจะแสวงหาที่พึ่ง ไม่คิดว่าตนเองมีความสามารถแก้ไขได้ โดยหันไปพึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์

๒.๙ การรักษาความสงบและการประนีประนอม คนไทยส่วนใหญ่รักสงบ ไม่นิยมความรุนแรงหลีกเลี่ยงความขัดแย้ง มีความอดทนต่อการเอาัดเอาเปรียบ ถ่อมตัว เกรงใจผู้อื่น ทำให้คนไทยไม่กล้าวิพากษ์วิจารณ์หรือคัดค้านผู้อื่นหรือผู้มีอำนาจ

วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ (๒๕๔๔) วิถีชีวิตทางการเมืองของคนไทยมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและอุดมการณ์ในทางการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจนกลายเป็นลักษณะเฉพาะตน ถึงแม้หลายคนจะกล่าวว่าอุดมการณ์และพฤติกรรมทางการเมืองของคนไทยไม่เหมาะสมต่อการปกครองประชาธิปไตยแบบตะวันตก แต่นั่นก็เป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบไทย เพราะสังคมไทยมีวัฒนธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญดังกล่าวว่า “วัฒนธรรมคือทุน”

แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง

๑. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นรินทร์ จงวุฒิเวศน์ (๒๕๒๗) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องการด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคล หนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลเกี่ยวข้องดังกล่าว เป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการบรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบ กลุ่มดังกล่าวด้วย นอกจากนั้นยังได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ทัศนคติที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น การลงแขกการบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร ส่วนความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วย ทั้งยังมีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอแรงผู้น้อยก็ช่วยแรง นอกจากอำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ เช่น บังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส เป็นต้น

พงศ์ธวัช วิวงสูง (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจอย่างมีเหตุและผลเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งของกิจการหรือหน่วยงาน

อมรพรรณ ประจันตวนิชย์ (๒๕๕๐) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในการมีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ตลอดจนร่วมติดตามและประเมินผล รวมทั้งร่วมรับผิดชอบในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ในกิจกรรมหรือกระบวนการอย่างใดอย่างหนึ่งของกลุ่มคนหรือองค์กรที่มีความเกี่ยวข้องกันทางด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม

ขนิษฐา เปรมพงษ์ (๒๕๕๐) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงการให้ประชาชนคิดค้นแนวทาง ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการแสดงออกความรู้สึกนึกคิด

ทัศนาศวศักดิ์ (๒๕๔๙) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงกระบวนการที่ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูล แสดงความคิดเห็น แสวงหาทางเลือกและการตัดสินใจต่าง ๆ ตลอดจนร่วมรับผิดชอบในผลที่จะเกิดขึ้น ทั้งผลประโยชน์และผลกระทบ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และรับรู้ เรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

สรุป การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการเข้าไปมีส่วนร่วมรับผิดชอบบางอย่าง ทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด เป็นผู้สนับสนุนและตัดสินใจปัญหาเพื่อให้การดำเนินการในกิจกรรมนั้น

๒. นิยามและความหมายการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง

Herbert McClosky (๑๙๖๘) การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมโดยสมัครใจ ของแต่ละบุคคลในกิจกรรมทางการเมือง รวมทั้งการลงคะแนนเสียง การเป็นสมาชิกและกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง เช่น ความเคลื่อนไหวของพรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ เจ้าหน้าที่สถาบันการเมือง กิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ เช่น การอภิปรายทางการเมืองหรือร่วมฟังเหตุการณ์ทางการเมือง การชักชวนทางการเมืองของเจ้าหน้าที่หรือสมาชิกของกลุ่มการเมือง

Geoffrey K. Robert (๑๙๗๑) การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังได้สะท้อนให้เห็นว่าเป็นเรื่องของกิจกรรมทั้งหลายของประชาชนแต่ละคน ที่ต้องการมีอิทธิพลผลักดันหรือยอมรับสนับสนุน ต่อรัฐบาล ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นการรวมบทบาทในการสร้างอิทธิพลผลักดันให้เกิดผลทางการเมือง ตามต้องการเท่านั้น ยังรวมถึงกิจกรรมที่เป็นที่สนับสนุนและให้เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติด้วย (ceremonial and support activities) ส่วนผู้ที่ยอมรับรัฐบาลก็แสดงออกโดยการปรับพฤติกรรมตามคำสั่งหรือข้อเรียกร้องของรัฐบาลแต่ผู้ไม่เห็น ด้วยก็พยายามสร้างอิทธิพลผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหาใหม่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นทั้งการต่อต้าน เช่น การเดินประท้วง การก่อจลาจล และทั้งที่เป็นการสนับสนุน

Weiner (๑๙๗๑) ได้สรุปนิยามของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ ๙ ความหมายด้วยกัน คือ

๑. หมายถึง การให้การสนับสนุนและการเรียกร้องต่อผู้นำในรัฐบาล เพื่อให้สนองตอบต่อความต้องการใด ๆ

๒. หมายถึง ความพยายามที่จะสร้างผลกระทบต่อการดำเนินงานของรัฐบาลที่ได้ผลและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การออกเสียง การยื่นข้อเรียกร้องการประท้วง การล็อบบี้ เป็นต้น

๔. หมายถึง การใช้สิทธิเลือกตัวแทนเข้าไปใช้อำนาจแทนตนเอง

(Representation)

๕. หมายถึง ความรู้สึกแปลกแยกหรือตีตนออกจากระบบการเมือง อันเนื่องมาจากการถูกกีดกันไม่ให้เขาได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วม พวกนี้มีศักยภาพที่จะกลับเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแนวทางที่พวกเขาเห็นว่า เหมาะสมหรือยุติธรรมกว่าเก่า

๖. หมายถึง กิจกรรมของพวกที่ตื่นตัวในทางการเมือง ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้รวมไปถึงการพูดคุยถกเถียงปัญหาในทางการเมืองก็ได้ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในรูปของการใช้สิทธิเลือกตั้ง

๗. หมายถึง กิจกรรมทางการเมืองทุกชนิดทั้งแบบใช้ความรุนแรงและแบบไม่ใช้ความรุนแรง

๘. หมายถึง กิจกรรมทางการเมือง และกิจกรรมที่ต้องการเข้าไปมีอิทธิพลต่อการดำเนินการของข้าราชการนี้ด้วย

๙. หมายถึง กิจกรรมต่างๆที่กระทบต่อการเมืองระดับชาติ แต่บางคนมองว่า จะต้องรวมถึงกิจกรรมที่กระทบต่อองค์กรส่วนท้องถิ่นด้วย

จากความหมายทั้ง ๙ ประการดังกล่าว Weiner (๑๙๗๑) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าหมายถึง การปฏิบัติการโดยสมัครใจใด ๆ (Any Voluntary Actions) ที่ไม่ว่าจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ จะมีการจัดองค์การหรือไม่ จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องและจะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้นโยบายสาธารณะ การบริหารนโยบายสาธารณะ และการเลือกผู้นำทางการเมืองในระดับต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น จะเห็นว่า ความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองดังกล่าวต้องประกอบด้วย องค์ประกอบสามประการ ซึ่งจะขาดไปเสียประการหนึ่งประการใดไม่ได้ คือ ๑) ต้องเป็นการกระทำหรือการปฏิบัติการ (Action) ๒) การกระทำนั้นเป็นไปอย่างสมัครใจ (Voluntary) ๓) มีการเลือก (Choice) หรือมีส่วนในการคัดเลือกเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ซึ่งจากคำจำกัดความดังกล่าวจะเกี่ยวข้องเฉพาะการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบเสรีเป็นสำคัญ

สุจิต บุญบงการ (๒๕๓๗) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกระชับว่าการมีส่วนร่วมทางการเมือง หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลมีจุดประสงค์เพื่อมีอิทธิพลในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาล โดยแยกลักษณะที่น่าสนใจไว้หลายประการ ดังต่อไปนี้ คือ ประการแรก การมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความหมายในเรื่องกิจกรรมไม่ใช่ทัศนคติไม่ใช่เป็นเรื่องของความคิด ความรู้สึกหรือความเชื่อทางการเมือง แต่ยอมรับว่าทัศนคติทางการเมืองมีผลต่อรูปแบบหรือการแสดงออกของการมีส่วนร่วมทางการเมืองแต่ไม่ใช่เป็นกิจกรรม ประการที่สอง การมีส่วนร่วมทางการเมืองใช้กับบุคคลธรรมดา ส่วนนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมืองนั้นถือว่าเป็นบทบาททางการเมือง (Political role) ประการที่สาม การมีส่วนร่วมทางการเมือง เป็นเรื่องของการแสดงออกเพื่อให้มีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาลหรือผู้นำประเทศ เช่น ถ้านักศึกษาชุมนุมประท้วงในมหาวิทยาลัยเพื่อไล่อธิการบดี จากตำแหน่งจะไม่ใช่เรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองจนกว่า นักศึกษาจะใช้การประท้วงนี้กดดันรัฐบาลหรือผู้นำทางการเมืองให้ช่วยบีบบังคับให้อธิการบดีลาออก

ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงควรเป็นเรื่องของความพยายามที่จะมีผลต่อการตัดสินใจของรัฐบาล สนับสนุนเปลี่ยนแปลงผู้นำรัฐบาลปกป้องหรือเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำและสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นได้ทั้งถูกกฎหมายและผิดกฎหมาย สันติหรือรุนแรง ความประสงค์ที่จะผลักดันรัฐบาลนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งสร้างหรือริเริ่มขึ้นจากตัวผู้มีส่วนร่วมเอง แต่อาจจะมาจากผู้ร่วมอื่นรวมทั้งผู้นำทางการเมืองด้วย ประการสุดท้าย การมีส่วนร่วมทางการเมืองอาจไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจของผู้นำหรือรัฐบาลแต่อย่างใด แม้ว่าผู้มีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์กดดันรัฐบาล การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีผลเล็กน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับอำนาจทางการเมืองของผู้มีส่วนร่วมซึ่งมักมีอำนาจทางการเมืองไม่มากนักและไม่สามารถผลักดันการตัดสินใจของรัฐบาลได้ตลอดเวลาและทุก ๆ เรื่อง

สิทธิพันธ์ พุทธหุน (๒๕๔๑) สรุปความหมายของการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองว่าเป็นกิจกรรมของประชาชนที่มุ่งจะเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจนโยบายของรัฐบาลในระดับต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในแต่ละสังคมย่อมแตกต่างกันไปด้วย

๓. รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองถือว่าเป็นภาพสะท้อนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองภาคประชาชนอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งได้มีนักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายไว้ ได้แก่

ชาмуเอล พี ฮันทิงตัน และโจแอน เอ็ม เนลสัน (๑๙๘๒) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมทางการเมืองออกเป็น ๕ รูปแบบ ได้แก่

๑. กิจกรรมการเลือกตั้ง (Electoral Activity) หมายถึงกิจกรรมการออกเสียงเลือกตั้งและการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
๒. การวิ่งเต้น (Lobby) หมายถึง การติดต่อเจ้าหน้าที่หรือผู้นำทางการเมืองเพื่อหาทางเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์
๓. กิจกรรมขององค์กร (Organization Activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์กรใดองค์กรหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องผลประโยชน์เฉพาะอย่าง หรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมก็ได้
๔. การติดต่อในบางประเด็น (Counteracting) หมายถึง การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ทางการเมืองเป็นส่วนตัว โดยมุ่งหวังประโยชน์ส่วนตัว เฉพาะครอบครัว หรือหมู่คณะของตน
๕. การใช้ความรุนแรง (Violence) หมายถึง กิจกรรมที่พยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกาย ทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง เช่น การก่อการรัฐประหาร การลอบสังหารผู้นำทางการเมือง หรืออาจมุ่งที่จะเปลี่ยนแปลงระบบการเมือง เป็นต้น

อัลมอนด์และโพเวลล์ (๑๙๗๖) ได้ จำแนกรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็น ๒ รูปแบบใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. รูปแบบตามธรรมเนียมนิยมปฏิบัติ (Conventional Forms) สามารถแบ่งเป็นรูปแบบย่อย ๆ ได้ดังนี้ ๑.๑ การออกเสียงเลือกตั้ง ๑.๒ การสนทนาเรื่องการเมือง ๑.๓ การรณรงค์ หาเสียงเลือกตั้ง ๑.๔ การจัดตั้งและการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ๑.๕ การติดต่อส่วนตัวกับเจ้าหน้าที่การเมือง

๒. รูปแบบที่ไม่เป็นไปตามธรรมเนียมนิยมปฏิบัติ (Unconventional Forms) แบ่งเป็นรูปแบบย่อย ๆ ดังนี้ ๒.๑ การยื่นข้อเรียกร้อง ๒.๒ การเดินขบวน ๒.๓ การเข้าประจันหน้ากัน ๒.๔ การละเมิดกฎหมายของสังคม ๒.๕ การใช้ความรุนแรงทางการเมือง ๒.๖ สงครามแบบ

จันทนา สุทธิจารี (๒๕๔๔) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเป็นทางการ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเป็นทางการมีลักษณะที่กฎหมายรองรับให้กระทำได้ หรือ ต้องกระทำ ได้แก่ การเลือกตั้ง การใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง - การจัดตั้งและเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง - การมีส่วนร่วมโดยการรวมตัวเป็นกลุ่มผลประโยชน์

๒. การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการ การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบไม่เป็นทางการนั้นจะมีลักษณะที่ไม่เปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม และมีกฎหมาย กำหนดข้อห้ามไว้อย่างชัดเจน ไม่มีกฎหมายรองรับว่า ให้กระทำได้ ได้แก่ การเดินขบวน หรือชุมนุมประท้วง - การก่อความไม่สงบทางการเมือง

รติพย์ มีมาก และคณะ (๒๕๔๗) ได้อธิบายรูปแบบการมีส่วนร่วม ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของกลุ่มผลประโยชน์ การรวมตัวกันของบุคคลเป็นกลุ่มหรือ องค์กรในสังคม จะมีเป้าหมายหลักอยู่ที่การรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตนเท่านั้น โดยไม่มีเป้าหมายที่จะเข้าไปเป็นรัฐบาลเพื่อบริหารประเทศแต่อย่างใด สำหรับเป้าหมายของแต่ละกลุ่มจะแตกต่างกันไป บางกลุ่มอาจเรียกร้องให้รัฐบาลทำตามสิ่งที่กลุ่มตนต้องการ เช่น สมัชชาคนจนก็จะเรียกร้องให้รัฐแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน หนี้สินของเกษตรกร ฯลฯ กลุ่มผู้ประกอบการเอกชนก็จะเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับเดิม หรือการออกกฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับใหม่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่กลุ่มของตน เช่น กฎหมายภาษี กฎหมายการค้า และการลงทุน ฯลฯ บางกลุ่มอาจเรียกร้องให้รัฐบาลจัดทำนโยบายหรือโครงการที่กลุ่มตนได้ประโยชน์ เช่น การสร้างปอนกาสิโน การขยายเวลาปิดสถานเริงรมย์ เป็นต้น

๒. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของพรรคการเมือง เป็นการเข้ามารวมกลุ่มกันของบุคคลที่มีความเชื่อทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน เป้าหมายหลักจะอยู่ที่การส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งเพื่อไปทำหน้าที่ทั้งผ่านนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร อย่างไรก็ตาม การเข้ามารวมตัวกันรูปแบบพรรคการเมืองยังมีเป้าหมายอื่นอีก เช่น การให้การศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน การดูแลและรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม การสร้างผู้นำทางการเมือง การควบคุมติดตามและตรวจสอบทางการเมือง ฯลฯ ในส่วนของประชาชนก็สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในพรรคการเมืองได้ เช่น การสมัครเป็นสมาชิกพรรค การเข้าประชุมพรรค การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของพรรค การช่วยรณรงค์หาเสียงในช่วงที่มีการเลือกตั้ง ฯลฯ

๓. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การไปออกเสียงเลือกตั้งถือเป็น รูปแบบที่มีความสำคัญของการบริหารในระบอบประชาธิปไตยแต่สิ่งทีควรตระหนักคือ ประเทศที่ ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือประเทศที่ประชาชน ไปใช้สิทธิเลือกตั้งกันอย่างมากมายไม่ได้ หมายความว่า ประเทศนั้นจะเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง การไปใช้สิทธิเลือกตั้งในรูปแบบของประชาธิปไตยที่แท้จริงนั้น ต้องมีลักษณะดังนี้ การใช้สิทธิโดยอิสระ กล่าวคือ การไปออกเสียงต้องเกิดจากความสมัครใจ ไม่ได้ เกิดมาจากการบังคับหรือข่มขู่หรือสัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนในการไปออกเสียง - การเลือกตั้งโดยลับ การออกเสียงต้องกระทำในคูหาเลือกตั้งแต่เพียงลำพัง โดยไม่มีผู้อื่นอยู่ร่วมด้วย เฉพาะผู้กาบัตรเท่านั้นที่จะทราบว่า ตนเองออกเสียงให้แก่ผู้สมัครคนใด การออกเสียงเลือกตั้งของบุคคล ไม่สามารถประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไปได้ - ความเสมอภาคในการเลือกตั้ง บุคคลแต่ละคนมีสิทธิออกเสียงได้คนละหนึ่ง เสียงเท่านั้น บัตรที่มีการกาหมายเลขมากกว่าหนึ่งหมายเลข ถือเป็นบัตรเสีย - ความเป็นกลาง บุคคลที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกตั้งทุกคนต้องปฏิบัติ หน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ไม่ล าเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

๔. การมีส่วนร่วมในรูปแบบของการแสดงออก บุคคลมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นการเขียน การพูด การโฆษณา การพิมพ์ซึ่งการแสดงออกเหล่านี้้อาจอยู่ในรูปแบบของการวิพากษ์ วิจารณ์ตามสื่อต่าง ๆ ร้านกาแฟ บ้านเรือน สถานที่สาธารณะ ฯลฯ รัฐบาลต้องไม่ขัดขวางหรือห้ามปรามการแสดงออกของประชาชน โดยเฉพาะโครงการที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของ ประชาชนและชุมชน รวมทั้งความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติแล้ว รัฐบาลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นก่อนลงม็อด าเนินการเสมอเช่น การสร้างท่อแก๊ส การสร้างเขื่อน การสร้างสนามบิน ฯลฯ นอกจากนี้ การแสดงออกที่สำคัญอีกรูปแบบหนึ่ง คือ การชุมนุมหรือการประท้วงโดยสงบและปราศจากอาวุธ รัฐบาลต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออกเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อจะได้แสดงความโปร่งใสในการทำงานออกมาให้มากที่สุด สำหรับการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนนี้ ถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารตามระบอบประชาธิปไตย ประชาชนต้องตระหนักว่าตนเองเป็นเจ้าของประเทศและต้องเข้าไปรับผิดชอบในกิจการบ้านเมืองในทุกโอกาสที่สามารถกระทำได้ ประชาชนต้องไม่ละเลยหรือเพิกเฉยการกระทำหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของสังคม หน้าที่สำคัญยิ่งของประชาชน คือ การสร้างเสริมคนดีให้เข้ามาบริหารบ้านเมือง

สรุป ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงออกในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยความสมัครใจที่ไม่ว่าจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ จะเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวหรือต่อเนื่องและจะใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม เพื่อผลในการที่จะมีอิทธิพลต่อการเลือกนโยบายของรัฐหรือต่อการบริหารงานของรัฐ หรือต่อการเลือกผู้นำทางการเมืองของรัฐบาล ไม่ว่าจะ เป็นในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย ดังนี้ ๑) การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ ๒) การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ๓) การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน ๔) การร่วมชุมนุมทางการเมือง ๕) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ๖) การใช้ความรุนแรงทางการเมือง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง

ปัจจัยที่ทรงอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้น หมายความว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนย่อมจะขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้วย ดังนี้

สมบัติ อารังชญวงศ์ (๒๕๔๙) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ๓ ประการ ดังนี้

๑. ระบบการเมือง

๑.๑ ระบบประชาธิปไตยเป็นระบบการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด กล่าวคือ

๑) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองของประชาชน คือ การที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย อำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของประชาชน

๒) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองโดยประชาชน คือ ประชาชนเป็นผู้กำหนดผู้ปกครอง ผู้ปกครองเป็นตัวแทนที่ได้รับมอบฉันทะจากประชาชนให้เข้ามาทำหน้าที่ในการปกครอง

๓) การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองเพื่อประชาชน คือ การที่ผู้แทนประชาชนที่ได้รับมอบฉันทะให้เข้ามาทำหน้าที่ปกครองจะต้องใช้อำนาจปกครองกระทำการบริหารเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชน ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย กำหนดให้ประชาชนมีเสรีภาพในทางการเมือง ได้แก่ การใช้สิทธิในการกำหนดผู้ปกครอง การวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองการผลักดันการตัดสินใจทางการเมืองของรัฐบาล และ การชุมนุมเคลื่อนไหวทั้งการคัดค้านหรือสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาล การเผยแพร่ข้อมูล ความคิดความเห็นต่าง ๆ ทางการเมือง เป็นต้น

๑.๒ ระบบเผด็จการอำนาจนิยม เป็นระบบการเมืองที่กีดกัน หรือปิดโอกาสการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเพราะอำนาจเด็ดขาดมีแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งมีลักษณะการปกครองดังนี้

๑) อำนาจการปกครองทั้งหมดเป็นของผู้ปกครอง อาจเรียกว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของผู้ปกครองประชาชนถูกตัดขาดออกจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง ถ้าหากมีก็เกิดขึ้นเฉพาะเป็นคำสั่งของผู้ปกครองให้เพื่อสนับสนุนเจตนารมณ์ของผู้ปกครองเท่านั้น

๒) ประชาชนถูกปลูกฝังให้เชื่อว่าประชาชนที่ติงต้องเชื่อฟังยอมรับ และปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ผู้ปกครองกำหนด

๒. วัฒนธรรมทางการเมืองลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เป็นกระบวนการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยความศรัทธา และเชื่อมั่นในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย ต้องทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจและความมุ่งมั่นอย่างจริงจังของผู้นำทางการเมือง และการเรียกร้องอย่างแข็งขันจากประชาชนอย่างกว้างขวาง หากปราศจากปัจจัยดังกล่าว การเสริมสร้างให้ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยคงต้องอาศัยเวลาที่

ยาวนาน ดังนั้น วัฒนธรรมทางการเมือง การพัฒนาทางการเมือง และการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์อันหนึ่งอันเดียวกันที่เป็นเอกภาพจนไม่อาจละทิ้งส่วนใดส่วนหนึ่งได้

๓. โครงสร้างทางสังคมและเศรษฐกิจปัจจัยนี้มีผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่นระดับการศึกษาของประชาชนในสังคมจะมีผลต่อลักษณะวัฒนธรรมทางการเมือง และพฤติกรรมทางการเมืองของคนสังคมนั้น ๆ โดยการศึกษาทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและมีความสำนึกในบทบาทหน้าที่ของตนที่พึงกระทำต่อระบบการเมืองมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีฐานะทางเศรษฐกิจก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เช่น ผู้ที่มีรายได้น้อย ประชาชนที่ยากจนจะไม่มีเวลาสนใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะจะให้ความสำคัญกับการดำรงชีวิตประจำวัน ในขณะที่ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองได้มากกว่า นอกจากปัจจัยจากสิ่งแวดล้อมแล้วยังมีปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องด้วยซึ่งสามารถอธิบายปัจจัยต่าง ๆ ได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพซึ่งปัจจัยเหล่านี้ถือว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง ได้แก่ พฤติกรรมร่วมทางสังคมระดับการพัฒนาหรือความทันสมัยทางสังคมและเศรษฐกิจ การกระทำหรือปฏิกิริยาตอบสนองต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยผู้นำทางการเมืองหรือผู้แทนของประชาชน

โกมินทร์ กุลเวชกิจ (๒๕๔๙) ได้เสนอว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพล (Influence) ต่อระดับการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องทางการเมืองของปัจเจกบุคคลมีอยู่ ๓ ประการ คือ

๑) ปัจจัยส่วนบุคคล (Personal factors) ได้แก่ ทศคติ (Attitudes) ความเชื่อ (Beliefs) และลักษณะบุคลิกส่วนบุคคล (Personality Traits) เช่น ความรู้สึกมีสมรรถนะส่วนบุคคล (Sense of Personal Efficacy) ทศคติทางการเมือง การรับรู้หน้าที่ของพลเมือง (Civic Duties)

๒) สภาพการณ์ทางการเมือง (Political Setting) รวมถึงการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อสารมวลชน (Mass Media) หรือการติดต่อส่วนบุคคล โครงสร้างของพรรคการเมือง การจัดการของกลุ่มการเมือง เป็นต้น

๓) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socioeconomic Factors)

ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองของนักเรียน

๑. แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

๑.๑ ความหมายของความรู้

Patrick Meredith (๑๙๖๖) กล่าวถึงองค์ประกอบของความรู้ไว้ ๒ ประการคือ ความเข้าใจ (Understanding) และการคงอยู่ (Retaining) เพราะความรู้หมายถึงความสามารถจดจำได้ในบางสิ่งบางอย่างที่เคยเข้าใจมาแล้ว

Benjamin Bloom and other (๑๙๗๑) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นวิธีการที่ระลึกบางอย่างวิธีการและกระบวนการต่างๆหรือโครงสร้าง วัตถุประสงค์สำหรับ

ความรู้มีการเชื่อมโยงกับจิตวิทยาในหน่วยความจำที่เชื่อมต่อการจัดเรียงใหม่

Carter Good (๑๙๗๓) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) หลักเกณฑ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้รับและเก็บรวบรวมจากประสบการณ์

ไพศาล หวังพานิช (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงบรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราว การกระทำ อันเป็นประสบการณ์ของบุคคลซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไป

ราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้คือสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากการประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ

ศศิพรรณ โรจนหัสติน (๒๕๔๖) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงการระลึกได้ของเรื่องราวต่างๆ ที่บุคคลเคยมีประสบการณ์มาแล้ว มีพฤติกรรมคือจำเรื่องราวนั้นได้และระลึกเรื่องราวนั้นออกเป็นการแสดงออกของสมรรถภาพสมอง ด้านความจำและวัดความรู้ได้โดยวิธีให้ระลึกออกมาเป็นหลัก

อนุสรณ์ กาลดิษฐ์ (๒๕๔๘) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงการรู้เรื่องราวข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้สะสมไว้ และแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่สะสมหรือจำได้ออกมาให้ปรากฏ ให้สังเกตได้และสามารถวัดได้

นิตยา วิมลศักดิ์ (๒๕๔๘) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้หมายถึงข้อเท็จจริงกฎเกณฑ์ คำจำกัดความ และโครงที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า หรือการสังเกต และแสดงออกมาเป็นวิธีการแก้ปัญหาได้

๑.๒ ประเภทของความรู้

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (๒๕๔๘) ได้เรียงลำดับจากที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปหาที่ซับซ้อนมากที่สุด เรียงลำดับได้ดังนี้

๑. ความรู้ด้านเนื้อหา (Knowledge of Specifics) เป็นความสามารถในการจดจำเนื้อหาของสิ่งที่เรียนหรือประสบพบมา แบ่งออกเป็น ๒ อย่างคือ

๑.๑ ความรู้เกี่ยวกับศัพท์และนิยาม (Knowledge of Terminology) ความรู้ความจำด้านนี้เป็นสัญลักษณ์ ศัพท์ นิยาม ที่ตกลงกันไว้เพื่อใช้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพื่อให้เป็นความหมายที่สะดวก

๑.๒ ความรู้เกี่ยวกับความจริง (Knowledge of Facts) เป็นความสามารถในการจดจำสิ่งที่เป็นความจริงที่เรารู้มาความจริงในที่นี้เป็นลักษณะ วันที่ เดือน ปี สถานที่ บุคคล เหตุการณ์ ฯลฯ ที่เกิดขึ้นเป็นจริงมาแล้ว

๒. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินในเนื้อหา (Knowledge of Ways and Means of Dealing with Specifics) ความรู้ด้านนี้เป็นความจำในด้านวิธีการจัดระบบจัดการศึกษา พิจารณาวิพากษ์พิจารณารวมทั้งวิธีการแสวงหาความรู้และลำดับขั้นของเวลา แบ่งย่อย

ออกเป็นดังนี้

๒.๑ ความรู้เกี่ยวกับระเบียบประเพณี (Knowledge of Conventions) เป็นความสามารถในการจดจำประเพณี วัฒนธรรม ธรรมเนียม หรือการกระทำที่เป็นนิสัยยึดถือในสังคม หรือในเนื้อหาวิชานั้น ๆ

๒.๒ ความรู้เกี่ยวกับแนวโน้มและลำดับชั้น (Knowledge of Trends and Sequences) เป็นความสามารถในการจำเพื่อหาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางแนวโน้มและลำดับชั้นตอนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒.๓ ความรู้เกี่ยวกับการจำแนกประเภท (Knowledge of Classifications and Categories) เป็นความจำในเรื่องจัดประเภท กลุ่มชุดของความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนรู้มาแล้ว

๒.๔ ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ (Knowledge of Criteria) หมายถึง ความจำเกณฑ์ต่าง ๆ ในการเกิดหลักการ มโนภาพ ความคิดเห็น และอื่น ๆ ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ (Knowledge of Methodology) เป็นลักษณะการจำวิธีการในการค้นหาความรู้ จำเทคนิค และกระบวนการต่าง ๆ ที่เคยเรียนมาแล้ว

๓. ความรู้เกี่ยวกับความคิดรวบยอด (Knowledge of the Universals and Abstractions in a Field) ความจำแบบนี้เป็นความจำขั้นสูงขึ้นไป แบ่งออกเป็น ๒ อย่างคือ

๓.๑ ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชาและขยายนัยทั่วไป (Knowledge of Principles and Generalizations) เมื่อสอนหลักวิชาและการขยายนัยทั่วไปในหลักวิชานั้น ๆ แล้วจุดประสงค์นี้ต้องการจะให้จำสิ่งนั้น ๆ ให้ได้

๓.๒ ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง (Knowledge of Theories and Structures) ระดับนี้จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจำทฤษฎี และโครงสร้างของสิ่งที่เรียนมาแล้วให้ได้

๑.๓ การวัดความรู้

การวัดความรู้ เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้มีหลายชนิดซึ่งแต่ละชนิดที่เหมาะสมกับการวัดความรู้ตามคุณลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะที่นิยมกันโดยทั่วไป คือ การวัดหรือข้อสอบ

ไพศาล หวังพานิช (๒๕๔๖) แบบวัดหรือทดสอบ (Test) ถือว่าเป็นสิ่งเร้าที่นำไปเร้าผู้ถูกสอบให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เพื่อให้สามารถสังเกตเห็นหรือสามารถนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับหรือคุณลักษณะของบุคคลนั้น รูปแบบของข้อสอบมีอยู่ ๓ ลักษณะ ดังนี้

๑. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการสอบโดยการโต้ตอบด้วยวาจาโดยตรง หรือคำพูดระหว่างผู้ที่ทำการทดสอบกับผู้ถูกทดสอบโดยตรง เรียกว่าการสัมภาษณ์

๒. ข้อสอบข้อเขียนแบ่งออกเป็น ๒ แบบ คือ

๒.๑ แบบความเรียง เป็นแบบที่ต้องการให้ผู้ตอบ อธิบาย บรรยาย ประพันธ์ หรือวิจารณ์เรื่องราวที่เกี่ยวกับความรู้สึกลักษณะ

๒.๒ แบบจำกัดความ เป็นข้อสอบที่ให้ผู้ตอบพิจารณาเปรียบเทียบ ตัดสินข้อความหรือรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ ๔ แบบ คือ ๑) แบบถูก-ผิด ๒) แบบเติมคำ ๓) แบบ จับคู่ ๔) แบบเลือกตอบ

๓. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ได้ต้องการให้ผู้สอบตอบสนอง ออกมาเป็นคำพูดหรือเขียนเครื่องหมายใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง มักเป็น ข้อสอบในเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง

สรุป ความรู้ หมายถึง การรับรู้เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงของนักเรียน และได้ แสดงออกเป็นพฤติกรรมที่เรียกเอาสิ่งที่สะสมไว้ หรือจำได้ออกมาให้ปรากฏ ให้สังเกตได้และสามารถ วัดได้ซึ่งกระบวนการทำให้เกิดการเรียนรู้นั้นเกิดจากการกล่อมเกลา

๒. การกล่อมเกลาทางการเมือง

Richard E. Dawson and Kenneth Prewitt (๑๙๖๙) กล่าวว่า การกล่อมเกลา ทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่พลเมืองบรรลุนิติภาวะทางการเมือง โดยสามารถแสดงทรรศนะ และความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับการเมืองได้

James S. Coleman (๑๙๖๘) ได้เสนอว่าการกล่อมเกลาทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้มาซึ่งทัศนคติต่อระบบการเมือง และบทบาทในระบบการเมือง รวมทั้ง การมีความรู้ การมีความรู้สึกและการมีความสำนึกในความความสามารถในทางการเมืองของตน

Michael Rush and Philip Althoff (๑๙๗๑) ได้นิยามความหมายไว้ว่า การ กล่อมเกลาทางการเมืองซึ่งแต่ละบุคคลรู้ว่ตนเองอยู่ในระบบการเมือง ทำให้เกิดมโนคติหรือปฏิกิริยา ต่อปรากฏการณ์ทางการเมือง กระบวนการนี้เกิดขึ้นนอกสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมของสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ และยังเกิดขึ้นจากกระบวนการที่มีบทบาทต่อกัน ระหว่างบุคลิกภาพ และประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคนนั้นอีกด้วย

Fred I. Greenstein (๑๙๖๘) ได้ให้ความหมายที่ ่วงแคบและวงกว้าง ในความหมายที่อยู่ในวงแคบการกล่อมเกลาทางการเมือง หมายถึง การให้ข่าวสาร การปลูกฝังค่านิยม และการให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติต่าง ๆ ทางการเมืองอย่างมีเจตนา โดยผ่านองค์การหรือสถาบัน ที่มีความรับผิดชอบอย่างเป็นทางการในการอบรมสั่งสอนด้านการเมือง ส่วนในความหมายในวงกว้าง นั้น การกล่อมเกลาทางการเมือง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการเมืองที่เกิดขึ้น ในทุกช่วงชีวิตมนุษย์ ไม่ว่าจะการเรียนรู้จะเป็นทางการหรือไม่ และจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม

ลีชิต ซีรเวคิน (๒๕๒๙) กล่าวว่า การกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมือง (Political culture) เป็นการเข้าถึงการศึกษาวิชารัฐศาสตร์ที่สำคัญ ขณะเดียวกันก็เป็นตัวแปรที่สำคัญที่มีผลต่อ พฤติกรรมทางการเมืองและปรากฏการณ์ทางการเมืองที่สำคัญ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการกล่อม เกลาการเรียนรู้ทางการเมืองจึงเป็นจุดเน้นสำคัญของนักวิชาการทางรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มสำนักพฤติกรรมศาสตร์ที่ศึกษาเกี่ยวกับประเทศกำลังพัฒนาการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมือง นั้น ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนและกระทำอย่างตั้งใจ ตัวอย่างที่เด่นชัดที่สุด ก็คือ การพยายามกล่อม เกลาเรียนรู้โดยสถาบันการศึกษาและหน่วยงานของรัฐ กระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น อย่างจริงจังมักจะเกิดขึ้นในสังคมที่มีการปกครองแบบระบบเผด็จการ เช่น ระบบการปกครองแบบ ฟาสซิสต์ หรือ การปกครองแบบระบบเผด็จการสังคมนิยม เป็นต้นตัวอย่างของการกล่อมเกลาเรียนรู้

ทางการเมือง เช่น การสอนให้นักเรียนรู้จักตัวเองว่าเป็นคนชาติใด อาทิ เป็นคนไทย คนฝรั่งเศส และ รู้จักสัญลักษณ์ซึ่งเป็นตัวแทนชาติ เช่น ธงชาติ พระบรมฉายาลักษณ์ เพลงชาติ รวมทั้งการสอนให้ภูมิใจในประวัติศาสตร์ของชาติตน และการเชื่อในนิยายปรัมปราซึ่งกล่าวถึงการก่อกำเนิดของประเทศที่ตนอาศัยอยู่ การกล่อมเกลารเรียนรู้ทางการเมืองนั้น หากครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญของกระบวนการกล่อมเกล่า การเปลี่ยนแปลงจะยากมาก เพราะการอบรมสั่งสอนจะสืบทอดอย่างต่อเนื่องจากพ่อแม่ไปหาลูก ลูกไปหาหลานต่อกันไปเป็นศตวรรษ วิธีแก้โดยการสร้างกระบวนการกล่อมเกล่าการเรียนรู้ทางการเมืองในระดับเหนือครอบครัวคือ ระดับโรงเรียนให้แตกต่างไปจากครอบครัว ซึ่งก็อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทำให้เด็กเกิดความว้าวุ่น อย่างไรก็ตามทางเลือกอื่นที่ดีกว่าสถาบันการศึกษาและการวางนโยบายโดยรัฐในระดับสูงไม่มี ดังนั้นนโยบายการสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองที่พึงประสงค์โดยการศึกษาเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุด และได้แบ่งตัวแทนและสถาบันที่มีบทบาทต่อการกล่อมเกลารเรียนรู้ทางการเมือง ดังต่อไปนี้

หน่วยแรกเป็นหน่วยสำคัญ คือ ครอบครัว และตัวแทนที่สำคัญ คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง ถ้าอยู่ในชุมชนหมู่บ้านก็อาจจะขยายวงกว้างไปถึงหมู่บ้านทั้งหมู่บ้าน เด็กจะถูกสอนให้รู้ว่าตนควรทำอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างไร เมื่ออายุมากพอก็อาจจะรับการอบรมจากพ่อแม่ว่าเป็นคนชาติใด โดยกระทำอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งก็มีผลให้เด็กรู้จักตัวเองว่าเป็นคนชาติใด ซึ่งเป็นกระบวนการสัมผัสเรียนรู้ (cognitive orientations)

ที่สอง ได้แก่ โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา โรงเรียนโดยเฉพาะระดับประถมและมัธยมนั้น เป็นสถาบันซึ่งมีบทบาทอย่างมากต่อการกล่อมเกลารเรียนรู้ทางการเมือง เพราะเป็นหน่วยที่กระทำอย่างตั้งใจมีขั้นตอนและมีจุดประสงค์อย่างแน่ชัด นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงก็คือว่า เมื่อเด็กอยู่ในระหว่างวัยเรียนจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่ในโรงเรียนและรับอิทธิพลจากการอบรมสั่งสอนจากครู จากกรอ่านจากหนังสือและตำรา และจากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ซึ่งมีความนึกคิดทำนองเดียวกัน นอกจากนี้ เด็กที่มีอายุตั้งแต่ ๓ ขวบจนถึง ๑๒ ขวบ ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ไวต่อการรับค่านิยม ทัศนคติทางการเมือง และโลกทัศน์ กระบวนการกล่อมเกลารเรียนรู้ดังกล่าวนี้ อาจจะมีระยะเวลาถึง ๑๒-๑๔ ปี ถ้านับตั้งแต่อุบลจนจบชั้นมัธยม ดังนั้นอิทธิพลจากหน่วยการกล่อมเกลารเรียนรู้หน่วยนี้จึงสำคัญอย่างยิ่ง

หน่วยที่สาม คือ องค์กรศาสนา โดยเฉพาะในสังคมซึ่งมีความเคร่งครัด ในการประกอบพิธีกรรม การเข้าโบสถ์หรือสุเหร่า ซึ่งในบางสังคมจะมีผู้นำหนักและอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งจะก่อรูปของวัฒนธรรมทางการเมือง

หน่วยที่สี่ คือกลุ่มเพื่อน เพื่อนที่อายุร่วมรุ่นหรือเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะมีพลังสำคัญในแง่ที่ทำให้เกิดการเลียนแบบหรือการคล้อยตาม กล่าวได้ว่าเป็นการกล่อมเกลารเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนปรากฏเป็นพลังซึ่งคอยขจัดคนที่มิพฤติกรรมนอกแบบ กลุ่มเพื่อนจึงมีอิทธิพลต่อการกล่อมเกลารเรียนรู้ทั้งในทางสังคมและในทางการเมือง

ซึ่งจะมีผลต่อวัฒนธรรมทางการเมือง

หน่วยที่ห้า ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งคือ องค์กรทางการเมือง เช่น พรรคการเมือง สถานิติบัญญัติ หรือสถานที่ทำงานซึ่งเป็นหน่วยงานของราชการ หน่วยที่ห้านี้จะป็นหน่วยที่มีกระบวนการกล่อมเกลารเรียนรู้ทางการเมืองโดยตรง หน่วยนี้อาจจะเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองของ

หน่วยอื่น ๆ หรืออาจจะหักล้างแปรเปลี่ยนวัฒนธรรมทางการเมืองซึ่งได้ก่อรูปร่างขึ้นมาจากหน่วยอื่น

๓. กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมือง

Lucian W. Pye (๑๙๖๕) ได้แบ่งกระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมืองออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะแรก เป็นระยะของกระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางสังคม Socialization ขึ้นพื้นฐานซึ่งเด็กจะได้รับจากวัฒนธรรมหนึ่ง เพื่อให้มีค่านิยม ความเชื่อ พฤติกรรม ที่สอดคล้องกับสังคมนั้น

ระยะที่สอง เป็นระยะของกระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมือง (Political Socialization) ซึ่งปัจเจกบุคคลเรียนรู้โลกของการเมืองที่ตนอาศัยอยู่ ซึ่งได้แก่สภาพแวดล้อมทั่วไป และเริ่มรู้จัก เข้าใจ และตัดสินใจเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง

ระยะที่สาม เป็นระยะของการคัดเลือกทางการเมือง (Political Recruitment) ซึ่งเป็นระยะที่ปัจเจกบุคคลหันจากบทบาทของผู้ซึ่งมีบทบาทหนึ่งเฉยในทางการเมืองในฐานะผู้สังเกตการณ์ ไปสู่บทบาทของการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน เพื่อมีกิจกรรมอย่างพลวัตรและเป็นที่ยอมรับในกระบวนการทางการเมือง

จะเห็นได้ว่ากระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมืองระยะที่ ๑ และ ๒ มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่จะกำหนดว่าจะนำไปสู่วัฒนธรรมทางการเมืองในรูปแบบไหน ซึ่งผลสุดท้ายจะนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบของระบบการเมืองใดรูปแบบหนึ่ง กล่าวคือ จะเป็นรูปแบบที่มีการพัฒนาการเมือง หรือขาดการพัฒนาการเมืองในแง่ของระบบการเมืองสมัยใหม่ กระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ในครอบครัวจะมีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง ตัวอย่างเช่น ถ้าระบบครอบครัวเป็นลักษณะปิตุลาธิปไตย (พ่อเป็นใหญ่) ซึ่งเน้นการเคารพนับถือลดหลั่นกันอย่างเคร่งครัด เน้นการเชื่อฟังและปฏิบัติตาม และการยอมสยบต่ออำนาจของอาวุโสอย่างเข้มงวด สมาชิกในครอบครัวเช่นนี้ย่อมจะพัฒนาบุคลิกภาพแบบเผด็จการ และจะสะท้อนความเชื่อและพฤติกรรมดังกล่าวในความสัมพันธ์กับบุคคลนอกบ้านหรือสัมพันธ์ทางสังคม

Rush และ Althoff (๑๙๗๑) กล่าวว่ากระบวนการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองนั้น เป็นกระบวนการซึ่งปัจเจกบุคคลรู้จักว่าตนเองอยู่ในระบบการเมือง และทำให้เกิดความสำเหนียก (perception) หรือปฏิกริยาต่อปรากฏการณ์ทางการเมือง กระบวนการอันนี้เกิดจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ ตลอดจนยังเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ (interaction) ของบุคลิกภาพและประสบการณ์ของปัจเจกบุคคลนั้นอีกด้วย

ลิซิท ซีรวะคิน (๒๕๒๙) ได้กล่าวว่า กระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางสังคมและกระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ทางการเมืองมีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างแนบแน่น และมีผลโดยตรงต่อการก่อรูปร่างวัฒนธรรมทางการเมืองของคนในสังคม การที่จะเข้าใจวัฒนธรรมทางการเมืองได้ จะต้องเข้าใจกระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ด้วย ถ้ากระบวนการกล่อมเกลาเรียนรู้ของหน่วยต่าง ๆ สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ (Conjunctive) สังคมนั้นก็มีวัฒนธรรมและวัฒนธรรมทางการเมืองค่อนข้างที่จะมั่นคง ตัวอย่างเช่น ในสังคมปิดแบบสังคมนิยมในประเทศจีน สมัย เหมา เจ๋อตุง แต่ถ้ากระบวนการดังกล่าวขัดแย้งกัน (disjunction) ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งกันขึ้น เช่น การอบรมที่บ้านและโรงเรียนขัดกัน หรือการอบรมจากโรงเรียน

และอิทธิพลจากภายนอก เช่น ค่านิยมต่างชาติที่ได้รับมาขัดกัน หรือคนไทยที่ไปเรียนต่อต่างประเทศ หรืออ่านหนังสือต่างประเทศ และได้รับวัฒนธรรมและค่านิยมต่างจากที่ได้ผ่านกระบวนการกล่อมเกลารับรู้มา ทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้ง และเกิดความไม่แน่ใจ ก็จะมีผลทำให้กระบวนการกล่อมเกลารับรู้และพัฒนาวัฒนธรรมทางการเมืองอ่อนตัวลง หรือที่กล่าวกันว่า สังคมเริ่มเปลี่ยนแปลง ในทางความคิด บางครั้งก็นำไปสู่ความขัดแย้งและความตึงเครียดในสังคม บางครั้งการอ่อนตัวของวัฒนธรรมสังคมหรือวัฒนธรรมการเมือง ทำให้เกิดการป้องกันตัวด้วยวิธีการอันรุนแรง เช่น ให้เผาหนังสือหรือตำราที่มีลัทธิอุดมการณ์ทางการเมืองที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคม หรือการห้ามประพฤติปฏิบัติในบางเรื่อง เช่น ห้ามไม่ให้เดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศที่มีลัทธิและอุดมการณ์ทางการเมืองที่แตกต่างจากของสังคมไปอย่างมหันต์ เป็นต้น

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นว่า กระบวนการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองของสังคมนั้นมีความสำคัญมากต่อแบบแผนทางพฤติกรรมของคนในสังคมการเมือง หรืออาจกล่าวได้ว่า กระบวนการอันนี้ได้สร้าง “บุคลิกภาพทางการเมือง” ของคนในสังคมขึ้น ซึ่งมีอิทธิพลในฐานะเป็นตัวกำหนดสำคัญของพฤติกรรมการเมืองในระบบการเมืองใดๆ ทั้งนี้ เพราะว่าวัฒนธรรมทางการเมืองได้อาศัยกระบวนการนี้เป็นช่องทางหล่อหลอมความรู้สึกนึกคิด หรือทัศนะทางการเมืองของคนในสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ กระบวนการนี้เป็นตัวเชื่อมระหว่างสังคมกับระบบการเมืองนั่นเอง

กล่าวโดยสรุป การกล่อมเกลาทางการเมือง หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้และได้มาซึ่งทัศนคติต่อระบบการเมือง ซึ่งการกล่อมเกลาทางการเมืองนี้ อาจเกิดขึ้นโดยการให้ข่าวสาร การปลูกฝังค่านิยม และการให้ความรู้เกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่าง การอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองนี้ ส่วนใหญ่จะมีการวางแผนและกระทำอย่างตั้งใจ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด คือ การกล่อมเกลาโดยสถาบันการศึกษา นอกจากนี้แล้ว ครอบครัวและญาติพี่น้อง กลุ่มเพื่อน และถ้าอยู่ในชุมชนหมู่บ้าน อาจจะขยายวงกว้างไปถึงทั้งหมู่บ้าน ก็เป็นหน่วยที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการกล่อมเกลาทางการเมือง ยิ่งไปกว่านั้น การอบรมกล่อมเกลาในวัยเด็กมีความสำคัญมาก เพราะสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้ นั้น จะส่งผลต่อทัศนคติทางการเมืองและพฤติกรรมทางการเมืองในวัยผู้ใหญ่ตามมา

๔. ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน

๔.๑ หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม

ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้นยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เราเรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลาง (๒๕๕๑) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกัน อย่าง

หลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่าง ๆ ไว้ ดังนี้

๑) ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไป ปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

๒) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมือง การปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญการเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลุกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่าง สันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

๓) เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมี คุณภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน

๔) ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลง ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในอดีตความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

๕) ภูมิศาสตร์ ลักษณะของโลกทางกายภาพ ลักษณะทาง กายภาพ แหล่งทรัพยากร และภูมิอากาศของประเทศไทย และภูมิภาคต่างๆ ของโลก การใช้แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ความสัมพันธ์กันของสิ่งต่าง ๆ ในระบบธรรมชาติ ความสัมพันธ์ของ มนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น การนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ การ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

๑) มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจน สภาพแวดล้อม ในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่อมโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง

๒) มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาให้ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็น พลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมของ ห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ

๓) มีความรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และ ชุมชนในลักษณะการบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทาง เศรษฐกิจได้ข้อคิดเกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการ

ออมขั้นต้นและวิธีการเศรษฐกิจพอเพียง

๔) รู้และเข้าใจในแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่สูงต่อไป

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑) มีความรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประเทศของตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคมประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมือง การปกครอง และสภาพเศรษฐกิจโดยเน้นความเป็นประเทศไทย

๒) มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนามากยิ่งขึ้น

๓) ปฏิบัติตนตามสภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะพลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของท้องถิ่นตนเอง มากยิ่งขึ้น

๔) สามารถเปรียบเทียบเรื่องราวของจังหวัดและภาคต่างๆของประเทศไทย กับประเทศเพื่อนบ้าน ได้รับการพัฒนาแนวคิดทางสังคมศาสตร์ เกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ เพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การทำความเข้าใจในภูมิภาค ชีวโลกตะวันออกและตะวันตกเกี่ยวกับศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การด าเนินชีวิต การจัดระเบียบทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมจากอดีต สู่ปัจจุบัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑) มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๒) มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย ออสเตรเลีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์

๓) รู้และเข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๑) มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

๒) เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรม

ของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้

๓) มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔) มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกลงและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสมมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม

๕) มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

๔.๒ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดช่วงชั้นมัธยมศึกษา ๔-๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และดำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

๑) วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก

๒) วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

๓) ปฏิบัติตนและมีส่วนสนับสนุนให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

๔) ประเมินสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา

๕) วิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๑) วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่ง ข้อมูลต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข

๒) เสนอแนวทางทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่ความเข้าใจ และการประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ

๓) วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔) เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ประวัติ

โรงเรียน “ สกลราชวิทยานุกูล ” เป็นโรงเรียนประจำจังหวัดสกลนคร ตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐาน เพียงแต่พอทราบ จากการบอกเล่าสืบต่อกันมาว่า ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระผู้พระราชทานการศึกษาแก่ทวยราษฎร์ พระองค์ได้ทรงขยายการศึกษาออกสู่หัวเมืองต่าง ๆ การเรียนการสอนในจังหวัดสกลนครได้มีขึ้นช่วงรัชสมัยของพระองค์ท่านด้วย โดยมีโรงเรียนเดิมตั้งอยู่ที่วัดกลางมีชื่อเรียกว่า “ โรงเรียนวัดกลางรามวิทยา ” โดยมีพระครูดำเป็นผู้ดำเนินการสอน บางครั้งก็ย้ายไปสอนตามบ้านข้าราชการในสมัยนั้นบ้าง นักเรียนในสมัยนั้น เมื่อจบหลักสูตรก็ต้องออกไปรับราชการเป็นเสมียน เท่าที่ทราบจากการบอกเล่าโดยย่อเพียงเท่านี้ ต่อมาโรงเรียนได้รับการพัฒนาด้านอาคารสถานที่ และปรับปรุงหลักสูตร พอสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๔๕๔ ได้ย้ายมาจากวัดกลาง (บริเวณตลาดศรีคุณเมืองปัจจุบัน) มาตั้งที่โรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูล ในปัจจุบัน มีอาคารเรียนเป็นเรือนไม้ยกพื้นสูงมีหน้ามุขหนึ่งมุขสี่ห้องเรียน

พ.ศ. ๒๔๕๕ ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ในเมืองสกลนคร ร่วมกันบริจาคทรัพย์สร้างอาคารใหม่ เพิ่มเป็นอาคารไม้หลังคามุงกระเบื้องได้สถาปนาชื่อ “โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล” ทำบุญฉลองและเปิดการเรียนการสอนเมื่อ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๔๕๕ จึงถือเอา วันที่ ๒๓ มกราคม ของทุกปีเป็นวันสถาปนาโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้รื้ออาคารเรียนหลังเดิม สร้างใหม่เป็นเรือนไม้ใต้ถุนเตี้ย มีแปดห้องเรียน หันหน้าออกสู่ถนนด้านทิศใต้ สร้างเสร็จในปี พ.ศ. ๒๔๖๓

พ.ศ. ๒๔๖๗ ได้ขยายเปิดสอนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้สร้างอาคารเรียนหลังใหม่ เป็นเรือนไม้สูงเสาอิฐถือปูน มีเก้าห้องเรียน

พ.ศ. ๒๔๘๐ ขยายชั้นเรียนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

พ.ศ. ๒๕๐๓ ขยายชั้นเรียนถึงเตรียมวิทยาศาสตร์ (ตว.๑) ม.๗ – ม.๘ นายแก้วอุปพงษ์ เป็นอาจารย์ใหญ่ขณะนั้น ได้เชิญชวนคหบดีเมืองสกลนคร นายเขียน-นางบัวแก้ว มาลย์กรองบริจาคเงินสร้างอาคารเรียนให้โรงเรียนและตั้งชื่อตึกว่า “ตึกมาลย์กรอง”

พ.ศ. ๒๕๑๐ นายสำเริง นิลประดิษฐ์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียน ขณะนั้นได้เสนอรวมโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โรงเรียนสตรีสกลรัตน์และโรงเรียนการช่างสตรีเข้าด้วยกัน

พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้รวมสามโรงเรียนเข้าด้วยกันโดยใช้ชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล” ตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา เพื่อใช้หลักสูตร คมส. (โครงการโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบผสม) โดยความร่วมมือช่วยเหลือของ “USOM” เนื่องจากบริเวณโรงเรียนเดิม มีโรงเรียนเชิงชุมราษฎร์นุกูลกั้นอยู่ ทำให้ไม่สะดวกต่อการบริหารงานด้านการเรียนการสอน ดังนั้นทางโรงเรียนและจังหวัดได้ทำเรื่องเสนอกระทรวงศึกษาธิการ ขอแลกเปลี่ยนบริเวณ

วิสัยทัศน์ (Vision)

ภายในปีการศึกษา ๒๕๖๗ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้เทียบเคียงมาตรฐานสากล

พันธกิจ (MISSION)

๑. พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพ
๒. พัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลโลกที่มีคุณธรรมจริยธรรมบนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณธรรม มีความรู้ ใช้สื่อนวัตกรรม และใช้การวิจัยในการพัฒนานักเรียน
๔. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
๕. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เครือข่ายนานาชาติ ในการพัฒนานักเรียน

เป้าประสงค์ (GOAL)

เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจข้างต้น จึงได้กำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

๑. โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการตามขั้นตอนของรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA)
๒. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม บนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นพลโลก (โดยมีคุณลักษณะเป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก)
๓. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณธรรม มีความสามารถใช้สื่อนวัตกรรม และใช้การวิจัยในการพัฒนานักเรียน
๔. โรงเรียนมีเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนอย่างเพียงพอและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
๕. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เครือข่ายนานาชาติ ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการศึกษาและพัฒนานักเรียน

กลยุทธ์โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

- กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาระบบบริหารการจัดการศึกษาด้วยระบบคุณภาพ
- กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลโลกที่มีคุณธรรมจริยธรรมบนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาครูและบุคลากร ให้มีคุณธรรม มีความรู้ ใช้สื่อนวัตกรรม และใช้การวิจัยในการพัฒนานักเรียน
- กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เครือข่ายนานาชาติในการพัฒนานักเรียน

เป้าประสงค์โรงเรียน

เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล บรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่กล่าวข้างต้น ได้กำหนดเป้าประสงค์ ดังนี้

ด้านโรงเรียน

๑. โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการตามขั้นตอนของรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA)
๒. โรงเรียนมีหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เทียบเคียงมาตรฐานสากล
๓. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้
๔. โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง องค์กรชุมชนและเครือข่ายนานาชาติ ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษา และพัฒนา ผู้เรียนให้มีผลงานทางวิชาการสู่สากล

ด้านครู

ร้อยละ๘๐ ของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นผู้นำ มีความเชี่ยวชาญ มีความสามารถ และใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียน

ด้านนักเรียน

๑. นักเรียนมีความเป็นพลโลก เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสาร ได้อย่างน้อย ๒ ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก
๒. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม บนพื้นฐานความเป็นไทยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. นักเรียนมีจิตสำนึกในการรักท้องถิ่น อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

รักการอ่าน วิชาการเป็นเลิศ

วัฒนธรรมองค์กร

เป็นองค์กรที่มีการทำงานเป็นทีม มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ

ค่านิยม SAKOLRAJ

ใช้ในการขับเคลื่อนองค์กรในรูปแบบ SAKOLRAJ Model

S = Successful มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ

A = Accomplished ร่วมมือร่วมใจ มีความสามัคคีในหมู่คณะ

K = Kindred กลมเกลียวกัน ฉันทัพพี้อง

O = Out-standing ล้ำหน้าวิชาการ

L = Loyal ยึดมั่นในคุณธรรม

R = Resourceful หลากหลายวิทยบริการ

A = Artistic สร้างสรรค์ศิลปะ

J = Joyful เรียนรู้อย่างมีความสุข

สัญลักษณ์โรงเรียน

พระรามแดงคร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. งานวิจัยในประเทศ

รพีพร ธงทอง (๒๕๖๔) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน ศึกษาลักษณะการมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชนไทยและปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน เก็บตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง พบว่า ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของเด็กและเยาวชน มีอยู่ ๗ ส่วน คือ (๑) ด้านการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม (๒) ด้านความรู้ความเข้าใจการเมือง (๓) ด้านการพัฒนาทางการเมือง (๔) ด้านการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง (๕) ด้านจิตสำนึกทางการเมือง (๖) ด้านอุดมการณ์ทางการเมือง และ (๗) ด้านความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งองค์ความรู้ที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมืองในขณะนั้นให้เกิดความมีประสิทธิภาพมากที่สุดในการลดความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อความสมานฉันท์และเป็นประโยชน์ต่อประชาชน สังคม ประเทศชาติต่อไป และปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย จำนวนเวลาในแต่ละครั้ง การแบ่งปัน การแสดงความชอบผ่านการใช้ Facebook, Twitter Instagram และ Line ร่วมกับการสนับสนุนและการทำกิจกรรมการเมืองรวมถึงการติดตามข้อมูลการเมือง ทั้งนี้มีสัมประสิทธิ์พยากรณ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยมีค่า R๒ เท่ากับ .๕๓ แต่อย่างไรก็ตามการใช้ Facebook และ Twitter ให้มีประโยชน์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นมีความสัมพันธ์กับการแก้ไขปัญหาความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นหลัก เพราะฉะนั้นการแบ่งปันความรู้ และการแสดงความเห็นใดๆ ทางการเมือง จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองสมัยใหม่ของเด็กและเยาวชน

พระณัฐพงษ์ ญฐฐวโโส (สุคใจ) และคณะ (๒๕๖๕) ได้ศึกษาเรื่องการกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของเยาวชนในการกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมือง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมืองตามปัจจัยส่วนบุคคลและเพื่อศึกษาแนวทางการกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมืองของเยาวชน พบว่า ๑.การกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถาบันศาสนา อยู่ในระดับมาก ด้านสถาบันการศึกษา ด้านชุมชนและกลุ่มเพื่อน และด้านสถาบันครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง และสถาบันทางการเมือง อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ ๒. ผลการเปรียบเทียบพบว่า เยาวชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมือง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนเยาวชนที่มีเพศ การศึกษา และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

การวิจัย ๓. ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการกล่อมเกลารวมทั้งการเมือง พบว่า ด้านสถาบันครอบครัว ผู้ปกครองมีส่วนปลูกฝังความคิด ควรเปิดโอกาสในการที่จะพูดคุยเกี่ยวกับประชาธิปไตย ด้านสถาบันการศึกษา นักเรียนมักไม่ค่อยมีโอกาสในการร่วมกิจกรรมทางการเมือง ควรเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น ด้านชุมชนและกลุ่มเพื่อน เยาวชนยังโดนปิดกั้นในการเมือง ควรให้เยาวชนได้แสดงความคิดเห็น ด้านสถาบันศาสนา ยังไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการปลูกฝังเรื่องประชาธิปไตยมากนัก ควรปลูกฝังสิ่งดีๆ ในทางการเมืองควบคู่คุณธรรม ด้านสถาบันทางการเมือง การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเมืองและนักการเมือง นักการเมืองควรเป็นแบบอย่างให้เยาวชนในเรื่องของความซื่อสัตย์ ทำเพื่อผลประโยชน์ของประชาชน

อนุชา พลทะกุล และคณะ (๒๕๖๕) ได้ศึกษาการบูรณาการหลักธรรมาธิปไตยเพื่อส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี เพื่อ ศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรค ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง และนำเสนอรูปแบบการบูรณาการหลักธรรมาธิปไตย ใช้การวิจัยแบบผสานวิธี คือ การวิจัยเชิงคุณภาพ และการสนทนากลุ่มเฉพาะ และการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ๑) สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรค ได้แก่ ภูมิลำเนาเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มการเมืองและตระกูลทางการเมืองมีความสนใจทางการเมือง ภูมิลำเนาเกษตรกรรม และสังคมชนบทมีค่านิยมแนวอนุรักษ์ ครอบครัวที่มีฐานะปานกลางมีช่วงเวลาสนใจการเมือง ครอบครัวที่มีเศรษฐกิจระดับล่างเชื่อว่าตนไม่มีพลังทางการเมือง และอิทธิพลทางการเมืองมีบทบาทต่อสังคมไทย นักการเมืองรุ่นใหม่เสนอนโยบายและพรรคการเมืองกระแสหลัก ๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมือง ได้แก่ ครอบครัวควรสนับสนุนร่วมกิจกรรมทางการเมือง สถาบันการศึกษาควรมีหลักสูตรและการเรียนการสอนหลักประชาธิปไตย กลุ่มเพื่อนร่วมแลกเปลี่ยนประเด็นทางการเมืองกระแสหลักผ่านสื่อออนไลน์ สื่อมวลชนควรเสนอประเด็นทางการเมืองที่สอดคล้องต่อการพัฒนาประชาธิปไตย และสถาบันทางการเมืองควรเปิดโอกาสให้เยาวชน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การเลือกตั้ง และ ๓) รูปแบบการบูรณาการหลักธรรมาธิปไตย ได้แก่ การสร้างโครงสร้างทางการเมืองตามหลักประชาธิปไตย การสร้างพื้นฐานทางคุณธรรม การใช้สติปัญญาการใช้รัฐสภาแลกเปลี่ยนเสนอแนะนโยบาย และแนวทางแก้ไขปัญหา การแสดงเจตนาการเลือกผู้แทนทางตรง การขับเคลื่อนประชาธิปไตยแนวราบ การจัดกิจกรรมทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนาเด็กและเยาวชน การยอมรับมติเสียงข้างมากตามหลักประชาธิปไตยและการปฏิบัติตามหลักธรรม การติดตามความเคลื่อนไหวของรัฐบาล การสร้างกิจกรรมทางการเมืองที่สอดคล้องกับเจตนาเยาวชน การจัดตั้งสภาเยาวชนเพื่อประสานงานกับภาครัฐ การคัดค้านนโยบายที่อาจสร้างความเสียหายต่อประชาชน เยาวชนต้องสื่อสารทางการเมืองเป็นกลางและบริสุทธิ์ใจ การสร้างมาตรฐานทางกฎหมาย และการสะท้อนความต้องการของเยาวชน ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองทุกระดับ

๒. งานวิจัยต่างประเทศ

Lipset (๑๙๖๐) ได้ศึกษาเรื่อง การเลือกตั้งในกลุ่มประเทศประชาธิปไตยในซีกโลกตะวันตกพบว่า ลักษณะทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งมากน้อยต่างกัน ได้แก่ รายได้ การศึกษา เพศ อายุ สถานภาพในการสมรส การเข้ากลุ่มสมาคมและกลุ่มอาชีพ

Schramm (๑๙๖๙) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสนใจข่าวสาร

ทางการเมืองมากกว่าคือ คนที่มีการศึกษาสูงไม่ว่าจะมีอาชีพหรือฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไร จะมีความสนใจในข่าวสารทางการเมืองในระดับที่ไม่แตกต่างกัน สำหรับบุคคลที่มีการศึกษาดำการมีอาชีพที่ได้รับการยกย่องหรือมีเกียรติ หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะทำให้บุคคลนั้นเพิ่มความสนใจในการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สรุปได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยและส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะทำการศึกษาวิจัยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ๑) เพศ ๒) ระดับชั้นเรียน ๓) แผนการเรียน ๔) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๕) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ๖) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ๗) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๘) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยโดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มาตรฐานตัวชี้วัดที่ มาตรฐาน ส. ๒.๑. เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุขและมาตรฐาน ส. ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันยึดมั่นศรัทธาและธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนำมาใช้ในการกำหนดตัวแปรต้น ส่วนในด้านตัวแปรตามนั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร งานวิจัยต่าง ๆ และได้สรุปรูปแบบกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมาใช้เป็นกรอบของการวิจัยครั้งนี้ โดยจัดแบ่งออกเป็น ๖ รูปแบบ ประกอบด้วย ๑) การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ ๒) การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ๓) การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน ๔) การร่วมชุมนุมทางการเมือง ๕) การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ๖) การใช้ความรุนแรงทางการเมืองเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลในครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

วิธีการศึกษา

๑. การศึกษาจากเอกสาร

การศึกษาวิจัยเอกสาร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือเอกสารวิชาการ วิทยานิพนธ์ แนวความคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบการวิจัยเพื่อนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดตัวแปร

๒. การศึกษาภาคสนาม

๒.๑ การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยข้อมูลที่คาดหวัง คือระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน

๒.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล เพื่อศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๑,๙๒๕ คน

๒. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำนวน ๓๒๔ คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, ๑๙๗๐ : ๖๐๘-๖๐๙) และใช้การสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ตามระดับชั้น ๆ ละเท่า ๆ กันจำนวนระดับชั้นละ ๑๐๘ คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๓๒๔ คน

ส่วนวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีศึกษาแบบเจาะจง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๒๔ คน แล้วเลือกแบบเจาะจงกับนักเรียนที่มีระดับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองไทยแตกต่างกันจำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน (สมพันธ์ เตชะอธิก, ๒๕๔๖) โดยจำแนกนักเรียนกลุ่ม ตัวอย่างเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม และกลุ่มที่ไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการประยุกต์ใช้ตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยมีจำนวน ๒ แบบ มีรายละเอียดดังนี้

๑) แบบสอบถาม (Questionnaires)

๒) ประเด็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อใช้ในการสนทนาแบบกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion)

๑. เครื่องมือแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ๑) เพศ ๒) ระดับชั้นเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ๓) แบบสอบถามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มี ๓ ระดับตามผลการเรียนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ - ๔.๐๐ หมายถึงคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนระดับสูง ระดับคะแนนเท่ากับ ๓

คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ หมายถึงคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนระดับปานกลาง ระดับคะแนนเท่ากับ ๒

คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐ หมายถึงคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนระดับต่ำ ระดับคะแนนเท่ากับ ๑

แบบสอบถามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มี ๓ ระดับตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียน ดังต่อไปนี้

๑) ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป หมายถึงฐานะทางเศรษฐกิจของเศรษฐกิจของครอบครัวระดับสูง ระดับคะแนนเท่ากับ ๓

๒) ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท หมายถึงฐานะทางเศรษฐกิจของเศรษฐกิจของครอบครัวระดับปานกลาง ระดับคะแนนเท่ากับ ๒

๓) ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท หมายถึงฐานะทางเศรษฐกิจของเศรษฐกิจของครอบครัวระดับต่ำ ระดับคะแนนเท่ากับ ๑

ส่วนที่ ๒ แบบสอบถามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของนักเรียนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียนซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ มีคำถามจำนวน ๑๐ ข้อ แต่ละข้อมี ๓ ตัวเลือก คือปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติเป็นบางครั้งและไม่เคยปฏิบัติเลย ดังนี้

ระดับคะแนน ๒ ปฏิบัติเป็นประจำ

ระดับคะแนน ๑ ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ระดับคะแนน ๐ ไม่เคยปฏิบัติเลย

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การ แปลผล โดยหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามทั้งหมด ซึ่งอยู่ระหว่าง ๐ - ๒ คะแนน และแบ่งคะแนนเฉลี่ย เป็น ๓ ระดับโดยคำนวณช่วงคะแนนพิสัย จากสูตร บุญใจ ศรีสถิตนรากุล (บุญใจ ศรีสถิตนรากุล, ๒๕๕๓)

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{๓}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{๒ - ๐}{๓} = ๐.๖๗$$

ซึ่งสามารถแปลผลคะแนนประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียน และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน ได้ดังนี้

๑.๓๔ - ๒.๐๐ หมายถึงทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียนอยู่ในระดับ มาก

๐.๖๗ - ๑.๓๓ หมายถึงทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

๐ - ๐.๖๖ หมายถึงทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของนักเรียนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียนอยู่ในระดับ น้อย

ส่วนที่ ๓ แบบวัดความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน ลักษณะของแบบวัดความรู้เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ วิธีให้คะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การ แปลความหมายของคะแนน ดังนี้

ข้อคำถามให้คะแนนข้อละ ๑ คะแนน

นักเรียนตอบถูกในแต่ละข้อได้ข้อละ ๑ คะแนน

นักเรียนตอบผิดในข้อใดข้อหนึ่งได้ ๐ คะแนน

นักเรียนตอบถูก ๗ - ๑๐ ข้อ หมายถึง นักเรียนมีความรู้ทางการเมืองระดับมาก

นักเรียนตอบถูก ๔ - ๖ ข้อ หมายถึง นักเรียนมีความรู้ทางการเมืองระดับปานกลาง

นักเรียนตอบถูก ๐ - ๓ ข้อ หมายถึง นักเรียนมีความรู้ทางการเมืองระดับน้อย

ส่วนที่ ๔ แบบสอบถามระดับการมีส่วนร่วมการเมืองการปกครอง ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ โดยใช้มาตรวัดความถี่ของการมีส่วนร่วมการเมืองการปกครองกำหนดเกณฑ์ในการให้ค่าคะแนนแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน ๒ มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองเป็นประจำ

ระดับคะแนน ๑ มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองเป็นบางครั้ง

ระดับคะแนน ๐ ไม่มีส่วนร่วมการเมืองการปกครอง

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์การ แปลผลตามเกณฑ์ต่อไปนี้

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{๓}$$

$$\text{ช่วงคะแนน} = \frac{๒ - ๐}{๓} = ๐.๖๗$$

ซึ่งสามารถแปลผลคะแนนระดับการมีส่วนร่วมการเมืองการปกครองได้ดังนี้
 ๑.๓๔ - ๒.๐๐ หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองอยู่ในระดับ มาก
 ๐.๖๗ - ๑.๓๓ หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองอยู่ในระดับ ปานกลาง
 ๐ - ๐.๖๖ หมายถึง มีส่วนร่วมการเมืองการปกครองอยู่ในระดับ น้อย

๒. ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนาแบบกลุ่มย่อย (Focus Group)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นแนวคำถามที่ใช้สำหรับสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล จึงเป็นการกำหนดแนวคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับการพิจารณาคำตอบที่ต้องการศึกษา โดยแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม จะมีการกำหนดตามประเด็นที่ต้องการศึกษา จำนวน ๔ ข้อคำถาม ดังนี้

- ๒.๑ นักเรียนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด
- ๒.๒ ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน
- ๒.๓ เพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง
- ๒.๔ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรและมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถามการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
๒. ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกรอบและแนวความคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
๓. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามตามลักษณะที่ต้องการวัด
๔. ร่างแบบสอบถาม โดยทำการเขียนข้อความให้มีความครอบคลุมตามโครงสร้างของนิยามศัพท์เฉพาะและเป็นไปตามสัดส่วนของผังออกข้อคำถามดังนี้
 - ๔.๑ ร่างข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถามแบบจำนวน ๕ ข้อ และ ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนและความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๐ ข้อ

๔.๒ ร่างแบบแบบวัดเกี่ยวกับความรู้การเมืองการปกครองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑๐ ข้อ

๔.๓ ร่างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๐ ข้อ

๔.๔ ร่างคำถามที่ใช้สำหรับสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูล โดยกำหนดแนวคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องประกอบกับการพิจารณาคำตอบที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๔ ข้อ

๕. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

๖. นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องต้องกัน (Index of Item objective congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ที่เกณฑ์ค่า $IOC \geq 0.5$

๗. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และเสนอกรรมการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๘. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจนมีความสมบูรณ์ และมีความเหมาะสมไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนในโรงเรียนสกลนครพัฒนศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน จากนั้นนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

๙. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ จำนวน ๓๒๔ คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำนวน ๓๒๔ คน โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของนักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามจำนวน ๓๒๔ ชุด พร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามแบบออนไลน์ (google form)

๓. ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลการตอบแบบสอบถามจาก google form มาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์

๔. ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มย่อยจากนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน โดยจำแนกนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม และกลุ่มที่ไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบแล้วมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผล และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

๑.๑ หาค่า IOC เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, ๒๕๕๑: ๕๐)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

R แทน ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๑.๒ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาพรวมทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๘๑

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α เป็นสัมประสิทธิ์แอลฟา

k เป็นจำนวนข้อคำถามหรือข้อสอบ

S_i^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i

S_t^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนรวม t

๑.๓ นำแบบทดสอบวัดความรู้ที่มีค่าความยากง่าย และมีอำนาจจำแนกใช้ได้มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR - ๒๐ (Kuder - Richardson Formula ๒๐) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๗๕

$$r = \frac{k}{k-1} \left\{ \frac{\frac{S^2}{t} - \sum pq}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ r แทน ค่าความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้สอบ

q แทน ๑ - p

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนที่สอบได้

๒. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑ สถิติพื้นฐาน

๑) การแจกแจงความถี่ (Frequency)

๒) ค่าร้อยละ (Percentage)

๓) ค่าเฉลี่ย (Mean)

๔) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๕) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากคำ

สัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่มย่อย

๒.๒ สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

๑) การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม โดย ใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)

๒) วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นรายคู่ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จ

๓) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

๑. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (t-distribution)

F แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)

** แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

r แทน ค่าความสัมพันธ์

R แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการทำนายตัวพยากรณ์

SE_b แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

SE_{est} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์

b แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

β แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนน มาตรฐาน

p - value แทน ค่าความน่าจะเป็น (Probability) ของค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ

Constant แทน ค่าคงที่ของสมการทำนายในรูปคะแนนดิบ

$X_{๑}$ แทน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน

$X_{๒}$ แทน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

$X_{๓}$ แทน ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

$X_{๔}$ แทน ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว

$X_{๕}$ แทน ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย

Y แทน ค่าคะแนนพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ถูกพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

Z แทน ค่าคะแนนคุณภาพของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ถูกพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน

๒. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในครั้งนี้นำผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ๗ ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ ๓ ศึกษาพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ ๔ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตัวแปรตามเพศ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และตัวแปรระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวนแบบทางเดียวเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method)

ตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ ๖ วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย:

กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ ๗ ผลการวิเคราะห์การสนทนาแบบกลุ่ม (Focus Group) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพในการอธิบายผลร่วม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๒๔ คนที่เก็บรวบรวมได้ปรากฏดังตาราง ๑

ตารางที่ ๔ - ๑ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตัวแปรตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	๑๔๐	๔๓.๒
หญิง	๑๘๔	๕๖.๘
รวม	๓๒๔	๑๐๐
ระดับชั้นเรียน		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑๐๘	๓๓.๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑๐๘	๓๓.๓
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑๐๘	๓๓.๓
รวม	๓๒๔	๑๐๐
คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน		
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป	๒๒๗	๗๐.๐
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๐	๘๑	๒๕.๐
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐	๑๖	๕.๐
รวม	๓๒๔	๑๐๐

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว		
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	๒๔๒	๗๔.๗
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท	๕๘	๑๗.๙
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท	๒๔	๗.๔
รวม	๓๒๔	๑๐๐
ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน		
นักเรียนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับมาก	๑๐๘	๓๓.๓
นักเรียนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับปานกลาง	๑๘๔	๕๖.๘
นักเรียนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับต่ำ	๓๒	๙.๙
รวม	๓๒๔	๑๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน สกลราชวิทยานุกูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ มีผลคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐ มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗ และนักเรียนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘

**ตอนที่ ๒ วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรม
สาธารณะประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้
ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกล
ราชวิทยานุกูล**

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะ
ประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครอง
ไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลใน ๓ ปัจจัยโดยใช้
ค่าเฉลี่ย \bar{X} ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรม
สาธารณะประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวและความรู้ทางการเมืองการ
ปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลโดยแจกแจงเป็น
รายปัจจัยภาพรวม และรายข้อผลปรากฏดังตาราง ๔ - ๒ ถึง ๔ - ๔ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวและด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามรายปัจจัย

ปัจจัยของนักเรียน	ระดับปัจจัย		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียน	๒.๔๘	๐.๓๕	มาก
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน	๒.๓๘	๐.๒๙	มาก
ความรู้ทางการเมืองการปกครองของนักเรียน	๒.๒๓	๐.๔๗	ปานกลาง
รวม	๒.๔๓	๐.๓๒	มาก

จากตารางที่ ๔ - ๒ พบว่าระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวและด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๒.๔๘$, S.D. = ๐.๓๕) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ และปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวอยู่ใน ระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๒๓$, S.D. = ๐.๔๗) โดยปัจจัยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุด คือปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๒.๓๘$, S.D. = ๐.๒๙) และปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวอยู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๒.๔๓$, S.D. = ๐.๓๒) ตามลำดับซึ่งเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อได้ผลดังตาราง ๓ และ ๔ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามปัจจัยรายข้อ

ปัจจัยของนักเรียน	ระดับปัจจัย		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียน			
๑. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในโรงเรียน	๒.๑๘	๐.๖๓	ปานกลาง
๒. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิด	๒.๐๓	๐.๕๔	ปานกลาง

ปัจจัยของนักเรียน	ระดับปัจจัย		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชนหรือในสังคมของนักเรียน			
๓. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ	๒.๖๗	๐.๖๑	มาก
๔. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น	๒.๗๒	๐.๔๘	มาก
๕. นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวังผลตอบแทน	๒.๗๕	๐.๓๕	มาก

จากตารางที่ ๔ - ๓ พบว่าระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในรายข้ออยู่ในระดับมาก และในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ ๕ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวังผลตอบแทน ($\bar{X} = ๒.๗๕$, S.D = ๐.๓๕) รองลงมาคือข้อที่ ๔ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น ($\bar{X} = ๒.๗๒$, S.D = ๐.๔๘) รองลงมาคือข้อที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ ($\bar{X} = ๒.๖๗$, S.D = ๐.๖๑) รองลงมาคือข้อที่ ๑ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นใน โรงเรียน ($\bar{X} = ๒.๑๘$, S.D = ๐.๖๓) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าน้อยที่สุด คือข้อที่ ๒ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชน หรือในสังคมของนักเรียน ($\bar{X} = ๒.๐๓$, S.D = ๐.๕๔)

ตารางที่ ๔ - ๔ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามปัจจัยรายชื่อ

ปัจจัยของนักเรียน	ระดับปัจจัย		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวของนักเรียน			
๑. สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	๒.๘๔	๐.๕๔	มาก
๒. สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองในสื่อต่างๆ	๒.๖๙	๐.๔๗	มาก
๓. สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางราชการ	๒.๕๑	๐.๖๒	มาก
๔. สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ	๒.๐๒	๐.๗๕	ปานกลาง
๕. สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ	๒.๓๖	๐.๔๗	มาก

จากตารางที่ ๔ - ๔ พบว่าระดับปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลในรายชื่ออยู่ในระดับมาก และในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ ๑ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สมาชิกในครอบครัว ของนักเรียนให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง ($\bar{X} = ๒.๘๔$, S.D = ๐.๕๔) รองลงมาคือข้อที่ ๒ มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองในสื่อต่างๆ ($\bar{X} = ๒.๖๙$, S.D = ๐.๔๗) รองลงมาคือข้อที่ ๓ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางราชการ ($\bar{X} = ๒.๕๑$, S.D = ๐.๖๒) รองลงมาคือข้อที่ ๕ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจ และการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ ($\bar{X} = ๒.๓๖$, S.D = ๐.๗๕) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด มีระดับค่าเฉลี่ยปานกลางคือ ข้อที่ ๔ สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ ($\bar{X} = ๒.๐๒$, S.D = ๐.๗๕)

ตอนที่ ๓ วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลใน ๖ รูปแบบโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลโดยแจกแจงเป็นรายปัจจัย ภาพรวมและรายข้อผลปรากฏดังตาราง ๔ - ๕ และ ๔ - ๖ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๕ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามรายรูปแบบ

รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของนักเรียน	ระดับพฤติกรรมการ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ	๑.๕๗	๐.๖๑	ต่ำ
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๑๔	๐.๕๐	ต่ำ
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๔๖	๐.๕๗	ต่ำ
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๔๓	๐.๕๘	ต่ำ
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๕๒	๐.๔๙	มาก
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๓๘	๐.๖๒	ต่ำ
รวม	๑.๕๘	๐.๕๖	ต่ำ

จากตารางที่ ๔ - ๕ พบว่าระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๓$, S.D. = ๐.๖๖) และเมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนอยู่ในระดับมากและในระดับต่ำ โดยพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๒.๕๒$, S.D. = ๐.๔๙) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๑.๕๗$, S.D. = ๐.๖๑) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๖$, S.D. = ๐.๕๗) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๓$, S.D. = ๐.๕๘) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๓๘$, S.D. = ๐.๖๒) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๑๔$, S.D. = ๐.๕๐) ตามลำดับซึ่งเมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อได้ผลดังตาราง ๔.๖ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๖ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตาม ปัจจัยรายชื่อ

รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองของนักเรียน	ระดับพฤติกรรมการ		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ			
๑. นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านสิทธิมนุษยชน	๑.๖๕	๐.๘๒	ต่ำ
๒. นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านการเมืองการปกครอง	๑.๕๘	๐.๗๑	ต่ำ
๓. นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านเศรษฐกิจ	๑.๓๖	๐.๔๓	ต่ำ
๔. นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านสังคม	๑.๔๙	๐.๕๒	ต่ำ
๕. นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม	๑.๗๙	๐.๕๙	ปานกลาง
การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง			
๖. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียน	๑.๑๒	๐.๕๖	ต่ำ
๗. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์ของส่วนรวม	๑.๑๖	๐.๖๗	ต่ำ
๘. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่นักเรียนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียน	๑.๐๗	๐.๔๑	ต่ำ
๙. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่นักเรียนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวม	๑.๓๓	๐.๓๕	ต่ำ
๑๐. นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียนหรืออาจจะเป็น	๑.๐๑	๐.๕๒	ต่ำ
การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน			
๑๑. นักเรียนเข้าร่วมประชุม เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	๑.๔๖	๐.๕๓	ต่ำ

รูปแบบพฤติกรรมที่มีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองของนักเรียน	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๑๒. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	๑.๓๒	๐.๖๑	ต่ำ
๑๓. นักเรียนเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของนักเรียน	๑.๓๑	๐.๕๘	ต่ำ
๑๔. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชนของนักเรียน	๑.๖๓	๐.๔๒	ต่ำ
๑๕. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน	๑.๕๗	๐.๗๓	ต่ำ
การร่วมชุมนุมทางการเมือง			
๑๖. นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกวทางการเมือง	๑.๕๕	๐.๔๓	ต่ำ
๑๗. นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวกวทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน	๑.๒๓	๐.๖๑	ต่ำ
๑๘. นักเรียนเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้	๑.๔๖	๑.๓๗	ต่ำ
๑๙. นักเรียนให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวกวทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้	๑.๓๗	๐.๗๒	ต่ำ
๒๐. นักเรียนให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวกวทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มขอ'นักเรียนได้ตั้งไว้	๑.๕๒	๐.๖๔	ต่ำ
การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์			
๒๑. นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๒.๖๑	๐.๔๒	มาก
๒๒. นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๒.๒๘	๐.๕๒	ปานกลาง

รูปแบบพฤติกรรมที่มีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองของนักเรียน	ระดับพฤติกรรม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
๒๓. นักเรียนแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่าย อินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๒.๓๒	๐.๕๙	ปาน กลาง
๒๔. นักเรียนแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๒.๖๔	๐.๔๗	มาก
๒๕. นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของนักเรียนในเครือข่าย อินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๒.๗๖	๐.๔๓	มาก
การใช้ความรุนแรงทางการเมือง			
๒๖. นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนด นโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกายผู้อื่น	๑.๒๖	๐.๗๒	ต่ำ
๒๗. นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนด นโยบายของรัฐบาล โดยการทำลายทรัพย์สิน	๑.๓๗	๐.๕๔	ต่ำ
๒๘. นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนด นโยบายของรัฐบาล โดยใช้คำพูดที่รุนแรงต่อรัฐบาลเพื่อต้องการการ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง	๑.๖๑	๐.๖๔	ต่ำ
๒๙. นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบโดยการทำร้ายร่างกายตนเอง เพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	๑.๑๓	๐.๕๘	ต่ำ
๓๐. นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบหรือให้การสนับสนุนการใช้ความ รุนแรง เพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	๑.๕๔	๐.๖๔	ต่ำ

จากตารางที่ ๔ - ๖ พบว่าระดับพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในรายชื่ออยู่ในระดับมาก
ระดับปานกลางและระดับต่ำโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ ๒๕ นักเรียนแสดงความคิดเห็น
ทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของนักเรียนในเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๗๖$, S.D = ๐.๔๓) รองลงมาคือข้อที่ ๒๔ นักเรียน

แบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๖๔$, S.D = ๐.๔๗) และข้อที่ ๒๑ นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๖๑$, S.D = ๐.๔๒) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ ๑๐ นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม ($\bar{X} = ๑.๐๑$, S.D = ๐.๕๒)

ตอนที่ ๔ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรตามเพศ ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว โดยการใช้การทดสอบค่าที (t-test) และตัวแปรระดับชั้นเรียน คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) ได้ผลดังตารางที่ ๔ - ๗ ถึง ๔ - ๒๖ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๗ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตาม เพศ โดยรวมและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ของนักเรียน	ชาย N=๑๔๐		หญิง N=๑๘๔	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ	๑.๕๒	๐.๖๒	๑.๔๑	๐.๕๔
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๒๖	๐.๔๓	๑.๐๙	๐.๔๙
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๔๗	๐.๓๑	๑.๓๙	๐.๕๑
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๓๕	๐.๕๗	๑.๓๓	๐.๖๒
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๖๑	๐.๕๓	๒.๔๙	๐.๕๙
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๒๘	๐.๔๘	๑.๑๒	๐.๔๓
รวม	๑.๕๗	๐.๔๙	๑.๕๓	๐.๕๓

จากตารางที่ ๔- ๗ พบว่านักเรียนชายระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๗$, S.D = ๐.๔๙) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๖๑$,

S.D = ๐.๕๓) รองลงมารองลงมาคือการใช้ชื่อเพื่อเรียกร่องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๒, S.D. = ๐.๖๒) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๗, S.D. = ๐.๓๑) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๕, S.D. = ๐.๕๓) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๒๘, S.D. = ๐.๔๘) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๖, S.D. = ๐.๔๓) ตามลำดับ นักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๓, S.D. = ๐.๕๓) เมื่อพิจารณา พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย อยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๔๙, S.D. = ๐.๕๙) รองลงมารองลงมาคือรูปแบบการเข้าชื่อเพื่อเรียกร่องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๑, S.D. = ๐.๕๔) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๙, S.D. = ๐.๕๑) รองลงมาที่มีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากันคือรุกร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๓, S.D. = ๐.๖๒) และการร่วมประชุม หรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๑๒, S.D. = ๐.๔๓) และการร่วม กิจกรรมขององค์กรทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ (\bar{X} = ๑.๐๙, S.D. = ๐.๔๙) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๘ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามระดับชั้นเรียนโดยรวมและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ n = ๑๐๘		มัธยมศึกษาปีที่ ๕ n = ๑๐๘		มัธยมศึกษาปีที่ ๖ n = ๑๐๘	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร่องประเด็นสาธารณะ	๑.๖๓	๐.๖๔	๑.๖๕	๐.๕๔	๑.๘๖	๐.๓๘
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๓๑	๐.๕๓	๑.๒๗	๐.๔๓	๑.๓๔	๐.๔๖
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๔๕	๐.๗๑	๑.๕๓	๐.๔๑	๑.๔๒	๐.๔๑
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๔๔	๐.๔๘	๑.๔๗	๐.๖๗	๑.๖๒	๐.๕๗
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๒๗	๐.๓๙	๒.๔๖	๐.๓๓	๒.๘๗	๐.๔๙
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๒๒	๐.๖๑	๑.๓๒	๐.๔๙	๑.๖๔	๐.๓๖
รวม	๑.๕๕	๐.๔๘	๑.๖๒	๐.๓๒	๑.๗๙	๐.๒๙

จากตารางที่ ๔ - ๘ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียน สกลราชวิทยานุกูล มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับ ต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๗$, S.D. = ๐.๔๘) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๒๗$, S.D. = ๐.๓๙) รองลงมารองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็น สาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๖๓$, S.D. = ๐.๖๔) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำ กิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๕$, S.D. = ๐.๗๑) รองลงมาคือการร่วมชุมนุม ทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๔$, S.D. = ๐.๔๘) รองลงมาคือ การร่วมกิจกรรม ขององค์กรทางการเมือง ($\bar{X} = ๑.๓๑$, S.D. = ๐.๕๓) และการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๒๒$, S.D. = ๐.๖๑) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มีระดับพฤติกรรมการมี ส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๗$, S.D. = ๐.๔๘) เมื่อ พิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มี เพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๔๖$, S.D. = ๐.๓๓) รองลงมารองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๖๕$, S.D. = ๐.๕๔) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๓$, S.D. = ๐.๔๑) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๗$, S.D. = ๐.๖๗) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมืองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๓๒$, S.D. = ๐.๔๙) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ($\bar{X} = ๑.๒๗$, S.D. = ๐.๔๓) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มีระดับพฤติกรรมการมี ส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๑.๗๙$, S.D. = ๐.๒๙) เมื่อ พิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มี เพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๘๗$, S.D. = ๐.๔๙) รองลงมารองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปาน กลาง ($\bar{X} = ๑.๘๖$, S.D. = ๐.๓๘) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๖๔$, S.D. = ๐.๓๖) รองลงมาคือรูปแบบการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๖๒$, S.D. = ๐.๕๗) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๒$, S.D. = ๐.๔๑) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ($\bar{X} = ๑.๓๔$, S.D. = ๐.๔๖) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๙ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนโดยรวมและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	คะแนนเฉลี่ย สะสมตั้งแต่ ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป n = ๒๒๗		คะแนนเฉลี่ย สะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ n = ๘๑		คะแนนเฉลี่ย สะสมของ นักเรียน ต่ำกว่า ระดับ ๒.๕๐ n = ๑๖	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็น สาธารณะ	๑.๕๙	๐.๖๕	๑.๕๕	๐.๔๓	๑.๖๓	๐.๕๔
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๒๕	๐.๔๓	๑.๒๙	๐.๖๘	๑.๒๔	๐.๔๓
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของ ชุมชน	๑.๔๘	๐.๒๒	๑.๔๔	๐.๓๗	๑.๕๓	๐.๒๙
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๕๓	๐.๔๘	๑.๓๒	๐.๔๙	๑.๔๑	๐.๖๑
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ผ่านสื่อออนไลน์	๒.๖๒	๐.๓๙	๒.๔๕	๐.๕๑	๒.๕๗	๐.๔๗
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๔๑	๐.๕๔	๑.๓๗	๐.๔๓	๑.๓๗	๐.๓๕
รวม	๑.๖๕	๐.๔๕	๑.๕๗	๐.๔๙	๑.๖๓	๐.๔๕

จากตารางที่ ๔ - ๙ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๖๓$, S.D. = ๐.๔๕) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือพฤติกรรมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๖๒$, S.D. = ๐.๓๙) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๙$, S.D. = ๐.๖๕) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๓$, S.D. = ๐.๔๘) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๘$, S.D. = ๐.๒๒) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๑$, S.D. = ๐.๕๔) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ($\bar{X} = ๑.๒๕$, S.D. = ๐.๔๓) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๗$, S.D. = ๐.๔๙) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วน

ร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือพฤติกรรมการแสดงความ
 คิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๕๕, S.D. = ๐.๕๑) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้อง
 ประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๕, S.D. = ๐.๔๓) รองลงมาคือการร่วมประชุม
 หรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๔, S.D. = ๐.๓๗) รองลงมาที่มีระดับ
 ค่าเฉลี่ยเท่ากันคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๗, S.D. =
 ๐.๔๙) และการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๒, S.D. = ๐.๔๓)
 รองลงมาคือการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๙, S.D. = ๐.๖๘) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีคะแนนเฉลี่ย
 สะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐ มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย
 โดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๓, S.D. = ๐.๔๕) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วน
 ร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือ พฤติกรรมการแสดงความ
 คิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๕๗, S.D. = ๐.๔๗) รองลงมาคือ การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้อง
 ประเด็นสาธารณะมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๓, S.D. = ๐.๕๔) รองลงมาคือ การร่วมประชุม
 หรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๓, S.D. = ๐.๒๙) รองลงมาคือการร่วม
 ชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๑, S.D. = ๐.๐๖๑) รองลงมาคือการใช้ความ
 รุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๗, S.D. = ๐.๓๕) และการร่วมกิจกรรมของ
 องค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๔, S.D. = ๐.๔๓) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๑๐ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง
 การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตาม
 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวโดยรวมและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป n = ๒๔๒		รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑-๔๐,๐๐๐ บาท n = ๕๘		มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท n = ๒๔	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ	๑.๕๙	๐.๖๔	๑.๖๕	๐.๖๘	๑.๙๘	๐.๓๕
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๒๑	๐.๓๕	๑.๒๖	๐.๓๕	๑.๐๒	๐.๔๖
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๕๒	๐.๔๙	๑.๓๕	๐.๕๖	๑.๒๘	๐.๕๔
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๔๗	๐.๒๙	๑.๕๒	๐.๔๔	๑.๖๒	๐.๖๗

พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป n = ๒๔๒		รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑-๔๐,๐๐๐ บาท n = ๕๘		มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท n = ๒๔	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๔๙	๐.๕๕	๒.๖๔	๐.๓๙	๒.๖๑	๐.๕๕
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๓๕	๐.๓๔	๑.๔๘	๐.๕๑	๑.๓๕	๐.๔๔
รวม	๑.๖๑	๐.๓๘	๑.๖๕	๐.๔๑	๑.๖๔	๐.๓๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๐ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๑, S.D. = ๐.๓๘) เมื่อพิจารณาพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือพฤติกรรมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๔๙, S.D. = ๐.๕๕) รองลงมาคือการเข้าซื้อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๙, S.D. = ๐.๖๔) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๒, S.D. = ๐.๔๙) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๗, S.D. = ๐.๒๙) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๕, S.D. = ๐.๓๔) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๑, S.D. = ๐.๓๕) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท มีพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๕, S.D. = ๐.๔๑) เมื่อพิจารณาพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๖๔, S.D. = ๐.๓๙) รองลงมาคือการเข้าซื้อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๕, S.D. = ๐.๕๘) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๒, S.D. = ๐.๔๔) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๘, S.D. = ๐.๕๑) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๕, S.D. = ๐.๕๖) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๖, S.D. = ๐.๓๕) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท มีระดับพฤติกรรมที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๔, S.D. = ๐.๓๕) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรม

มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๖๑, S.D. = ๐.๕๕) รองลงมาคือ การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = ๑.๙๘, S.D. = ๐.๓๕) รองลงมาคือ การร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๒, S.D. = ๐.๖๗) รองลงมาคือ การใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๕, S.D. = ๐.๔๔) รองลงมาคือ การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๒๘, S.D. = ๐.๕๔) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๐๒, S.D. = ๐.๔๖) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๑๑ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์โดยรวมและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับมาก n = ๒๖๒		ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับปานกลาง n = ๖๒		ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับต่ำ n = ๐	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ	๑.๕๕	๐.๗๒	๑.๖๒	๐.๔๙	-	-
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๒๓	๐.๕๔	๑.๒๕	๐.๖๓	-	-
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๓๘	๐.๓๓	๑.๔๓	๐.๓๗	-	-
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๔๕	๐.๖๑	๑.๓๙	๐.๕๔	-	-
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๕๔	๐.๕๘	๒.๖๑	๐.๔๕	-	-
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๓๑	๐.๔๗	๑.๒๘	๐.๓๖	-	-
รวม	๑.๕๘	๐.๔๓	๑.๖๐	๐.๓๙	-	-

จากตารางที่ ๔ - ๑๑ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับมาก มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๘, S.D. = ๐.๔๓) เมื่อพิจารณา ราย พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๕๔, S.D. = ๐.๕๘) รองลงมาคือ การ

เข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๕, S.D. = ๐.๗๒) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๕, S.D. = ๐.๖๑) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๘, S.D. = ๐.๓๓) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๑, S.D. = ๐.๔๗) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๓, S.D. = ๐.๕๔) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีประสบการณ์ในการ ทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับปานกลาง มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๐, S.D. = ๐.๓๙) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่าพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๖๑, S.D. = ๐.๔๕) รองลงมาคือ การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๒, S.D. = ๐.๔๙) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๓, S.D. = ๐.๓๗) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๙, S.D. = ๐.๕๔) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๒๘, S.D. = ๐.๓๖) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๕, S.D. = ๐.๖๓) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๑๒ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวโดยรวมและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับมาก n = ๒๔๒		ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับปานกลาง n = ๘๒		ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับต่ำ n = ๐	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ	๑.๖๕	๐.๕๔	๑.๕๘	๐.๔๓	-	-
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๒๒	๐.๓๕	๑.๒๑	๐.๓๒	-	-
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๔๕	๐.๔๙	๑.๓๙	๐.๔๖	-	-
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๕๔	๐.๖๒	๑.๔๓	๐.๕๙	-	-

พฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป n = ๒๔๒		รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑-๔๐,๐๐๐ บาท n = ๕๘		มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท n = ๒๔	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๕๗	๐.๓๘	๒.๔๓	๐.๖๗	-	-
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๔๗	๐.๕๑	๑.๒๖	๐.๓๘	-	-
รวม	๑.๖๗	๐.๓๗	๑.๕๕	๐.๔๒	-	-

จากตารางที่ ๔ - ๑๒ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับมาก มีระดับพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = ๑.๖๕$, S.D. = ๐.๓๗) เมื่อพิจารณา รายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือ การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๕๗$, S.D. = ๐.๔๑) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๖๕$, S.D. = ๐.๕๔) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๔$, S.D. = ๐.๖๒) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๗$, S.D. = ๐.๕๑) รองลงมาคือ การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๕$, S.D. = ๐.๔๙) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ($\bar{X} = ๑.๒๒$, S.D. = ๐.๓๕) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับปานกลาง มีพฤติกรรมการณ์มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๕$, S.D. = ๐.๔๒) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับมาก มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ ($\bar{X} = ๒.๔๓$, S.D. = ๐.๖๗) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๕๘$, S.D. = ๐.๔๓) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๔๓$, S.D. = ๐.๕๙) รองลงมาคือการประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๓๙$, S.D. = ๐.๔๖) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = ๑.๒๖$, S.D. = ๐.๓๘) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง ($\bar{X} = ๑.๒๑$, S.D. = ๐.๓๒) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๑๓ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตาม ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยและรายพฤติกรรม

พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน	ความรู้ทางการเมืองการปกครองระดับมาก n = ๑๑๘		ความรู้ทางการเมืองการปกครองระดับปานกลาง n = ๑๖๒		ความรู้ทางการเมืองการปกครองระดับต่ำ n = ๔๔	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
๑. การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ	๑.๖๓	๐.๖๙	๑.๕๕	๐.๔๒	๑.๖๒	๐.๕๗
๒. การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง	๑.๒๘	๐.๔๓	๑.๑๙	๐.๓๔	๑.๒๑	๐.๔๖
๓. การร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน	๑.๓๘	๐.๓๕	๑.๓๗	๐.๓๖	๑.๕๗	๐.๓๕
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง	๑.๔๓	๐.๕๔	๑.๔๖	๐.๕๗	๑.๔๖	๐.๕๒
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์	๒.๓๑	๐.๔๘	๒.๗๕	๐.๔๗	๒.๕๔	๐.๓๑
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง	๑.๕๘	๐.๓๒	๑.๒๕	๐.๓๑	๑.๓๕	๐.๔๒
รวม	๑.๖๐	๐.๓๘	๑.๖๐	๐.๓๒	๑.๖๓	๐.๓๗

จากตารางที่ ๔ - ๑๓ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยระดับมากมีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๐, S.D. = ๐.๓๘) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียง ๑ พฤติกรรมคือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๓๑, S.D. = ๐.๔๘) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๓, S.D. = ๐.๖๙) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๘, S.D. = ๐.๓๒) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๓, S.D. = ๐.๕๔) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๘, S.D. = ๐.๓๕) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๘, S.D. = ๐.๔๓) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยระดับปานกลางมีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๐, S.D. = ๐.๓๒) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรมพบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับสูง มีเพียง ๑ พฤติกรรม

คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๗๕, S.D. = ๐.๔๗) รองลงมา คือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้อง ประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๕, S.D. = ๐.๔๒) รองลงมาคือ การร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๖, S.D. = ๐.๕๗) รองลงมาคือ การร่วมประชุม หรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๗, S.D. = ๐.๓๖) รองลงมา คือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๒๕, S.D. = ๐.๓๑) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๑๙, S.D. = ๐.๓๔) ตามลำดับ

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยระดับต่ำ มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๓, S.D. = ๐.๓๗) เมื่อพิจารณารายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับสูง มีเพียง ๑ พฤติกรรม คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ (\bar{X} = ๒.๕๔, S.D. = ๐.๓๑) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๖๒, S.D. = ๐.๕๗) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๕๗, S.D. = ๐.๓๕) รองลงมาคือการร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๔๖, S.D. = ๐.๕๒) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๓๕, S.D. = ๐.๔๒) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง (\bar{X} = ๑.๒๑, S.D. = ๐.๔๖) ตามลำดับ

ตารางที่ ๔ - ๑๔ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามเพศ

ตัวแปร	รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน				
	จำนวน (n)	\bar{X}	S.D.	t	p
ชาย	๑๔๐	๑.๕๗	๐.๔๙	๒.๒๘*	๐.๐๐๕
หญิง	๑๘๔	๑.๕๓	๐.๕๓		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๔ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T - test หรือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T- test) พบว่า ค่า t มีค่า เท่ากับ ๒.๒๘ และค่า p = ๐.๐๐๕ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลเพศต่างกันมี พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยเพศชายมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากกว่าเพศหญิง

ตารางที่ ๔ - ๑๕ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์

ตัวแปร	รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียน				
	จำนวน (n)	\bar{X}	S.D.	t	p
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับมาก	๒๖๒	๑.๕๘	๐.๔๓	๑.๖๓	๐.๑๑๗
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับปานกลาง	๖๒	๑.๖๐	๐.๓๙		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๕ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T - test หรือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T- test) พบว่า ค่า t มีค่า เท่ากับ ๑.๖๓ และค่า p = ๐.๑๑๗ ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน การวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลตาม ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับมากมีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากกว่านักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔ - ๑๖ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว

ตัวแปร	รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน				
	จำนวน (n)	\bar{X}	S.D.	t	p
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ระดับมาก	๒๔๒	๑.๖๗	๐.๓๗	๒.๗๘*	๐.๐๓๒
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ระดับปานกลาง	๘๒	๑.๕๕	๐.๔๒		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๖ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T - test หรือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T- test) พบว่า ค่า t มีค่า เท่ากับ ๒.๗๘ และค่า $p = ๐.๐๓๒$ ซึ่งน้อยกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลตามความ สนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับมากมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากกว่านักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔ - ๑๗ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามระดับชั้นเรียน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน					
		df	SS	MS	F	p
พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	๒	๑.๒๖	๑.๑๒	๗๓.๕๒*	๐.๐๐๗
	ภายในกลุ่ม	๓๒๑	๔.๓๘	๐.๐๒		
	รวม	๓๒๓	๕.๖๔			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๗ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F - test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๗๓.๕๒ และค่า p มี ค่าเท่ากับ ๐.๐๐๗ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุป ได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลระดับชั้นเรียนต่างกันมี พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เพื่อให้ทราบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยต้องทดสอบความแตกต่างของระดับชั้นเรียนว่า คู่ใดมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบต่อโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ ๔ - ๑๘

ตารางที่ ๔ - ๑๘ แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามระดับชั้นเรียน โดยทดสอบความแตกต่างของระดับชั้นเรียนรายคู่

ระดับชั้นปี	\bar{x}	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ๑.๕๕	มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ๑.๖๒	มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๑.๗๙
มัธยมศึกษาปีที่ ๔	๑.๕๕	-	๐.๗๘๓*	๐.๑๘๙*
มัธยมศึกษาปีที่ ๕	๑.๖๒	-	-	๐.๑๔๒*
มัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑.๗๙	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๘ เมื่อทดสอบความแตกต่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามระดับชั้นเรียนรายคู่ พบว่า ทุกคู่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ ๔ - ๑๙ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียน

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน					
		df	SS	MS	F	p
รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๓๗	๐.๒๒	๘.๒๒*	๐.๐๑๕
	ภายในกลุ่ม	๓๒๑	๗.๒๕	๐.๐๓๘		
	รวม	๓๒๓	๗.๖๒			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๑๙ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F - test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๘.๒๒ และค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๐๑๕ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลคะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔ - ๒๐ แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนโดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนรายคู่

คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน	\bar{X}	คะแนนเฉลี่ย สะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป ๑.๖๕	คะแนนเฉลี่ย สะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ ๑.๕๗	คะแนนเฉลี่ยสะสม ของนักเรียนต่ำกว่า ระดับ ๒.๕๐ ๑.๖๓
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป	๑.๖๕	-	-๐.๐๖๘*	๐.๓๕๐
คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙	๑.๕๗	-	-	๐.๑๐๘*
คะแนนเฉลี่ยสะสมของ นักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐	๑.๖๓	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔ - ๒๐ เมื่อทดสอบความแตกต่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนรายคู่ พบว่า มีคู่แตกต่าง ๒ คู่ คือ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไปกับ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ และคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ กับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐

ตารางที่ ๔ - ๒๑ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจขอครอบครัว

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	แหล่งความแปรปรวน				
		df	SS	MS	F	p
รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองการปกครองไทย ของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๒๓	๐.๐๙	๒.๘๖*	๐.๐๓๗
	ภายในกลุ่ม	๓๒๑	๗.๕๐	๐.๐๖		
	รวม	๓๒๓	๗.๗๓			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๒๑ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F – test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๒.๘๖ และค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๐๓๗ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เพื่อให้ทราบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจขอครอบครัว โดยต้องทดสอบความแตกต่างฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวว่า คู่ใดมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบต่อ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe Method) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ ๔ - ๒๒

ตารางที่ ๔ - ๒๒ แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว โดยทดสอบความแตกต่างของฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	\bar{X}	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป ๑.๖๑	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ – ๔๐,๐๐๐ บาท ๑.๖๕	มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท ๑.๖๔
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	๑.๖๑	-	๐.๐๓๒*	๐.๔๒๗
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ – ๔๐,๐๐๐ บาท	๑.๖๕	-	-	-๐.๐๒๕
มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท	๑.๖๔	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๒๒ แสดงว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลจำแนก ตามฐานะทางเศรษฐกิจขอครอบครัวรายคู่ พบว่า มีคู่แตกต่าง ๑ คู่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไปกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๐ – ๔๐,๐๐๐ บาท

ตารางที่ ๔ - ๒๓ เปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความรู้ทางการเมืองการปกครอง

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน					
		df	SS	MS	F	p
พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	๒	๐.๐๒๔	๐.๐๓	๐.๘๔	๐.๒๔๕
	ภายในกลุ่ม	๓๒๑	๗.๕๓	๐.๐๔		
	รวม	๓๒๓	๗.๕๕			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๒๓ ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F - test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๐.๘๔ และค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๒๔๕ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

เพื่อให้ทราบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย โดยต้องทดสอบความแตกต่างความรู้ทางการเมืองการปกครองว่าคู่ใดมีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบต่อโดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method) ผลการทดสอบแสดงในตารางที่ ๔ - ๒๔

ตารางที่ ๔ - ๒๔ แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามความรู้ทางการเมืองการปกครอง โดยทดสอบความแตกต่างของความรู้ทางการเมืองการปกครอง

ความรู้ทางการเมืองการปกครอง	\bar{X}	ความรู้ทางการเมืองการปกครอง ระดับมาก ๑.๖๐	ความรู้ทางการเมืองการปกครอง ระดับปานกลาง ๑.๖๐	ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ระดับต่ำ ๑.๖๓
ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยระดับมาก	๑.๖๐	-	-๐.๐๒๕	-๐.๑๕๖
ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยระดับปานกลาง	๑.๖๐	-	-	-๐.๐๘๒
ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยระดับต่ำ	๑.๖๓	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๒๔ แสดงว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกความรู้ทางการเมืองการปกครองรายคู่ พบว่าไม่มีคู่ใดแตกต่าง

ตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ได้ผลดังตารางที่ ๔ - ๒๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔ - ๒๕ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตัวแปร	r	Sig.(๒-tailed)
คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ($x_๑$)	๐.๐๓	๐.๒๔๐
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว($x_๒$)	-๐.๒๖*	๐.๐๓๑
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ($x_๓$)	๐.๐๕	๐.๑๑๘
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ($x_๔$)	๐.๓๘*	๐.๐๐๐
ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย ($x_๕$)	๐.๕๒	๐.๒๑๕

ตอนปลายกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๒๕ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มี ๒ ปัจจัย คือปัจจัยความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวก ($r = ๐.๓๘$) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบ ($r = -๐.๒๖$) จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ หมายความว่า ยิ่งครอบครัวของนักเรียนมีความสนใจทางการเมืองการปกครอง เพิ่มขึ้นสูงมากเท่าไร จะยิ่งมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากขึ้นตามไปด้วยและเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเพิ่มสูงขึ้นเท่าไรจะยิ่งมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองลดลงตามไปด้วย

ตอนที่ ๖ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ได้ผลดังตารางที่ ๔ - ๒๖

ตารางที่ ๔ - ๒๖ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวพยากรณ์	b	β	SE _b	t	Sig
ค่าคงที่ (Constant)	๑.๒๓๔		๐.๑๑๑	๘.๔๒๘	๐.๐๐๐
คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน (x _๑)	๐.๐๔๒	๐.๑๓๕	๐.๐๓๕	๑.๔๓๘*	๐.๑๒๗
ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว (x _๒)	-๐.๐๔๕	-๐.๑๓๖	๐.๐๓๕	-๑.๓๓๕*	๐.๑๔๑
ประสบการณ์ในการทำกิจกรรม	๐.๐๓๗	๐.๒๐๘	๐.๔๗	๑.๖๘๘*	๐.๑๓๒
สาธารณประโยชน์ (x _๓)					
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว (x _๔)	๐.๐๕๔	๐.๓๔๐	๐.๐๒๘	๕.๐๘๔**	๐.๐๐๐
ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย (x _๕)	๐.๐๓๗	๐.๒๒๔	๐.๐๓๕	๑.๕๓๔*	๐.๐๑๖

R= ๐.๔๒๒

SE_{est}=๐.๑๓๕ F=๖.๒๕๗

R^๒=๐.๑๐๐

**มีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑

* มีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔ - ๒๖ พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนระดับชั้น ม.ปลายอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .๐๕ เรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ คือ ความสนใจทางการเมืองของครอบครัว (x_๔) รองลงมา ได้แก่ ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย (x_๕) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ (x_๓) และระดับเฉลี่ยทางการเรียนตามลำดับ และพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจครอบครัวส่งผลเชิงลบ ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน แสดงว่าตัวแปร ด้านปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างน้อย ๑ ปัจจัย สามารถส่งผล ต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลได้ ซึ่งเป็นไปตามสมการที่ตั้งไว้

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ ๔ - ๔.๒๖ ข้างต้นสามารถนำมาเขียนในรูปของสมการพยากรณ์ได้ ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑) รูปของสมการคะแนนดิบ

$$Y = ๑.๒๓๔ + ๐.๐๕๔ (x_๔)$$

๒) รูปของสมการคะแนนมาตรฐาน

$$Z = ๐.๓๔๐ (x_๔)$$

จากสมการจะเห็นได้ว่า เมื่อความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ($x_๔$) เปลี่ยนแปลง ๑ หน่วย พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพิ่มขึ้น ๐.๐๕๔ หน่วย

จากค่า Standardized (β) พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ทุกตัวแปร และมีตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ที่ส่งผลการต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ($x_๔$) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๐.๓๔๐

ตอนที่ ๗ ผลการวิเคราะห์การสนทนาแบบกลุ่มย่อย (Focus Group) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ในการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลนั้น นอกจากจะทำการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยยังได้ศึกษาโดยการสนทนาแบบกลุ่มย่อย (Focus Group) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน ได้แก่ ๑) กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ๒) กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ข้อมูลเชิงคุณภาพในการอธิบายผลรวม ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ๔ ประเด็นคำถามใหญ่ ๆ ได้แก่ ๑) นักเรียนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด ๒) ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน ๓) เพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง ๔) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร โดยสรุปได้ดังนี้

๑) นักเรียนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นักเรียนส่วนมากทุกคนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบการแสดงความความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบการแสดงความความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ โดยนักเรียนมักจะทำแสดงความคิดเห็นเป็นข้อความในประเด็นทางการเมืองบนสื่อออนไลน์ ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนในรูปแบบอื่น ๆ นั้นนักเรียนมีส่วนร่วมบ้างในรูปแบบการเรียกร้องประเด็นทางสาธารณะในการเรียกร้องประเด็นต่าง ๆ นั้นนักเรียนส่วนมากยังคงเรียกร้องประเด็นต่าง ๆ ในสื่อออนไลน์ เช่น ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม การไว้ทรงผมนักเรียนมักจะเชื่อมโยงประเด็นทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ส่วนรูปแบบการมีส่วนร่วมที่นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมเท่าไรนั่นก็คือรูปแบบการใช้ความรุนแรงทางการเมืองเพราะนักเรียนมีความเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของการเมืองการปกครอง

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้นได้แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทนักเรียนนั้นควรมีหน้าที่เรียนหนังสือรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ นักเรียนควรแสดงบทบาทของตนที่ถูกกำหนดไว้แล้วคือการตั้งใจเรียนหนังสือเพื่อพัฒนาตนเอง

๒) ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน

กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนส่วนมากมาจากผู้ปกครองของนักเรียนมักจะทำให้ความสนใจทางการเมืองเป็นประจำมีการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวอยู่เสมอจึงทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ที่จะนักเรียนจะต้องมีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนรองลงมา คือปัจจัยฐานะทางเศรษฐกิจโดยนักเรียนให้เหตุผลว่าไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดทุกคนก็สามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้น ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย คือปัจจัยด้านครอบครัวเพราะนักเรียนไม่ชอบทำให้ครอบครัวเดือดร้อน ปัจจัยด้านความรู้โดยนักเรียนคิดเห็นว่าข้อมูลที่เกิดขึ้นมากมายในยุคปัจจุบันไม่แน่ใจว่าข้อมูลใดเป็นจริงข้อมูลใดเป็นเท็จจึงไม่กล้าตัดสินใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

๓) เพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง

กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นเพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยให้เหตุผลในการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่าการเมืองเป็นเรื่องของทุกคนในฐานะนักเรียนเป็นพลเมืองนักเรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วม อีกทั้งนักเรียนยังมองว่าสังคมไทยประสบปัญหามากมาย นักเรียนกลุ่มนี้คิดว่าการเมืองจะช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ในทางที่ดีได้เพราะการเมืองจะเป็นตัวกำหนดนโยบายภาครัฐในการแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นนักเรียนจึงตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ว่ารูปแบบใดก็รูปแบบหนึ่ง และอีกเหตุผลหนึ่ง ที่สำคัญสำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน คือ การกล่อมเกลางานของครอบครัวของนักเรียนถ้าครอบครัวของนักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากเพียงใดนักเรียนก็จะมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นเพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า สาเหตุหลักที่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วม คือไม่ต้องการทำให้ตนเองและครอบครัวเกิดความเดือดร้อนเพราะการเมืองเป็นเรื่องของความรุนแรงมีความเปื้อนหายการเมืองเพราะคิดว่าหากยังเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองยิ่งจะทำให้สังคมวุ่นวาย

๔) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร

กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรและมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมีปัญหาอุปสรรคสรุปออกเป็นรายชื่อ คือ ๑) สถานะของนักเรียนเนื่องจากมุมมองทางสังคมต้องการให้นักเรียนต้องตั้งใจเรียนการเมืองการปกครองเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ควรให้ผู้ใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ นักเรียนยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอให้การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ๒) ความกังวลของครอบครัวเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เนื่องจากครอบครัวของนักเรียนมองว่าการเมืองไทยนั้นเต็มไปด้วยความรุนแรงจึงมีความกังวลที่จะอนุญาตให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ๓) หลักสูตรในการเรียนการสอนในโรงเรียน เนื่องจากนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองเท่าที่ควร อีกทั้งระบบโรงเรียนยังอยู่ในรูปแบบของหลักการอำนาจนิยมที่ไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะมีส่วนร่วมกับประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางการเมืองเท่าที่ควร

ในส่วนของข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาคือ ๑) สังคมหรือผู้ใหญ่ควรยอมรับและเคารพในการตัดสินใจของนักเรียนเพราะนักเรียนคิดว่าการตัดสินใจเข้าร่วมการเมืองการปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ เกิดจากการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มากพอสมควร ดังนั้นหน้าที่ของผู้ใหญ่หรือสังคมควรให้การชี้แนะและทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีมากกว่าการบังคับให้นักเรียนต้องปฏิบัติตาม ๒) การเข้าร่วมทางการเมืองการปกครองนั้นมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น วิธีการสันติวิธีที่นักเรียนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ ๓) โรงเรียนควรเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความหลากหลายในมิติด้านต่าง ๆ มากกว่าจะเน้นเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมีปัญหาอุปสรรคสรุพออกเป็นรายชื่อ คือ ๑) ข้อมูลข่าวสาร นักเรียนกลุ่มนี้คิดว่า ข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ ไม่มีการกลั่นกรองทำให้นักเรียนยังไม่กล้าที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะกลัวที่จะตัดสินใจผิดพลาด ๒) ครอบครัวของนักเรียน นักเรียนกลุ่มนี้บางคนถูกจำกัดไม่ให้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยเพราะเกรงว่าจะมีปัญหาอื่น ๆ ตามมา

ในส่วนของข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ ๑) ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมข้อมูลข่าวสารอย่างเข้มงวดว่าข้อมูลใดเป็นจริงข้อมูลใด เป็นเท็จ ๒) ควรส่งเสริมให้ครอบครัวของนักเรียนมีทัศนคติในทางที่ดีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับชั้นเรียน คณะแผนกเรียน การเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และความรู้ทางการเมืองการปกครอง

๓. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

สำหรับทฤษฎีและแนวคิดที่นำมาเป็นกรอบในการศึกษา ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเมือง แนวคิดการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ความรู้เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน การกล่อมเกลากิจกรรมทางการเมือง และหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำนวน ๓๒๔ คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากรายการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน และได้มาจากการสุ่มแบบโควตา (Quota Sampling) ระดับชั้นละเท่า ๆ กัน จำนวนระดับชั้นละ ๑๐๘ คน รวมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๓๒๔ คน ส่วนวิธีการศึกษาวิจัยแบบเชิงคุณภาพนั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีศึกษาแบบเจาะจง โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๒๔ คน แล้วเลือกแบบเจาะจงกับนักเรียนที่มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยแตกต่างกัน จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๗ คน โดยจำแนกนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม และกลุ่มที่ไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง ๑ กลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ๑. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ๑) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ๒) ค่าร้อยละ (Percentage) ๓) ค่าเฉลี่ย (Mean) ๔) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ๕) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากคำสัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่ม ๒ สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ ๒.การทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า ๒ กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheff) (Ferguson, ๑๙๘๑, p.๑๙๐) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ข้อที่ ๓ ข้อที่ ๔ ข้อที่ ๕ ข้อที่ ๖ และข้อที่ ๗ ๓.วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๘ ๔. วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยข้อที่ ๙ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สรุปผลได้ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ มีผลคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไปคิดเป็น ร้อยละ ๗๐ มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๗ และนักเรียนมีความรู้ทางการเมืองไทยระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘ ตามลำดับ

๒. วิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวและความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

จากผลการวิจัยพบว่าระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๒.๔๓, S.D. = ๐.๓๒) และเมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยพบว่าปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ และปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัจจัยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงสุดคือปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๒.๔๘, S.D. = ๐.๓๕)

รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวอยู่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= ๒.๓๘$, S.D. = ๐.๒๙) และปัจจัยด้านความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}= ๒.๒๓$, S.D. = ๐.๔๗) ตามลำดับ

ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๐ กำหนดว่านักเรียนต้องปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ให้กับโรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล พัฒนาการทางสมองเน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์และบูรณาการกับ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้อย่างหลากหลาย แสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา นักเรียนต้องได้รับการประเมินผลการเรียน จึงจะสำเร็จการศึกษาซึ่งหลักสูตรกำหนดการปฏิบัติ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ต้องปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์จำนวน ๓๖๐ ชั่วโมง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,๒๕๕๓, น.๙) กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัครเพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียนให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะเพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข จึงสรุปได้ว่า ผลจากการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานส่งผลให้ระดับปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ของนักเรียนมีระดับมากที่สุด

๓. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= ๑.๕๘$, S.D. = ๐.๕๖) และเมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนอยู่ในระดับมากและในระดับต่ำ โดยพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= ๒.๕๒$, S.D. = ๐.๔๙) รองลงมาคือการเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= ๑.๕๗$, S.D. = ๐.๖๑) รองลงมาคือการร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมของชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= ๑.๔๖$, S.D. = ๐.๕๗) รองลงมาคือ การร่วมชุมนุมทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= ๑.๔๓$, S.D. = ๐.๕๘) รองลงมาคือการใช้ความรุนแรงทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= ๑.๓๘$, S.D. = ๐.๖๒) และการร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X}= ๑.๑๔$, S.D. = ๐.๕๐) ตามลำดับ

เมื่อจำแนกรายข้อผู้วิจัยพบว่าระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ในรายข้ออยู่ในระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับต่ำ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อที่ ๒๕ นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อน ของนักเรียนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

(\bar{X} = ๒.๗๖, S.D = ๐.๔๓) รองลงมาคือข้อที่ ๒๔ นักเรียนแบ่งบันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๒.๖๔, S.D = ๐.๔๗) และข้อที่ ๒๑ นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = ๒.๖๑, S.D = ๐.๔๒) ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ ๑๐ นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (\bar{X} = ๑.๐๑, S.D = ๐.๕๒)

๔. ทดลองสมมติฐาน

สมมติฐานที่ ๑ นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T – test หรือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T- test) พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ ๒.๒๘ และค่า p = ๐.๐๐๕ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล เพศต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ โดยเพศชายมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากกว่าเพศหญิง

สมมติฐานที่ ๒ นักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F – test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๗๓.๕๒ และ ค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๐๐๗ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ระดับชั้นเรียนต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ตามลำดับ

สมมติฐานที่ ๓ นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F – test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๘.๒๒ และค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๐๑๕ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล คะแนนเฉลี่ยทางการเรียนต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียน

สกลราชวิทยานุกูลที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐-๒.๙๙ และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐ ตามลำดับ

สมมติฐานที่ ๔ นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรม การมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F - test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๒.๘๖ และ ค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๐๓๗ ซึ่งต่ำกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป ตามลำดับ

สมมติฐานที่ ๕ นักเรียนที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T - test หรือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T- test) พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ ๑.๖๓ และค่า p = ๐.๑๑๗ ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยา- นุกูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๖ เรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T - test หรือการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ๒ ตัวแปร ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples T- test) พบว่า ค่า t มีค่าเท่ากับ ๒.๗๘ และค่า p = ๐.๐๓๒ ซึ่งมากกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ตามความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดยนักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับมาก มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การปกครองไทยมากกว่านักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับปานกลาง

สมมติฐานที่ ๗ นักเรียนที่มีความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ F – test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) พบค่า F มีค่าเท่ากับ ๐.๘๔ และ ค่า p มีค่าเท่ากับ ๐.๒๔๕ ซึ่งสูงกว่าค่าระดับนัยสำคัญที่ ๐.๐๕ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สรุปได้ว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลมีความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๘ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มี ๒ ปัจจัย คือปัจจัยความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวก ($r = ๐.๓๘$) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบ ($r = - ๐.๒๖$) จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอย่างมีนัยส

สมมติฐานที่ ๙ ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ๑) คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ๒) ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ๓) ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ ๔) ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว และ ๕) ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทย อย่างน้อย ๑ ปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

ผลการทดสอบพบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน ๑ ตัวแปร คือความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ($\beta = ๐.๓๔๐$) โดยตัวแปรความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๓๔.๐ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แสดงว่าตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างน้อย ๑ ปัจจัยสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕. ผลการวิเคราะห์การสนทนาแบบกลุ่มย่อย (Focus Group) พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสตรีราชวิทยานุกูล

**๑) นักเรียนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบใด
กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย**

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นักเรียนส่วนมากทุกคนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองการแสดงความความคิดเห็นทางการเมืองซึ่งการแสดงความความคิดเห็นทางการเมืองส่วนมาก จะอยู่ในการแสดงความความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ โดยนักเรียนมักจะทำการแสดงความคิดเห็นเป็นข้อความในประเด็นทางการเมืองบนสื่อออนไลน์ ส่วนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนในรูปแบบอื่น ๆ นั้นนักเรียนมีส่วนร่วมบ้างในการเรียกร้องประเด็นทางสาธารณะในการเรียกร้องประเด็นต่าง ๆ นั้นนักเรียนส่วนมากยังคงเรียกร้องประเด็นต่าง ๆ ในสื่อออนไลน์ เช่น ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมกรณีเสียดำทุ่งใหญ่เรศวรซึ่งนักเรียนมักจะเชื่อมโยงประเด็นทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ส่วนการมีส่วนร่วมที่นักเรียนไม่ค่อยมีส่วนร่วมมากเท่าไหร่นักคือการใช้ความรุนแรงทางการเมืองเพราะนักเรียนมีความเชื่อว่าการใช้ความรุนแรงไม่ใช่ทางออกของการเมืองการปกครอง

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้นได้แสดงความคิดเห็นว่า บทบาทนักเรียนนั้นควรมีหน้าที่เรียนหนังสือรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ นักเรียนควรแสดงบทบาทของตนที่ถูกกำหนดไว้แล้วคือการตั้งใจเรียนหนังสือเพื่อพัฒนาตนเอง

**๒) ปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน
กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย**

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนส่วนมากมาจากผู้ปกครองของนักเรียนมักจะทำให้ความสนใจทางการเมืองเป็นประจำมีการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวอยู่เสมอจึงทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ที่นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนรองลงมา คือ ปัจจัยฐานะทางเศรษฐกิจ โดยนักเรียนให้เหตุผลว่าไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดทุกคนก็สามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม ทั้งนี้เมื่อทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยฐานะทางเศรษฐกิจ พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ต่อเมื่อนักเรียนรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่มี

ส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้น ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย คือปัจจัยด้านครอบครัวเพราะนักเรียนไม่ยอมทำให้ครอบครัวเดือดร้อน ปัจจัยด้านความรู้โดยนักเรียนคิดเห็นว่าข้อมูลที่เกิดขึ้นในปริมาณที่มากของยุคปัจจุบันไม่แน่ใจว่าข้อมูลใดเป็นจริงข้อมูลใดเป็นเท็จจึงไม่กล้าตัดสินใจที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

๓) เพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง

กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นเพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยให้เหตุผลในการมีส่วนร่วมทางการเมืองไว้ว่า การเมืองเป็นเรื่องของทุกคนในฐานะนักเรียนเป็นพลเมืองนักเรียนต้องเข้าไปมีส่วนร่วม อีกทั้งนักเรียนยังมองว่าสังคมไทยประสบปัญหามากมาย นักเรียนกลุ่มนี้คิดว่าการเมืองจะช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมในทางที่ดีได้เพราะการเมืองจะเป็นตัวกำหนดนโยบายภาครัฐในการแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งที่เกิดขึ้น ดังนั้นนักเรียนจึงตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองไม่รูปแบบใดก็รูปแบบหนึ่ง และอีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญสำหรับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน คือ การกล่อมเกล้าของครอบครัวของนักเรียน ถ้าครอบครัวของนักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากเพียงใดนักเรียนก็จะมีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมทางการเมืองด้วย

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นเพราะเหตุใดนักเรียนจึงตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมทางการเมือง พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้น ได้แสดงความคิดเห็นว่า สาเหตุหลักที่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมคือไม่ต้องการทำให้ตนเองและครอบครัวเกิดความเดือดร้อนเพราะการเมืองเป็นเรื่องของความรุนแรงมีความเปื้อนหนายการเมืองเพราะคิดว่าหากยังเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองยิ่งจะทำให้สังคมวุ่นวาย

๔) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร

กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรและมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมีปัญหาอุปสรรคสรุปออกเป็นรายชื่อ คือ ๑) สถานะของนักเรียนเนื่องจากมุมมองทางสังคมต้องการให้นักเรียนต้องตั้งใจเรียนการเมืองการปกครองเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ควรให้ผู้ใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ นักเรียนยังไม่มีวุฒิภาวะเพียงพอให้การตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง ๒) ความกังวลของครอบครัวเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง เนื่องจากครอบครัวของนักเรียนมองว่าการเมืองไทยนั้นเต็มไปด้วยความรุนแรงจึงมีความกังวลที่จะอนุญาตให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง

เมือง ๓) หลักสูตรในการเรียนการสอนในโรงเรียน เนื่องจากนักเรียนมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองเท่าที่ควร อีกทั้งระบบโรงเรียนยังอยู่ในรูปแบบของหลักการอำนาจนิยมที่ไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะมีส่วนร่วมกับประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางการเมืองเท่าที่ควร

ในส่วนของข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ ๑) สังคมหรือผู้ใหญ่ควรยอมรับและเคารพในการตัดสินใจของนักเรียนเพราะนักเรียนคิดว่าการตัดสินใจเข้าร่วมการเมืองการปกครองของนักเรียนกลุ่มนี้ เกิดจากการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มากพอสมควร ดังนั้นหน้าที่ของผู้ใหญ่หรือสังคมควรให้การชี้แนะและทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีมากกว่าการบังคับให้นักเรียนต้องปฏิบัติตาม ๒) การเข้าร่วมทางการเมืองการปกครองนั้นมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น วิธีการสันติวิธีที่นักเรียนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ ๓) โรงเรียนควรเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความหลากหลายในมิติต่าง ๆ มากกว่าจะเน้นเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน

กลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

จากการสนทนากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรและมีข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขอย่างไร พบว่า ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมีปัญหาอุปสรรคสรุปออกเป็นรายชื่อ คือ ๑) ข้อมูลข่าวสาร นักเรียนกลุ่มนี้คิดว่า ข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ ไม่มีการกลั่นกรองทำให้นักเรียนยังไม่กล้าที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเพราะกลัวที่จะตัดสินใจผิดพลาด ๒) ครอบครัวของนักเรียน นักเรียนกลุ่มนี้บางคนถูกจำกัดไม่ให้อเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยเพราะเกรงว่าจะมีปัญหาอื่น ๆ ตามมา

ในส่วนของข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาของนักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ ๑) ควรมีหน่วยงานหรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมข้อมูลข่าวสารอย่างเข้มงวดว่าข้อมูลใดเป็นจริงข้อมูลใดเป็นเท็จ ๒) ควรส่งเสริมให้ครอบครัวของนักเรียนมีทัศนคติในทางที่ดีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

อภิปรายผล

จากการศึกษางานวิจัยสามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑. จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทัศนคติในการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของไทยนั้นจะให้ความสำคัญในระบบอาวุโส คนที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองต้องเป็นผู้ใหญ่ที่มีความพร้อมทั้งด้านคุณวุฒิ วิทยุขันธ์ ซึ่งการเป็นนักเรียนนั้นนักเรียนจะได้รับการปลูกฝังให้ทำหน้าที่ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มย่อยที่พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้นได้แสดงความคิดเห็นว่า

บทบาทนักเรียนนั้นควรมีหน้าที่เรียนหนังสือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของผู้ใหญ่ นักเรียนควรแสดงบทบาทของตนที่ถูกกำหนดไว้แล้วคือการตั้งใจเรียนหนังสือเพื่อพัฒนาตนเอง อีกทั้งการเมืองการปกครองไทยในปัจจุบันนั้นค่อนข้างจะมีความรุนแรงการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองอาจทำให้เกิดอันตรายได้ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มย่อยที่พบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย คือปัจจัยด้านครอบครัวเพราะนักเรียนไม่ยอมทำให้ครอบครัวเดือดร้อน รวมทั้งสาเหตุหลักที่ไม่เข้าไปมีส่วนร่วมคือไม่ต้องการทำให้ตนเอง และครอบครัวเกิดความเดือดร้อนเพราะการเมืองเป็นเรื่องของความรุนแรง มีความเบื่อหน่ายการเมืองเพราะคิดว่าหากยิ่งเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองยิ่งจะทำให้สังคมวุ่นวาย และการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากเพราะต้องอาศัยทั้งค่าใช้จ่ายรวมถึงเวลาที่ต้องเสียไปกับการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากนักโดยการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองเท่าที่ควร อีกทั้งระบบโรงเรียนยังอยู่ในรูปแบบของหลักการอำนาจนิยมที่ไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะมีส่วนร่วมกับประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางการเมืองเท่าที่ควรด้วยปัจจัยดังกล่าวจึงอาจส่งผลต่อระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อยู่ในระดับต่ำ

ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกต โดยพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งอยู่ในระดับที่แตกต่างจากตัวแปรพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองรูปแบบอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับต่ำทั้งสิ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตัวแปรที่กำหนด คือการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้ง่าย เพราะปัจจุบันสื่อออนไลน์ยังเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นการใช้สื่อออนไลน์ด้านความบันเทิง การศึกษา หรือแม้กระทั่งการติดต่อสื่อสาร จึงอาจทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้ง่ายกว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองอื่น ๆ ที่กำหนด ซึ่งเป็นไปตามการสนทนากลุ่มย่อยที่ พบว่านักเรียนที่เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยจะมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมือง พฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองส่วนมากจะอยู่ในพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์ โดยนักเรียนมักจะทำการแสดงความคิดเห็นเป็นข้อความในประเด็นทางการเมืองบนสื่อออนไลน์

๒. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล เพศต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยเพศชายมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมของสังคมไทยมักจะให้ความสำคัญของเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยผู้ชายนั้นถือว่าเป็นผู้นำ โดยธรรมชาติหรือแม้แต่คตินิยมทางศาสนาก็จะให้ความสำคัญกับผู้ชาย เช่น คตินิยมเชื่อเกี่ยวกับบุญบารมี การเข้าไปในศาสนสถานในบางพื้นที่จะห้ามผู้หญิงเข้าไปเพราะอาจถือว่าสิ่งที่มีในตัวผู้หญิงเป็นสิ่งอัปมงคล มีความชั่วร้ายอยู่ในประจำเดือนของ

ผู้หญิง โดยในทางการเมืองนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยผู้ชายมักจะได้รับความไว้วางใจในการทำงานกว่าผู้หญิง ไม่ว่าจะเป็นการเมืองการปกครองในระดับชาติหรือแม้แต่การเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่น ซึ่งพฤติกรรมทางสังคมที่เปิดโอกาสให้ผู้ชายได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากกว่าผู้หญิงดังกล่าว อาจทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนเพศชายมีมากกว่านักเรียนเพศหญิง

๓. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ระดับชั้นเรียนต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งมีความอาวุโสที่สุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ จะได้รับมอบหมายในการเป็นผู้นำ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าคิด การกล้าแสดงออก โดยปัจจัยนี้อาจส่งผลให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ และ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

๔. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล คณะแผนกเฉลี่ยทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้นจำเป็นต้องให้ความสำคัญ อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองโดยธรรมชาติของนักเรียนกลุ่มนี้จะเป็นเด็กที่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัวเสมอ ดังนั้นพฤติกรรมความสนใจของนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ จึงอาจส่งผลให้มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่านักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่าระดับอื่น ๆ

๕. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลที่มีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท มีระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรายได้เฉลี่ยดังกล่าวเป็นรายได้ของคนชั้นกลางเมืองซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครองไทยเป็นอย่างยิ่ง ในเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองกลุ่ม

คนชั้นกลางเมืองก็เข้าไปมีบทบาทในการมีส่วนร่วม เช่น เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือแม้แต่เหตุการณ์การต่อต้านร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรม รวมไปถึงการชุมนุมต่อต้านการทำหน้าที่รัฐบาลของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ของคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงปฏิรูปประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) ทั้งนี้ อาจเพราะชนชั้นกลางเมืองเป็นกลุ่มคนที่มีความตื่นตัวทางการเมืองสูงเพราะผลกระทบทางเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อทางการเมืองโดยตรงทำให้ชนชั้นกลางเมืองเหล่านี้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง หากพวกเขาารู้สึกไม่ได้รับความเป็นธรรมหรือพวกเขาเหล่านี้รู้สึกสูญเสียผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สอดคล้องกับการสนทนากลุ่มย่อยที่พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองก็ต่อเมื่อนักเรียนรู้สึกถึงความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

๖. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่างกัน มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของนักเรียนนักเรียนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งนักเรียนทุกคนต้องมีชั่วโมงการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ตามที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ดังนั้นการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ตามหลักสูตรของนักเรียนจึงไม่ได้ส่งผลถึงความแตกต่างในการมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย

๗. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลตามความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้โดยนักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับมาก มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากกว่านักเรียนที่มีความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครอบครัวมีส่วนร่วมในการกล่อมเกลารับรู้ทางการเมือง โดยครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญของกระบวนการกล่อมเกลารับรู้ เพราะการอบรมสั่งสอนจะสืบทอดอย่างต่อเนื่องจากพ่อแม่ไปหาลูก ทำให้หน่วยแรกเป็นหน่วยสำคัญในการกล่อมเกลารับรู้ทางการเมือง คือ ครอบครัว ตัวแทนที่สำคัญ คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง เด็กจะถูกสอนให้รู้ว่าตนควรทำอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างไร ซึ่งหากครอบครัวใดมีความสนใจทางการเมืองมาก ก็จะทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยอยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มย่อยที่พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ในประเด็นปัจจัยอะไรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักเรียนส่วนมากมาจากผู้ปกครองของนักเรียนมักจะให้ความสนใจทางการเมืองเป็นประจำ มีการ

พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นทางการเมืองกับคนในครอบครัวอยู่เสมอจึงทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหน้าที่ที่นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วม

๘. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกันมีรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความรู้เป็นวิธีการที่ระลึบบางอย่างวิธีการและกระบวนการต่าง ๆ หรือโครงสร้าง วัตถุประสงค์สำหรับความรู้ มีการเชื่อมโยงกับจิตวิทยาในหน่วย ความจำที่เชื่อมต่อการจัดเรียงใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ภายในสติปัญญาของนักเรียน หากแต่การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยนั้นเกิดจากการแสดงออกในกิจกรรมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วยความสมัครใจที่ไม่ว่าจะบรรลุผลสำเร็จหรือไม่ ดังนั้นความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยต่างกันจึงไม่ทำให้พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยไม่แตกต่าง

๙. จากการศึกษความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ มี ๒ ปัจจัย คือ ปัจจัยความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางบวก ($r = ๐.๓๘$) และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีความสัมพันธ์ในทางลบ ($r = -๐.๒๖$) จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายด้านความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว มีความสัมพันธ์กับรูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ หมายความว่า ยิ่งครอบครัวของนักเรียนมีความสนใจทางการเมืองการปกครองเพิ่มขึ้นสูงมากเท่าไร จะยังมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยมากเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย และเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวเพิ่มสูงขึ้นเท่าไร จะยังมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยลดลงตามไปด้วย ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ลิขิต ธีรเวคิน การกล่อมเกลารับรู้ทางการเมืองนั้น ครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญของกระบวนการกล่อมเกล่า การเปลี่ยนแปลงจะยากมาก เพราะการอบรมสั่งสอนจะสืบทอดอย่างต่อเนื่องจากพ่อแม่ไปหาลูก ลูกไปหาหลานต่อกันไปเป็นศตวรรษ วิธีแก้โดยการสร้างกระบวนการกล่อมเกล่าการเรียนรู้ทางการเมืองในระดับเหนือครอบครัว คือระดับโรงเรียนให้แตกต่างไปจากครอบครัว ซึ่งก็อาจก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทำให้เด็กเกิดความว่าวุ่น สถาบันที่มีบทบาทต่อการกล่อมเกล่าเรียนรู้ทางการเมือง หน่วยแรกเป็นหน่วยสำคัญ คือ ครอบครัว และตัวแทนที่สำคัญ คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง ถ้าอยู่ในชุมชนหมู่บ้านก็อาจจะขยายวงกว้างไปถึงหมู่บ้านทั้งหมู่บ้าน เด็กจะถูกสอนให้รู้ว่าตนควรทำอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างไร เมื่ออายุมากพอก็อาจจะรับการอบรมจากพ่อแม่ว่าเป็นคนชาติใด โดยกระทำอย่างตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม ซึ่งก็มีผลให้เด็กรู้จักตัวเองว่าเป็นคนชาติใด ซึ่งเป็นกระบวนการสัมผัสเรียนรู้สอดคล้องกับ มนัสชัย บำรุงเขตได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับ

ท้องถิ่นของประชาชน ในองค์การบริหารส่วนตำบลบางช้าง อำเภอบางช้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า ส่วนปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่นของประชาชนนั้น ได้แก่ ด้านอายุสถานภาพครอบครัว ภูมิสำเนา อาชีพ รายได้และเพศ สอดคล้องกับมยุรี ฤณอมสุข ได้ศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของ นิสิต ภาควิชาพลศึกษาและกีฬาคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กาแพงแสน ผลการศึกษารายงานพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง คือ เพศ ชั้นปี รายได้ ของครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง และการกลมกลืนทางการเมืองมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต ดังนั้นยิ่งครอบครัวของนักเรียนมีความสนใจทางการเมืองการปกครองและ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมากเท่าไร จะยังมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการ ปกครองไทยมากขึ้นตามไปด้วย

๑๐. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดย วิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ปัจจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการ ปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีจำนวน ๑ ตัวแปรคือความสนใจทาง การเมืองการปกครองของครอบครัว โดยตัวแปรความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัว สามารถส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๓๔.๐ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ แสดงว่าตัวแปรด้าน ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างน้อย ๑ ปัจจัย สามารถส่งผลต่อ รูปแบบพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลาย:กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล ได้สอดคล้องกับ ชลธิชา มีแสง ได้ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์โดยศึกษาจากนักศึกษา ระดับปริญญาโทภาคพิเศษ จำนวน ๓๑๓ คน พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของนักศึกษา คือเพศ อายุสาขาวิชาที่ อาชีพ และความสนใจในการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง กมลวรรณ คารมปราษฎ์ ได้ศึกษาอิทธิพลของการถ่ายทอดทางการเมืองการปกครองจากครอบครัว สถาบันการศึกษา ที่ทำงาน และสื่อมวลชน ที่ส่งผลต่อความโน้มเอียงทางการเมือง ความผูกพันต่อ พรรคการเมือง และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพนักงานรัฐวิสาหกิจ พบว่า ผลการ วิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของแบบจำลองพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่าการ ถ่ายทอดทางการเมืองของครอบครัวส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านความ ผูกพันต่อพรรค

๑๑. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โดย วิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา จากคำสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม พบว่าในกลุ่มนักเรียนที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองคือ ปัจจัยด้านครอบครัว ส่วนพฤติกรรมการมีส่วนร่วม นั้นเป็นการร่วมแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วน ร่วมมากที่สุด ในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองพบว่า ปัจจัยที่นักเรียนไม่เข้าไปมีส่วนร่วม ทางการเมืองนั้นเกิดจากความกังวลที่อาจจะทำให้ตนเองและครอบครัวเกิดความเดือดร้อน ทั้งนี้สืบ

เนื่องมาจากการกล่อมเกลாதองการเมืองการกล่อมเกลาทองการเมืองเป็นกระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้แบบแผนพฤติกรรมและอุปนิสัยในทางที่เกี่ยวเนื่องกับการเมือง โดยผ่านสื่อทางสื่อกลางต่าง ๆ ของสังคม เช่น ครอบครัว สอดคล้องกับ ลิขิต อีริเวคิน การกล่อมเกลารู้ทางการเมืองนั้น หากครอบครัวเป็นแหล่งสำคัญของกระบวนการกล่อมเกลา การเปลี่ยนแปลงจะยากมาก เพราะการอบรมสั่งสอนจะสืบทอดอย่างต่อเนื่องจากพ่อแม่ไปหาลูก ลูกไปหาหลานต่อกันไปเป็นศตวรรษ หน่วยแรกเป็นหน่วยสำคัญในการกล่อมเกลาทองการเมือง คือ ครอบครัว และตัวแทนที่สำคัญ คือ พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติพี่น้อง ถ้าอยู่ในชุมชนหมู่บ้านก็อาจจะขยายวงกว้างไปถึงหมู่บ้านทั้งหมู่บ้าน เด็กจะถูกสอนให้รู้ว่าตนควรทำอย่างไร และมีพฤติกรรมที่ควรปฏิบัติอย่างไร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาระดับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้การที่จะทำให้เด็กเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษา ครู ผู้ปกครองและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อีกทั้งระบบโรงเรียนต้องส่งเสริมให้นักเรียนกล้าที่จะมีส่วนร่วมกับประเด็นทางสังคมหรือประเด็นทางการเมืองเพิ่มกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระ กล้าคิด กล้าที่จะแสดงออกในประเด็นต่าง ๆ ที่นักเรียนมีส่วนเกี่ยวข้อง ลดอำนาจนิยมของระบบโรงเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียน มีเสรีภาพเพื่อพัฒนาชุดความคิดของนักเรียน กระตุ้นความรับผิดชอบทางสังคม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองเพื่อให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระดับที่สูงขึ้น

จากการศึกษาความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจคือความแตกต่างทางการเพศ ซึ่งเพศชายมีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากกว่าเพศหญิง ในปัจจุบันนี้กระแสความเท่าเทียมทางเพศนั้นเพิ่มสูงขึ้นแต่อาจด้วยเงื่อนไขทางวัฒนธรรมไทยที่ให้ความสำคัญเพศชายมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้เพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมากกว่าเพศหญิง ดังนั้นโรงเรียน ครู และผู้ปกครองควร ที่จะให้การสนับสนุนให้นักเรียนหญิงเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองการปกครอง โดยอาจสนับสนุน ให้จัดทำหลักสูตรที่เน้นความเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมุ่งเน้นความจำเป็นที่ผู้หญิงต้องเข้าไปมีบทบาททางการเมืองการปกครอง

จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล พบว่า ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน ซึ่งจะเห็นได้ว่าครอบครัวมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย การส่งเสริมให้ครอบครัวตระหนักถึงความรับผิดชอบทางการเมืองการปกครองจะส่งผลให้นักเรียนมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทย การที่จะพัฒนาการปกครองระบอบ-

ประชาธิปไตยนั้นนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นอนาคตของสังคม ประเทศชาติ หากได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยก็จะนำมาซึ่งประโยชน์ต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไทย โดยทุกฝ่ายต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองไทย โดยเฉพาะสถาบันที่เล็กที่สุดแต่สำคัญมากที่สุดนั่นก็คือครอบครัว ครอบครัวต้องให้ความสำคัญต่อการเมืองการปกครองไทย จึงจะทำให้นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยเมื่อนักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองไทยก็จะทำให้ประชาธิปไตยไทยพัฒนา

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๑.

จรูญ สุภาพ, หลักรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔.

จันทนา สุทธิจารี. การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน: การมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: วี เจ พรินต์ติ้ง, ๒๕๔๔.

ณรงค์ สินสวัสดิ์. จิตวิทยาการเมือง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๘

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.

บุญใจ ศรีสถิตนรากุล. ระเบียบวิธีการวิจัย ทางการพยาบาลศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๕, กรุงเทพฯ: ยูแอนดีไออินเตอร์มีเดีย, ๒๕๕๓.

วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ. การเมืองการปกครองไทยตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน: วัฒนธรรมทางการเมือง. กรุงเทพฯ: วี เจ พรินต์ติ้ง, ๒๕๔๔.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๖.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก, ๒๕๓๙.

ลิขิต อีระเวคิน. ข้อบ่งชี้และวิธีการศึกษารัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๔, กรุงเทพฯ: สามศาสตร์, ๒๕๒๙.

วรทิพย์ มีมาก และคณะ. หน้าที่พลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข. กรุงเทพฯ: รำไทยเพรส, ๒๕๔๗.

วัชรวิไล ไซยสาร. การเมืองภาคประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมฆขาว, ๒๕๔๕.

ศรีเรือน แก้วกังวาน. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ ๙, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๙), ๓๕๕-๓๕๖.

สุจิต บุญบงการ. การพัฒนาทางการเมืองของไทย: ปฏิสัมพันธ์ระหว่างทหารสถาบันทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗.

สิทธิพันธ์ พุทธหุน. ทฤษฎีพัฒนาการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ ๗, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๑.

สมบัติ อารังธัญญวงศ์. การเมืองไทย. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม, ๒๕๔๙.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. เยาวชนกับการมีส่วนร่วมพัฒนาประชาธิปไตย. (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ๒๕๕๙).

สมพันธ์ เตชะอธิกและคณะ. คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖.

วารสาร และหนังสือพิมพ์

พระณัฐพงษ์ ณัฐวิไล (สุดใจ) และคณะ. “การกล่อมเกลாதองการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของเยาวชนหนองฉาง จังหวัดอุทัยธานี”, วารสาร มจร การพัฒนาสังคม. ปีที่ ๗ (๒), พฤษภาคม- สิงหาคม ๒๕๖๕. หน้า ๒๐๒ - ๒๑๒.

อนุชา พละกุล และคณะ. “ธรรมาธิปไตย : แนวคิด ทฤษฎี และการส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองระบอบประชาธิปไตยของเยาวชน”. วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์. ปีที่ ๓(๑) มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๓. หน้า ๔๐ - ๖๐.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

โกมินทร์ กุลเวชกิจ. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๔๙.

ชนิษฐา เปรมพงษ์. “การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการ เรียนรู้ของบุตรโรงเรียนเครือข่ายคณะภคินีพระฤทธิย์ของพระเยซูเจ้าแห่งกรุงเทพ”. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐.

นิตยา วิมลศักดิ์. “การศึกษาความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับมลพิษสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันโดยใช้ชุดฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑”. ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการศึกษามัธยม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๘.

นันทนา วรธนะภูติ. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการ: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดสุพรรณบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๙.

พีระศักดิ์ หินเมืองเก่า. “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของกำนันผู้ใหญ่บ้าน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๓๗.

พงศ์ธวัช วิวังสูง. “ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา”. ผลงานวิจัยที่นำเสนอผลงานในที่ประชุม ๓ ศูนย์ประชุม สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์, ๒๕๔๖.

มยุรี ถนอมสุข. “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตภาควิชาพลศึกษาและกีฬา คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๔.

ทัศนาศ แสงศักดิ์. “คุณลักษณะที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี”. รายงานวิจัย, ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๙.

- ประณต คำฉิม. “ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๙.
- ศศิพรรณ โจรนหัสติน. “ความรู้และความตระหนักเกี่ยวกับบทบาทและอำนาจหน้าที่ของศาลปกครอง: ศึกษาเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดเชียงใหม่”. ปริญญาวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๖.
- อนุสรณ์ กาลดิษฐ์. “การศึกษาความรู้และความตระหนักของนักศึกษาที่มีต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมในห้องปฏิบัติการวิศวกรรมอุตสาหกรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร”. ปริญญาบัตรการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาอุตสาหกรรมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๘.
- อมรพรรณ ประจันตวนิชย์. “ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์”. ปริญญาบัตรมหาบัณฑิต, สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- วิทยากร เชียงกุล. “บทบาทนิสิตนักศึกษาไทยในรอบ ๔๐ ปี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/๕๓๔๕๕๔>, ๒๕๖๖.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. “พลเมืองศึกษา (Civic Education): พัฒนาการเมืองไทยโดยสร้างประชาธิปไตยที่คน”. เข้าถึงได้จาก <http://social.obec.go.th/node/๖๔>, ๒๕๖๖.
- สว่าง ไชยสงค์. “บทบาทนักเรียนกับการส่งเสริมประชาธิปไตย”. เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/๓๖๑๗๔๖>, ๒๕๖๖.

ภาษาต่างประเทศ

- Almond, Gabriel A. and Jr. B.G. Powell. Comparative Political Today. Boston: Little Brown and Company, 1976.
- Benjamin Bloom and other Bloom, Benjamin. Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1971.
- Ferguson, Geore Andrew. Statistical Analysis in Psychology and Education. 5th. ed, New York: Mcgraw-Hill Book, 1981.
- Fred I. Greenstein. Political Socialization in International Encyclopedia of Social Science". Vol. 12, 1968.
- Good, Carter V.. Dictionary of Education. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1973.
- Geoffrey K. Robert. A dictionary of political analysis. Great Britain: Longman, 1971.
- Huntington, S. P. and J. M. Nelson. Participation and Political Study. Cambridge: Cambridge University Press, 1982.
- Herbert McCluskey. "Political Participation" in International Encyclopedia of the Social Science, Vol. 12. New York: McMillan and Free Press, 1968.
- James S. Coleman. Education and Political Development. New Jerse : Princeton University Press, 1968.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. E. Determining sample size for research activities. Journal Education and Psychological Measurement. 30(3),1970: 608-609.
- Lucian W. Pye. Political Personality and Nation-Building: Burma's Search for Identity. New Haven: Yale University Press, 1965.
- Lipset, S. M. Political Man The Social Bese of Political. New York: Doubleday Press, 1960.
- Michael Rush and Philip Althoff. Introduction to Political Sociology. London: Western Printing Service Press, 1971.
- Patrick Meredith Meredith, Patrick. Instruments of communication: an essay on Scientificwriting. Oxford: Pergamon Press, 1966.
- Richard E. Dawson and Kenneth Prewitt. Political Socialization. Boston: Little Brown, 1969.

Schramm Wilbur. The Mass Media as Source of Public Affairs, Science and Health Knowledge. (Public Opinion Quarterly 33, Summer 1969).

Weiner, Myron. "Political Participation: Crisis of Political Process", in Leonard, Binder and others, eds. Crisis on Sequences in Political Development. Princeton: Princeton University Press, 1971.

ภาคผนวก

ผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

๑. นายพรรษา ฉายกล้า	อดีต ครูวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์
๒. นายมงคลชัย รัตนอ่อน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสกลนคร
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริศักดิ์ อัจฉวิชัย	คณบดีคณะศิลปศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
๔. ดร.ฉวีวรรณ โยคิน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต ๑
๕. นายสนอง เทพอักษรณรงค์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ เขต ๑

ผนวก ข

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC)

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย : กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตอนที่ ๑ ผลการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ข้อมูลทั่วไปและ
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕		
๑.	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒.	ระดับชั้นเรียน ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ☐ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๓.	คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน ☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป ☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙ ☐ คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๔.	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ☐ ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท ☐ ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑- ๔๐,๐๐๐ บาท ☐ ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง

ตอนที่ ๒ ผลการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรม
สาธารณประโยชน์และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน

ข้อ ที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕		
๑. ประสิทธิภาพในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์								
๑	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในโรงเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชนหรือในสังคมของนักเรียน	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๓	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ	๑	๑	๐	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๔	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๕	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวังผลตอบแทน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒. ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน								
๖	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๗	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองในสื่อต่างๆ	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๘	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางราชการ	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๙	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ	๐	๑	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๑๐	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง

ตอนที่ ๓ ผลการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทาง
การเมืองการปกครองไทยของนักเรียน

ข้อ ที่	หัวข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕		
๑	บุคคลผู้มีลักษณะใดเป็นบุคคลที่ มิได้ เป็นบุคคล ต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง	๑	๑	๑	๐	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๒	บุคลิกในข้อใดที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งทาง การเมืองได้มากที่สุด	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๓	ค่านิยมทางการเมืองใดของไทยที่ยังให้ความสำคัญ น้อย และจำเป็นต้องเร่งส่งเสริมให้เกิดเป็นรากฐาน สำคัญในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย	๑	๑	๐	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๔	บุคคลใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๕	ข้อใด ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มของ อาเซียน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๖	พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคน ปัจจุบันของประเทศไทยเข้ามาดำรงตำแหน่งจาก วิธีการใดตามรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๗	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๗	รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๔ (บท เฉพาะกาล) กำหนดวาระให้รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ปฏิบัติหน้าที่ถึงเมื่อใด	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๘	กิจกรรมทางการเมืองในข้อใดที่ไม่สอดคล้องกับ ความคิดพื้นฐานของการปกครองประชาธิปไตย ที่ว่า “ประชาชนเป็นเจ้าของอานาจอธิปไตยใน การปกครองประเทศ”	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๙	ระบอบการปกครองประชาธิปไตย มีข้อเสีย ในข้อใด	๐	๑	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๑๐	ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทย ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕		
๓. การร่วมประชุมหรือกิจกรรมชุมชน								
๑๑	นักเรียนเข้าร่วมประชุม เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๑๒	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๑๓	นักเรียนเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของนักเรียน	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๑๔	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชนของนักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๑๕	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๔. การร่วมชุมนุมทางการเมือง								
๑๖	นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง	๐	๑	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๑๗	นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๑๘	นักเรียนเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะ เพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๑๙	นักเรียนให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒๐	นักเรียนให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ					ค่า IOC	สรุปผล
		คนที่ ๑	คนที่ ๒	คนที่ ๓	คนที่ ๔	คนที่ ๕		
๕. การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์								
๒๑	นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒๒	นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒๓	นักเรียนแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๒๔	นักเรียนแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๑	๑	๑	๑	๐	๐.๘	สอดคล้อง
๒๕	นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของนักเรียนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๖. การใช้ความรุนแรงทางการเมือง								
๒๖	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกายผู้อื่น	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒๗	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำลายทรัพย์สิน	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง
๒๘	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยใช้คำพูดที่รุนแรงต่อรัฐบาลเพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	๑	๐	๑	๑	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๒๙	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบโดยการทำร้ายร่างกายตนเองเพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	๑	๑	๑	๐	๑	๐.๘	สอดคล้อง
๓๐	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบหรือให้การสนับสนุนการใช้ความรุนแรงเพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง	๑	๑	๑	๑	๑	๑.๐	สอดคล้อง

ผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษานักเรียน
โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องข้อความที่ตรงสภาพของนักเรียน

๑. เพศ

ชาย

หญิง

๒. ระดับชั้นเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๓. คะแนนเฉลี่ยทางการเรียน

คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๓.๐๐ ขึ้นไป

คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ระดับ ๒.๕๐ - ๒.๙๙

คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนต่ำกว่าระดับ ๒.๕๐

๔. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า ๔๐,๐๐๑ บาท

ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ ๒๕,๐๐๑- ๔๐,๐๐๐ บาท

ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท

ตอนที่ ๒ ประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์และความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน ตามข้อที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ของนักเรียน		
		ระดับสูง	ระดับปานกลาง	ระดับต่ำ
ประสพการณ์ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์				
๑	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในโรงเรียน			
๒	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นในชุมชนหรือในสังคมของนักเรียน			
๓	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความสมัครใจ			
๔	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความกระตือรือร้น			
๕	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นด้วยความไม่หวังผลตอบแทน			
ความสนใจทางการเมืองการปกครองของครอบครัวนักเรียน				
๖	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจต่อเหตุการณ์บ้านเมือง			
๗	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเมืองในสื่อต่างๆ			
๘	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนให้ความสนใจเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางราชการ			

๙	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับผู้อื่นอยู่เสมอ			
๑๐	สมาชิกในครอบครัวของนักเรียนสนทนาพูดคุยในประเด็นทางเศรษฐกิจและการเมืองกับสมาชิกในครอบครัวอยู่เสมอ			

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยทำเครื่องหมาย × ทับลงบนหัวข้อที่นักเรียนเลือก ดังต่อไปนี้

๑. บุคคลผู้มีลักษณะใดเป็นบุคคลที่ มิได้ เป็นบุคคลต้องห้ามไม่ให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
 - (๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
 - (๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
 - (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
 - (๔) บุคคลที่ไม่ได้ทำการสมรส
๒. บุคลิกในข้อใดที่อาจนำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองได้มากที่สุด
 - (๑) สมชาย เป็นคนไม่มั่นใจในตนเอง มักจะขอความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ก่อนลงมือทำ
 - (๒) สมหญิง เป็นคนรักเพื่อน มักจะเป็นที่ฟังของเพื่อน ๆ ได้เสมอ
 - (๓) ดวงใจ เป็นคนมั่นใจในตนเอง ไม่ฟังความเห็นผู้อื่น สิ่งที่ตนคิดและทำถูกเสมอ
 - (๔) แสนดี มีความรับผิดชอบสูง ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี
๓. ค่านิยมทางการเมืองใดของไทยที่ยังให้ความสำคัญน้อย และจำเป็นต้องเร่งส่งเสริมให้เกิดเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
 - (๑) ความเท่าเทียมเสมอภาค
 - (๒) ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 - (๓) ความอดทนอดกลั้น
 - (๔) ความกตัญญู
๔. บุคคลใดถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน
 - (๑) อัมพลถูกทำโทษให้เก็บขยะหลังเลิกเรียนเนื่องจากมาโรงเรียนสาย
 - (๒) ทับทิมช่วยแม่ทำงานหลังเลิกเรียนเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว
 - (๓) ตำรวจทำร้ายร่างกายผู้ต้องหาเกี่ยวกับสารเสพติดเพื่อได้รับสารภาพ
 - (๔) วิชัยถูกรู้อบรมว่ากล่าวตักเตือนเนื่องจากไม่ส่งการบ้าน

๕. ข้อใด ไม่ใช่ วัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มของอาเซียน

- (๑) เพื่อพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ
- (๒) เพื่อร่วมกันต่อต้านการเข้ามาลงทุนของประเทศต่างกลุ่ม
- (๓) เพื่อส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง
- (๔) เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศ

๖. พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันของประเทศไทยเข้ามาดำรงตำแหน่งจากวิธีการใดตามรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๗

- (๑) มติของสภาผู้แทนราษฎร
- (๒) การสรรหาจากข้าราชการระดับสูง
- (๓) แต่งตั้งโดยองคมนตรี
- (๔) มติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

๗. รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖๔ (บทเฉพาะกาล) กำหนดวาระให้รัฐบาล

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ปฏิบัติหน้าที่ถึงเมื่อใด

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีการเลือกตั้ง
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีรัฐบาลแรกที่มาจากการเลือกตั้ง
- (๓) ปฏิบัติหน้าที่อีก ๕ ปี
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะมีผู้บัญชาการทหารสูงสุดคนใหม่

๘. กิจกรรมทางการเมืองในข้อใดที่ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ว่า “ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศ”

- (๑) การประกาศยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่
- (๒) การเดินขบวนเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาการค้าข้าวตกต่ำ
- (๓) การเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาล
- (๔) การยึดอำนาจการปกครองโดยบุคคลคณะหนึ่งเพื่อพัฒนาประเทศให้ดีขึ้น

๙. ระบอบการปกครองประชาธิปไตย มีข้อเสียในข้อใด

- (๑) ใช้เวลานานในการพิจารณาและตัดสินใจในแต่ละเรื่องเพราะต้องผ่านการยอมรับจากคนส่วนใหญ่
- (๒) ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ แต่ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตกฎหมาย
- (๓) ประชาชนเข้าไปมีบทบาทในการบริหารประเทศได้ มีการจัดตั้งพรรคการเมืองการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ต่างๆ
- (๔) เกิดสังคมที่มีความประนีประนอมและการรู้จักให้เหตุผล

๑๐. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- (๑) ทรงดำรงฐานะองค์อธิปัตย์แห่งรัฐ

- (๒) ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย
 (๓) ทรงดำรงฐานะประมุขแห่งศาสนา
 (๔) ทรงดำรงตำแหน่งสูงสุดของฝ่ายบริหาร

ตอนที่ ๔ การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน

คำชี้แจง ขอให้นักเรียนพิจารณาการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน ตามข้อที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียนโดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- ๓ หมายถึง มีส่วนร่วมเป็นประจำ
 ๒ หมายถึง มีส่วนร่วมเป็นบางครั้ง
 ๑ หมายถึง ไม่มีส่วนร่วมเลย

ข้อที่	ข้อความคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมเลย
การเข้าชื่อเพื่อเรียกร้องประเด็นสาธารณะ				
๑	นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านสิทธิมนุษยชน			
๒	นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านการเมืองการปกครอง			
๓	นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านเศรษฐกิจ			
๔	นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านสังคม			
๕	นักเรียนเข้าร่วมลงชื่อเพื่อเคลื่อนไหวผลักดันประเด็นปัญหาในด้านสิ่งแวดล้อม			
การร่วมกิจกรรมขององค์กรทางการเมือง				
๖	นักเรียนร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียน			
๗	นักเรียนร่วมทำกิจกรรมของกลุ่มองค์กรทางการเมืองเพื่อเรียกร้องประโยชน์ของส่วนรวม			

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียน		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมเลย
๘	นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่นักเรียนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียน			
๙	นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับพรรคการเมืองที่นักเรียนให้การสนับสนุนเพื่อเรียกร้องประโยชน์ส่วนรวม			
๑๐	นักเรียนร่วมทำกิจกรรมทางการเมืองกับองค์กรระหว่างประเทศเพื่อเรียกร้องประโยชน์เฉพาะกลุ่มของนักเรียนหรืออาจจะเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวม			
การร่วมประชุมหรือกิจกรรมชุมนุม				
๑๑	นักเรียนเข้าร่วมประชุม เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น			
๑๒	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เพื่อให้การเมืองในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น			
๑๓	นักเรียนเข้าร่วมประชุมหรือทำกิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสังคมภายในชุมชนของนักเรียน			
๑๔	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมที่จัดขึ้นโดยชุมชนของนักเรียน			
๑๕	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน			
การร่วมชุมนุมทางการเมือง				
๑๖	นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมือง			
๑๗	นักเรียนเข้าร่วมรวมกลุ่มชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทาง ความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองของกลุ่มนักเรียน			
๑๘	นักเรียนเข้าร่วมชุมนุมเพื่อเคลื่อนไหวในที่สาธารณะเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้			

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองไทยของนักเรียน		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมเลย
๑๙	นักเรียนให้การช่วยเหลือผู้เข้าร่วมชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อแสดงให้สังคมประจักษ์ถึงแนวทางความคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้			
๒๐	นักเรียนให้การสนับสนุนการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อหวังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองตามเป้าหมายที่กลุ่มของนักเรียนได้ตั้งไว้			

ข้อที่	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองไทยของนักเรียน		
		เป็นประจำ	เป็นบางครั้ง	ไม่มีส่วนร่วมเลย
การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสื่อออนไลน์				
๒๑	นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
๒๒	นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการภาพหรือภาพเคลื่อนไหวในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
๒๓	นักเรียนแบ่งปันภาพหรือภาพเคลื่อนไหวทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
๒๔	นักเรียนแบ่งปันข้อความทางการเมืองในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
๒๕	นักเรียนแสดงความคิดเห็นทางการเมืองด้วยการเขียนข้อความ ภาพเคลื่อนไหว หรือแบ่งปันรูปกับเพื่อนของนักเรียนในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์			
การใช้ความรุนแรงทางการเมือง				
๒๖	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำร้ายร่างกายผู้อื่น			
๒๗	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยการทำลายทรัพย์สิน			
๒๘	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยใช้คำพูดที่รุนแรงต่อรัฐบาลเพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง			
๒๙	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบโดยการทำร้ายร่างกายตนเองเพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง			
๓๐	นักเรียนพยายามสร้างผลกระทบหรือให้การสนับสนุนการใช้ความรุนแรง เพื่อต้องการการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง			

ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. ดร.ชวลิต โปธินคร	ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ
๒. ร.ท.จิรัฏฐ์ เहरาบัตย์ ร.น.	นายทหารธุรการ กองสนับสนุน
สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

ผู้บริหารและคณาจารย์ที่ปรึกษางานวิชาการ

๑. พลตรี ชยุตตรา เสริมสุข	ผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการ
ป้องกันประเทศ
๒. พันเอก อาชวกุล กาญจนาคม	รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ
๓. พันเอก สมบัติ น้ำดอกไม้	รองผู้อำนวยการสถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ
๔. พันเอก กฤษกมล ธรรมานุกูล	ผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๕. นาวาอากาศเอก ปิยะ จารุอารยพันธ์	ผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖. พันเอก วสันต์ รัตนกฤษ	นปก. ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติราชการ สจว.สปท.
๗. พันเอกหญิง อัมพาศรี ดำรงกุล	ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติราชการ สจว.สปท.
๘. พันเอกหญิง ปัทมา ขำเอี่ยม	นปก. ประจำ สปท. ช่วยปฏิบัติราชการ สจว.สปท.
๙. พันเอกหญิง พัชรินทร์ สุนทรวรรณ	รองผู้อำนวยการกองวิทยาการ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ
๑๐. พันเอก วราทิพย์ บุญประสพ	รองผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบัน
วิชาการป้องกันประเทศ
๑๑. พันเอก สนิท นันทะวงศ์	หัวหน้ากองสนับสนุน สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง สถาบันวิชาการ
ป้องกันประเทศ

รายชื่อสมาชิก

คณะผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรจิตวิทยาความมั่นคง สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่นที่ ๑๐
กลุ่มที่ ๘

เรื่อง : การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมกรมีส่วนร่วมทางการเมืองการ
ปกครองไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
: กรณีศึกษานักเรียนโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

๑. นายโกละเม็ด วรรณพิมพ์	เลขที่ ๔
๒. นายจิรายุวัฒน์ กตารัตน์	เลขที่ ๘
๓. นายชลารุช สามาอาพัฒน์	เลขที่ ๑๘
๔. นางสาวทอฝัน เมธีปฏิภาน	เลขที่ ๒๘
๕. นายนพดล ตลับแก้ว	เลขที่ ๓๑
๖. นายปฐมพงษ์ สมอฝาก	เลขที่ ๓๗
๗. นายประยูร มังกร	เลขที่ ๓๘
๘. นายมนตรี จันทวงศ์	เลขที่ ๔๘
๙. นางสาวเรวดี มนตรีพิล	เลขที่ ๖๒
๑๐. นายเสงี่ยม วงศ์พล	เลขที่ ๗๙